

WWW.AKOEDU.IR

اولین و باکیفیت ترین

درا^{ایران} آکادمی کنکور

جهت دریافت برنامه‌ی شخصی سازی شده یک هفته ای
را^{ایگان} کلیک کنید و یا به شماره‌ی ۰۹۰۲۵۶۴۶۲۳۴۶ عدد ۱
را ارسال کنید.

۳۰۰ تست فارسی ۲ کل کتاب

۱ مفهوم عبارت «آنچه دارم از اندک‌مایه حُطام دنیا حلال است و کفايت است و به هیچ زیادت حاجتمند نیستم». در همه گزینه‌ها به جز ..... آمده است.

- (۱) فقر در آزادگی به از غنا در بندگی / گاو فربه بی‌گمان صید پلنگ لاغر است
- (۲) به نان خشک قناعت کنیم و جامه دلق / که بار محنت خود به که بار مئت خلق
- (۳) مئت سدره و طوبی ز پی سایه مکش / که چو خوش بنگری ای سرو روان این‌همه نیست
- (۴) کفر باشد از طمع پیش در هر منعمنی / قامت آزادگی چون حلقه بر در داشتن

۲ کدام بیت فاقد آرایه جناس تام است؟

- (۱) بندهام تا زندهام گرمی کشی ورمی کشی / زخم پیکان تو مرهم باشد و بندت نجات
- (۲) خرم تن او که چون روانش / از تن ببرود سخن روان است
- (۳) قامتم از خمیدگی صورت چنگ شد ولی / چنگ نمی‌توان زدن زلف خمیده تو را
- (۴) گفتی هوای باغ در ایام گل خوش است / ما را به در نمی‌رود از سر هوای دوست

۳ معنی چند واژه داخل کمانک نادرست است؟

- (زنخدان: چانه) (حَشْم: گناهکاران) (رُقْعَة: یادداشت) (موَكَد: استوار) (مرغزار: سبزهزار) (متقارب: گونه‌گون)
- (مبشر: مژده‌گیرنده) (مطرب: نوازنده) (محجوب: مستور)

۲ (۴)   ۴ (۳)   ۶ (۲)   ۵ (۱)

۴ معنی واژه‌ها در همه گزینه‌ها به جز ..... تماماً درست است.

- (۱) (وبال: گناه) (کران: جانب) (کراحت: ناپستندی)
- (۲) (خرگه: خیمه) (عقد: گردن بند) (صلت: پاداش)
- (۳) (غیرت: همت) (نهیب: فریاد) (وجد: سرور)
- (۴) (درایت: بینش) (ژئن: اندوهگین) (دوال: چرم و پوست)

۴

۵ آرایه‌های «ارسال‌المثل، استعاره، ایهام تناسب و تناقض» به ترتیب ایيات در کدام گزینه درست آمده است؟

- (الف) صوفی مجلس که دی جام و قدح می‌شکست / باز به یک جرعه می‌عاقل و فرزانه شد
- (ب) هر گه که دل به عشق دهی خوش دمی بود / در کار خیر حاجت هیچ استخاره نیست
- (ج) ماه شعبان منه از دست قدح کاین خورشید / از نظر تا شب عید رمضان خواهد شد
- (د) تا کجا راحت پذیرم با کجا یابم قرار / برگ خشکم در کف باد صبا افتاده ام

۱) ب، الف، د، ج   ۲) د، الف، ج، ب   ۳) ب، د، ج، الف   ۴) د، ب، الف، ج

۶

در میان گروه کلمات زیر املای چند کلمه نادرست است؟

«نگاه مبهوت، سرمنزل غایی سفر، صفحه‌ی ضمیر، به انضمام ما یحتوی، طینی پر مهابت، مراهل مضغ و بلع، روضه و نوحه‌سرایی، قیافه‌ی یقور، بذله و لطیفه، تحریک سوء‌ظن، محضر و تلمذ»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

بعضی آرایه‌های مقابل کدام بیت نادرست است؟

۷

- (۱) گفتم مورز عشق بتان گرچه جور عشق / انصاف می‌دهم که ز انصاف خوش‌تر است (استعاره، تشخیص، تناقض، تکرار)
- (۲) لعل تو یک خنده زد، مرده دلی زنده کرد / حسن تو یک شعله زد، سوخته‌ای درگرفت (تناسب، استعاره، کنایه، اغراق)
- (۳) دل کشید آخر عنان چون مرد میدانست نبود / صبر پی گم کرد چون هم دست دستانست نبود (کنایه، ایهام، تشخیص، حسن تعلیل)
- (۴) لعلت به شکرخنده بر کار کسی خنده / کو وقت نثار تو بر تو شکر افساند (استعاره، حس‌آمیزی، تشخیص، تشییه)

مفهوم کلی بیت «امگو سوخت جان من از فرط عشق / خموشی است هان اولين شرط عشق» در کدام گزینه وجود دارد؟

۸

- (۱) از حلقه‌ی بندگیت بیرون نرود / تا نقش حیات در نگین دل ماست
- (۲) عاشقی را که غم دوست به از جان نبود / عاشق جان بود او، عاشق جانان نبود
- (۳) ای عاشق جفازده فریاد شرط نیست / گر دوست غایب است غم دوست حاضر است
- (۴) بزن زخم، این مرهم عاشق است / که بی‌زخم مردم غم عاشق است

برای آرایه‌های «استعاره، کنایه، جناس ناهمسان، تضاد، ایهام تناسب» کدام توالی از بیت‌های زیر نمونه‌های مناسbi است؟

۹

- (۱) ندانم که با داغ چندین عروس / چگونه کنم قصه‌ی روم و روس
- (۲) بر خود چو شمع خنده‌زنان گریه می‌کنم / تا با تو سنگدل چه کند سوز و ساز من
- (۳) دود شوند ار به دماغی رسند / باد شوند ار به چراغی رسند
- (۴) بلبل عرش‌اند سخن پروران / باز چه مانند به آن دیگران
- (۵) شمس تبریزی تویی خورشید اندر ابر حرف / چون برآمد آفتابت محو شد گفتارها
- (۶) ث - پ - آ - ث - ت
- (۷) آ - ب - پ - ت - آ - ت

مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

۱۰

- (۱) ما به جولانگاه وحدت غیر شه را ننگریم / گر دو عالم را بینند بخت بر فترانک ما
- (۲) گرچه از طوفان کثرت هر زمان در عالمی است / قطره‌ما ساغر از دریای وحدت می‌زند
- (۳) ذره‌ذره نور حق را جلوه‌گاهی دیگر است / یک‌به‌یک بر وحدت ذاتش گواهی دیگر است
- (۴) چشم ما از سرمه توحید تا روشن شده است / سنگلاخ این جهان را طور می‌دانیم ما

- کدام گزینه، ایات زیر را براساس وجود آرایه‌های «کنایه، متناقض‌نما، تشییه، جناس، مراجعات‌نظری» مرتب می‌کند؟
- در آن مصاف که جان تازه گردد از لب خنجر / قتيل عشق نمیرد مگر به غیبت قاتل
  - در دل تنگ من آمد غم و جز یار نیافت / اوست کاندر حرم عشق تو می‌باید بار
  - بر باد هوا باده می‌پیمای که خواجهو / از مل نشود بی خبر الا به تأمل
  - آن سر زلف قمرسای شب‌آسا را بین / همچو زاغی که زند در مه تابان چنگل
  - تاراج عافیت نبود کار دوستان / وین هم ز دوستی است که دشمن شمارمت
- (۱) ج، ه، د، ب، الف   (۲) ه، ب، الف، ج، د   (۳) د، الف، ج، ه، ب   (۴) ب، د، ه، الف

۱۱

در کدام موارد غلط املایی وجود دارد؟

- بی‌اندازه زایشان گرفتار شد / سترگی و نابخردی خوار شد
  - ز ساز جسم هزار انفعال می‌گذرد / چو رشحه‌ای که ز ظرف سفال می‌گذرد
  - هلو و اتحاد این جا محال است / که در وحدت دویی عین ضلال است
  - آب نیل است و به غبطی خون نمود / قوم موسی را نه خون بُد آب بود
- (۱) الف - ب   (۲) ج - د   (۳) ب - ج   (۴) ب - د

۱۲

کدام گزینه با عبارت زیر متناسب است؟

«بسیار دعا کرد و گفت: این صلت فخر است. پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست و قیامت سخت نزدیک است، حساب این نتوانم داد و نگویم که مرا سخت دربایست نیست».

- آسوده از حساب به روز شمار شد / این جا کسی که درد و غم بی‌شماره یافت
- زان کمتر است عمر که گیرند از او حساب / بیهوده می‌کند نفس خود شمار صبح
- منعمن را به حساب غم ایام چه کار؟ / این حسابی است که بی سیم و زران می‌دانند
- جماعتی که در این جا نفس شمرده زندن / در آن جهان ز حساب و کتاب وارسند

۱۳

کدام گزینه یادآور نام اثری از «جامی» است؟

- شبیم از همت به خورشید بلنداختر رسید / شهرپر پرواز غیر از همت والا مجو
- چون هوسنایکان دور رویی نیست کار عاشقان / در بهارستان یکرنگی گل رعنای مجو
- در رکاب دیده‌ی بیناست هر نعمت که هست / از خدا چیزی به غیر از دیده‌ی بینا مجو
- مرد آزار رقیبان نیستی، عاشق مشو / برنمی‌آیی به دنیادوستان، دنیا مجو

۱۴

- در کدام گزینه به معنی درست واژه‌های «قوت - دون‌همت - ادب‌ار - جیب» اشاره شده است؟
- خوراک - کوتاه‌اندیشه - دوراندیشه - نوعی ردا   (۲) توان - دارای طبع پست - اندیشیدن - یقه
  - رزق روزانه - توانا - بدیختی - محل قرار دادن و سایل   (۴) غذا - کوتاه‌همت - سیه‌روزی - گربیان

۱۵

- در کدام بیت همه‌ی واژه‌های «وندی، مرکب و وندی - مرکب» یافت می‌شود؟
- نصیحت گفتن آسان است سرگردان عاشق را / ولیکن با که می‌گویی که نتواند پذیرفتن
  - چه شکر گوییم ای باد مشکبوی وصال / که بوستان امیدم بخواست پژمردن
  - تا روان دارد روان دارم حدیثش بر زیان / سنگدل گوید که یاد یار سیمین تن مکن
  - کیست کاو بر ما به بیراهی گواهی می‌دهد / گو بین آن روی شهرآرا و عیب من مکن

۱۶

۱۷

معنی تمام واژه‌ها درست است مگر در گزینه‌ی ..... .

- (۲) (شمات: سرکوفت) (بور: سرخ)
- (۴) (خرگ: سراپرده بزرگ) (کافی: دنای کار)

(۱) (عصیان: نافرمان) (عيار: سنجه)

(۳) (همگنان: همه) (وقيعت: بدگوبي)

آرایه‌های بیت زیر، کدام‌اند؟ ۱۸

«گر سرت خود در سر سودای زلفش می‌رود / زان سر مویی مکن خاطر پریشان غم مخور»

- (۱) جناس، مجاز، ایهام، کنایه
- (۲) استعاره، جناس، تضاد، واج‌آرایی
- (۳) واج‌آرایی، مراعات‌نظیر، جناس، تضاد
- (۴) جناس، استعاره، مراعات‌نظیر، حسن تعلیل

آرایه‌های مقابل همه‌ی ایات «کامال» درست است، بهجز: ۱۹

- (۱) هر سر خبر ز سر محبت کجا شود / الا سری که سجده‌ی آن آستانه کرد (جناس، مجاز)
- (۲) دل کشید آخر عنان چون مرد میدانست نبود / صبر پی گم کرد چون همدست دستانست نبود (ایهام، استعاره)
- (۳) خوبان همه از مهرش مهری به جیبن دارند / خورشید صباحت را طالع ز جیښش بین (جناس، ایهام)
- (۴) کنار مزرع سبز فلک یکباره تر می‌شد / اگر در گریه شب‌ها دیده را فواره می‌کردم (اغراق، تشییه)

کدام بیت، تداعی‌کننده‌ی مفهوم بیت زیر است؟ ۲۰

«تو را به آینه‌داران چه التفات بود / چنین که شیفتنه‌ی حسن خویشن باشی»

- (۱) ظاهر و باطن مردان به صفا می‌باشد / پشت این آینه‌ها روی‌نما می‌باشد
- (۲) هر که را آینه گشت از خودنمایی سدّ راه / چون سکندر نامید از چشممه‌ی حیوان شده
- (۳) پیش چشمی که به غیر از تو مثالی نپذیرد / حیف از آن روی نباشد که به آینه نمایی؟
- (۴) منکر آینه باشد چشم کور / دشمن آینه باشد روی زرد

ایات زیر به ترتیب، سروده‌ی چه کسانی هستند؟ ۲۱

الف) فخری که از وسیلت دون همتی رسد / گر نام و ننگ داری از آن فخر عار دار

ب) در ره عشق وطن از سر جان خاسته‌ایم / تا در این ره چه کند همت مردانه‌ی ما

(۱) اوحدی - رهی معیری

(۲) صائب - فریدون مشیری

(۳) وحدی - پروین اعتصامی

همه‌ی ایات با عبارت زیر تناسب مفهومی دارند، بهجز: ۲۲

«از آسمان تاج بارد؛ اما بر سر آن‌کس که سر فرود آرد.»

(۱) تا برده‌ایم سر به گریبان ربوده‌ایم / گوی سعادت از خم چوگان روزگار

(۲) بلندی از آن یافت کاو پست شد / در نیستی کرفت تا هست شد

(۳) خاکساری پیشه خود کن که من چون آفتاب / در نظرها سر بلند از جبهه‌فرسایی شدم

(۴) شراب زندگی در خاکساری‌هاست بی‌غش‌تر / بود نخل برومند از زمین نرم سرکش‌تر

تعداد جمله‌های کدام بیت با بیت زیر یکسان است؟

«چون گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت / ز دست بنده چه خیزد خدا نگه دارد»

- (۱) گفتمش مهر فروغی به تو روز افزون است / گفت من هم به خلافش دل پرکین دارم
- (۲) قرار و خواب ز حافظ طمع مدار ای دوست / قرار چیست، صبوری کدام و خواب کجا
- (۳) هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت / آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت
- (۴) جانان من برخیز و بشنو بانگ چاوش / آنک امام ما غم بگرفته بر دوش

معنا و مفهوم بیت «نقد بازار جهان بنگر و آزار جهان/ گر شما را نه بس این سود و زیان ما را بس» با کدام بیت زیر یکسان است؟

- (۱) انده دنیا مخور ای خواجه، خیز / ور تو خوری بخش نظامی بریز
- (۲) آنچه من می‌بینم از آزار یار / گر بگویم بشکنم بازار یار
- (۳) هر که او ارزان خود، ارزان دهد / گوهری، طفلی به قرصی نان دهد
- (۴) ملکت دنیا ز شاه و راحت دنیا ز ماست / خواجه، بستان از تو، ما را حاصل بستان بس است

مفهوم کدام گزینه متفاوت با دیگر گزینه‌ها است؟

- (۱) نکند ناله مظلوم اثر در ظالم / خواب این قوم گرانسنج به فریاد شود
- (۲) جاهل آسوده، فاضل اندر رنج / فضل مجھول و جهل معتبر است
- (۳) فلک به مردم نادان دهد زمام مراد / تو اهل دانش و فضلى همین گناهت بس
- (۴) خاصه اکنون که جهان بی خردان بگرفتند / بی خردوار بیزی تا بیوی سرد و گران

در کدام گزینه وضعیت معنایی واژه مشخص شده درست نیامده است؟

- (۱) آن شوخ به شیوه شکرخند / زخم ز نمک لبال آکند (تحول و تغیر معنایی)
- (۲) سپرت می‌باید افکندن / ای که دل می‌دهی به تیرانداز (با حفظ معنای قدیم، معنا جدید گرفتن)
- (۳) از نظر گشته نهان، ای همه را جان و جهان / بار دگر رقص کنان بی دل و دستار بیا (تحول معنایی)
- (۴) گریه گو بر هلاک من مکنید / که نه این نوبت نخستین است (کاربرد با همان معنای قدیم)

مفهوم کدام بیت با بیت «بخار تا توانی به بازوی خویش / که سعیت بود در ترازوی خویش» متفاوت است؟

- (۱) رزق هر چند بی گمان برسد / شرط عقل است جستن از درها
- (۲) ز پای مور تا بال مگس صد بار سنجیدم / نشد بی اعتباری‌های من سنگ ترازویی
- (۳) چشم صائب چون صدف بر ابر گوهربار نیست / زیر بار مت طبع گهربار خودست
- (۴) تا شوی از جمله عالم عزیز / جهد تو می‌باید و توفیق نیز

در تمام گزینه‌ها دو مصراح تناسب معنایی دارند بهجز گزینه ..... .

- (۱) ز دست غیر چه نالیم؟ هر چه هست از ماست / خراب مملکت از دست دزد خانگی است
- (۲) هم امروز از پشت بارت بیفکن / با قیامت پاک کن اینجا حساب خود را
- (۳) مراست دیده دل از حطام دنیا سیر / کام طمع ز لذت دنیا نگاه دار
- (۴) ورت ز دست نیاید چو سرو باش آزاد / با جهان آب و گل دلبستگی نبود مرا

نام پدیدآورندگان آثار زیر به ترتیب در کدام گزینه درست آمده است؟
«فرهاد و شیرین، عباس‌میرزا آغازگری تنها، زندان موصل»

- (۱) نظامی گنجوی، مجید واعظی، کامور بخشایش
- (۲) وحشی بافقی، مجید واعظی، اصغر رباط جزی
- (۳) نظامی گنجوی، اصغر رباط جزی، کامور بخشایش

آرایه‌های بیت «چون آینه و آب نیم تشهی هر عکس / نقشی که ز دل محو شود در نظرم نیست» در کدام گزینه کاملاً درست مشخص شده است؟ ۳۰

- (۱) تشییه، ایهام، تشخیص
- (۲) متناقض‌نما، حسن تعلیل، مجاز
- (۳) کنایه، متناقض‌نما، تشخیص

همهی ایيات با بیت زیر ارتباط معنایی دارند به جز ۳۱

«از رخسارش فرومی‌ریخت اشکی / بنای زندگی بر آب می‌دید»

- (۱) هشیار شو که مرغ چمن مست گشت هان / بیدار شو که خواب عدم در پی است هی
- (۲) چرا چو موج همیشه است بی قراری ما / به یک قرار چو وضع جهان نمی‌ماند
- (۳) کدام عیش در این بومستان که باد اجل / همی برآورد از بیخ قامت شمشاد
- (۴) زینهار زینهار مخواه از اجل که او / کس را درین سرماچه به جان زینهار نیست

در کدام گزینه معنی تمام واژگان به درستی نیامده است؟ ۳۲

- (۱) (نهیب: هراس) (موعد: موسم) (حمیت: غیرت) (چیرگی: تسخیر)
- (۲) (فرمان: اذن) (خارجی: اجنبی) (تابان: مشعشع) (مقابل عزّت: مذلت)
- (۳) (احسان: عنایت) (کاهل: سست‌عنصر) (نیرنگ‌سازی: تلیس) (توازن: برابر)
- (۴) (بینهایت: به‌غایت) (مشهور: خنیده) (درفش: رایت) (افرینش: فطرت)

مفهوم عبارت «هر عصب و فکر به منبع بی‌شایه ایمان وصل بود که خوب و بد را به عنوان مشیت الهی می‌پذیرفت» در کدام بیت تکرار نشده است؟ ۳۳

- (۱) به رضا از سر کوی تو نرفتم لیکن / ره تسلیم گرفتم چو بدیدم که قصاصت
- (۲) در دایره قسمت ما نقطه پرگاریم / لطف آنچه تو اندیشی حکم آنچه تو فرمایی
- (۳) عاشقم بر قهر و بر لطفش به جد / بوالعجب من عاشق این هر دو ضد
- (۴) رضای دوست به دست آر و دیگران بگذار / هزار فتنه چه غم باشد ار برانگیزند

در کدام گزینه مفهوم کلی بیت زیر دیده می‌شود؟ ۳۴

«کدام دانه فرو رفت در زمین که نرسست / چرا به دانه انسانت این گمان باشد»

- (۱) چنان خسبم از مهر آن آفتاب / که سر در قیامت برآرم ز خواب
- (۲) گر اهل معرفتی دل در آخرت بندی / نه در خرابه دنیا که محنت‌آباد است
- (۳) گرچه فردا وعده کردستند در عقبی بهشت / او همی امروز دنیا را بهشت آیین کند
- (۴) در جستن وصل تو اقامت نکنم / از عشق تو توبه تا قیامت نکنم

۳۵

مفهوم کلی بیت «صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نیاش نام نهادند» از کدام بیت دریافت می‌شود؟

- (۱) بسوز ای دل که تا خامنی نیاید بوی دل از تو / کجا دیدی که بی‌آتش کسی را بوی عود آید
- (۲) من به سرچشمۀ خورشید نه خود بردم راه / ذره‌ای بودم و عشق تو مرا بالا برد
- (۳) چون به جفا تیغت از نیام برآری / در همه عالم حدیث سر که پستند
- (۴) فضای بی‌خودی ات خالی از بهاری نیست / بروون خرام ز خود رنگ رفته را دریاب

۳۶

در کدام گزینه روابط معنایی واژگان یکسان نیست؟

- (۱) سهل و صعب، فراز و فرود، فقر و غنا، اهورا و اهریمن
- (۲) فضل و احسان، طبع و ذات، رنج و تعز، زخم و ضربه
- (۳) عزل و نصب، سعد و نحس، لهو و لعب، فخر و عار
- (۴) می و مستی، اسب و استر، طاق و رواق، تاج و تخت

۳۷

در بین ترکیبات زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

«ضیعتکی حلال، شیعۀ گمنام و قریب، مستحقان و درویشان، مرغ خوش‌الهان، منبع بی‌شایهٔ ایمان، خوش‌خلق و بذله‌گو، علم مصلحت‌اندیش، تلقی و تعبیر، طاق ضربی، غایت القصوای مقصود، امیر معزی، فخر و صلت، اندک مایه حظام»

- (۱) دو
- (۲) یک
- (۳) چهار
- (۴) سه

۳۸

معنی واژه‌های «در شب سیر کردن، سرمستی، محجوب، بخشش، باع» به ترتیب در کدام بیت‌ها آمده است؟

- الف- نشئۀ عشاق را هرگز نمی‌دانی که چیست / تا نوشی چراغه‌ای از باده رخشان عشق
  - ب- یا به سر خود منه در ره این بادیه / رهروی این ره از شبر و اسرا طلب
  - ج- بگسترد کافور بر جای مشک / گل و ارغوان شد به پالیز خشک
  - د- در دفتر سخای تو چون بنگریم که هست / اندک‌ترین رقم صلت صدهزار تو
  - ه- تو خواهی که مرا مستور داری / منم روز و همیشه روز رسواست
- (۱) الف، ج، ب، د، ه
  - (۲) ب، د، ه، ج، الف
  - (۳) ب، الف، ه، د، ج
  - (۴) ب، ه، ج، د، الف

۳۹

در کدام بیت فعل مجھول دیده نمی‌شود؟

- (۱) ما را ز درد عشق تو با کس حدیث نیست / هم پیش یار گفته شود ماجراجی یار
- (۲) ویرانه شد ز ظلم تو، هر مسکن و دهی / یغمگر است چون تو کسی، پادشاه نیست
- (۳) مبین که ملک فرو بست شمع دولت را / بسی چراغ سلیمان که کشته گشت ز باد
- (۴) شود خوانده از خامه راز زیان / ازیرا که باشد ورا ترجمان

۴۰

کدام بیت با بیت زیر تناسب مفهومی کمتری دارد؟

«ما به فلک بوده‌ایم یار ملک بوده‌ایم / باز همان‌جا رویم جمله که آن شهر ماست»

- (۱) گوهر پاک از کجا عالم خاک از کجا / برچه فرود آمدیت بار کنید این چه جاست
- (۲) خلق چو مرغاییان زاده ز دریای جان / کی کند این‌جا مقام مرغ کز آن بحر خاست
- (۳) چیست نشانی آنک هست جهانی دگر / نو شدن حال‌ها رفتمن این کهنه‌هاست
- (۴) آمد موج الست کشتنی قالب بیست / باز چو کشتنی شکست نوبت وصل و لقاست

۴۱

پدیدآورنده و مترجم «پرنده‌ای به نام آذربیاد» در کدام گزینه درست آمده است؟

- (۱) ریچارد باخ - عبدالحسین زرین‌کوب
 (۲) فرانسوا کوپه، غلام‌حسین یوسفی
 (۳) آلفونس دوده - عبدالحسین زرین‌کوب

۴۲

در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

«اکنون بازگویید ترجیه جانب ثواب در استخدام ایشان، تا مقرر گردد که کدام طایفه قدر تربیت نیکوتر شناسند و شکر آن به سزارتر گزارند تا پشت استظهار بد و قوی کند و ثقت به شفقت او بیفزاید.»

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۴۳

معنی چند واژه در کمانک رویه‌روی آن درست آمده است؟

نژند (اندوهگین)، شبhet (شک و تردید)، وبال (بار سنگین)، ندیم (کهن)، ملاحت (شیرینی)، حشم (هریک از سپاهیانی که از یک دسته باشند)، فروماندن (شگفت‌زده شدن)

- (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۶

۴۴

آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«روشنست گردد اگر خال و خطش را بینی / که چرا روز فراق و شب هجران تار است»
 (۱) تشییه، تضاد، مجاز، استعاره، ایهام، پارادوکس
 (۲) حسن تعلیل، استعاره، ایهام، پارادوکس
 (۳) استعاره، لفّ و نشر، ایهام تناسب، پارادوکس

۴۵

کدام آثار، به ترتیب «منظوم، منثور، منظوم و منثور» است؟

- (۱) اتاق آبی، تحفة الاحرار، مرصاد العباد، لطایف الطوایف
 (۲) سمهونی پنجم جنوب، پیامبر و دیوانه، فرهاد و شیرین، تیرانا
 (۳) الهی‌نامه، پیوند زیتون بر شاخه‌ی ترنج، پیامبر و دیوانه، گلستان
 (۴) دیوان غربی - شرقی، کویر، الهی‌نامه، مثل درخت در شب باران

۴۶

مفهوم همهی ایات یکسان است؛ بهجز:

- (۱) تن آسان شود هر که رنج آورد / ز رنج تنش بار گنج آورد
 (۲) سکونی به دست آور ای بی‌ثبات / که بر سنگ گردان نروید نبات
 (۳) به دریای ژرف آن که جوید صدف / ببایدش جان بر نهادن به کف
 (۴) مشین بیکار از آن که بیگاری / به ز آن که کنی به هرزه بیکاری

۴۷

معنی مقابله چند واژه، نادرست است؟

(فروماندن: متحیر شدن) (سرسام: هذیان) (شرع: شریعت و دین) (عارضه: رخسار) (رضوان: بهشت) (عزم: رهسپار) (تشرع: طریقت و عرفان) (لطیفه: گفتار نرم و دلپذیر)
 (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

مفهوم اصلی بیت «هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت/ آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت» با همهی بیتهای زیر، بهجز .....، یکسان است.

- (۱) تا داشتیم چون سرو یک پیرهن در این باغ/ از گرم و سرد عالم پروا نبود ما را
- (۲) صائب از قدر کفاف آنچه بود یک جو بیش/ بر دل قانع من تخم دوصد تشیش است
- (۳) ما را چه غم از مهر تو گر کم شد اگر بیش/ کوتنه نظران را نظر اندر کم و بیش است
- (۴) بی حاصلی ز سنگ ملامت بود حصار/ چون سرو و بید از ثمر آزاد کن مرا

مفهوم جایه‌جایی ارزش‌های اجتماعی (بدي بهجای خوبی) در کدام گزینه وجود دارد؟

- (۱) اهل فضل و هنر گرفته کران / کار دنيا به کام بی‌هنران
- (۲) خلوت دل نیست جاي صحبت اصدقاد / ديو چو بیرون رود فرشته درآيد
- (۳) مستند شاهی بیافت فضل و هنر در جهان / بی‌هنری خوار شد در قدم پادشاه
- (۴) چو با سفله گوشی به لطف و خوشی / فزون گردادش کبر و گردن کشی

آرایه مقابله کدام بیت نادرست معرفی شده است؟

- (۱) به کار آیدت چون روگی تلخ می / به یاد آوری تلخی کام من (حس‌آمیزی)
- (۲) فریبِ دختِ رز طرفه می‌زند رو عقل / مباد تا به قیامت خراب طارم تارک (تشییه)
- (۳) نداد بوسه و این با که می‌توان گفتن / که تلخ‌کامی ما زان دهان شیرین است (تناقض)
- (۴) پرده مطربم از دست برون خواهد بود / آه اگر زانکه درین پرده نباشد پارم (جناس همسان)

در کدام گزینه غلط املایی دیده می‌شود؟

- الف- اضطراب و تشویشی بزرگ به پای شده و عیان و وزیر به خدمت استقبال رفند.
- ب- نادره کمکی به جمال تمام / شاهد آن روزه فیروزه فام
- ج- تو خیلی باهوش و صاحب ذوق و قریحه هستی و نباید از کمک یک‌دیگر فروگذاری نماییم.
- د- به عزّت ذوالجلالی حق طاقت قرب ندارم، عزراشیل به طوع و رغبت آن را بیاورد در کمال مذکت و خواری.
- ه- ناچار با اصرار همراهان به قوئیه بازگشت، از خورد و بزرگ در تشییع پیکر مولانا حاضر شدند و بر او نماز گزارند.

- (۱) الف، ب، ه   (۲) الف، ج، د   (۳) ب، ج، د   (۴) ب، د، ه

در متن زیر املای کدام واژه نادرست است؟

«مرا بدین ملامت نباید کرد که من ریاست این کبوتران تکفل کرده‌ام و ایشان را از آن روی بر من حقی واجب شده است و چون ایشان حقوق مرا به طاعت و مناصحت بگذارند و به معونت و مظاهرت ایشان از دست صیاد بجستم، مرا نیز از عهده لوازم ریاست بیرون باید آمد و مواجب سیادت را به ادا رسانید.»

- (۱) بگذارند   (۲) معونت   (۳) مظاهرت   (۴) سیادت

کدام گزینه با بیت «چون شیر به خود سپهشکن باش / فرزند خصال خویشن باش» تناسب معنایی کم‌تری دارد؟

- (۱) همین نجابت ذاتی است آنچه محترم است/ بزرگی‌ای که بود از نسب کم از ورم است
- (۲) بهره‌اش نیست کز نسب عاری است/ کام در دهر از نسب‌داری است
- (۳) به خود هر آنچه به کف آوری توانی داشت/ تو را از اینچه که بابت که بود و مامت که
- (۴) شوخ‌چشمی بین که پیش در شهوار حسب/ استخوان پوسیده‌ای چند از نسب می‌آوریم

۵۴

- کدام گزینه به مضمون بیت «تعلیم ز ازه گیر در امر معاش / نیمی سوی خود می کش و نیمی می پاش» اشاره دارد؟
- (۱) به غیر از سنگ، دندان طمع را نیست درمانی / که گردد ازه از چوب ملایم تیز دندان تر
  - (۲) رزق اگر دارد کلیدی در کف دست دعاست / بی سبب ما زور بر پای طلب می آوریم
  - (۳) رزق می آید به پای خویش تا دندان به جاست / آسیا تا هست در اندیشه‌ی نان نیستم
  - (۴) مشو در روزگار دولت از افتادگان غافل / به پیش پا نظر کن تا چرا غلت روشنی دارد

۵۵

در کدام گزینه «شاخص» برای مفعول به کار رفته است؟

- (۱) میر یوسف برادر سلطان / ناصر علم و دست گیر ادب
- (۲) بود همیشه جوان «صاحب» آن که دریابد / زمان دولت عباس شاه ثانی را
- (۳) چون در آواز آمد آن بربطسرای / کدخداد را گفتم از بهر خدای
- (۴) اگر مشاهده خواهی فروغ یزدان را / به صدر فضل نگر میرزا سلیمان را

۵۶

عبارت زیر، به ترتیب از چه کسانی هستند؟

- الف) گر بدین حال تو را محتسب اندر بازار بیند، بگیرد و حد زند.
- ب) مرد باید در میان بازار مشغول تواند بود، چنان‌که یک لحظه از حق تعالی غایب نشود.
- (۱) نجم الدین رازی، محمد بن منور
- (۲) محمد عوفی، عین‌القضات همدانی
- (۳) خواجه نظام‌الملک، عطار نیشابوری
- (۴) عنصرالمعالی کیکاووس، محمد بن منور

۵۷

کدام گزینه، می‌تواند معانی مناسبی برای تعداد بیشتری از واژه‌های زیر باشد؟

- «وبال، وزر، صباحت، فرودسرای، محجوب، خنیده»
- (۱) سختی و عذاب، خوب‌رویی، پوشیده، مبارک
  - (۲) بار سنگین، اندرونی، مستور، پژواک صدا
  - (۳) بار گناه، بیرونی، سفیدی رنگ انسان، مشهور
  - (۴) گناه، خوش‌نوا، اتاق مخصوص زن و فرزند، پنهان

۵۸

کدام بیت با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

- «من شمعم و خورشید تو بی طره‌ی شب / بردار ز رو که پیش رویت میرم»
- (۱) هم‌چو صبحم یک نفس باقی است تا دیدار تو / چهره بنما دلبرا تا جان برافشانم چو شمع
  - (۲) چون بر سر ما شمع بسی می‌گرید / شاید که تو نیز بر نخندی ای صبح
  - (۳) منم آن صبح نخستین که چو بگشایم لب / خوش فروختدم و خندان شدنم نگذارند.
  - (۴) مباش غرّه بدین خنده‌های صبح که هست / گشادگی رخ آفتاب خنجر بار

۵۹

مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، تفاوت دارد؟

- (۱) از تأمل می‌شود شایسته‌ی تحسین سخن / پیچ و تاب فکر سازد غنچه را رنگین سخن
- (۲) هر که می‌خواهد که از سنجیده گفتاران شود / بر زبان بند گرانی از تأمل بایدش
- (۳) هیچ کاری بی‌تأمل گرچه صائب خوب نیست / بی‌تأمل آستین افساندن از دنیا خوش است
- (۴) سخن آن است که از مغز تأمل خیزد / نتوان کرد به هر طوطی‌ای استاد سخن

۶۰

در کدام گزینه، معنی بعضی واژه‌ها «غلط» است؟

- (۱) (روضه: گلزار) (فایق: موفق) (متقارب: همگرا)
- (۲) (جولاوه: نساج) (حیر: مرکب) (خازن: فرشته نگهبان)
- (۳) (نفقه: انفاق و بخشش) (مستلزم: لازم‌دارنده) (قبه: عمارت گنبدي شکل)
- (۴) (طاسک: آویز طلا و نقره‌ی زیستی) (کهر: اسب سرخ رنگ مایل به تیرگی) (معنی: زردشی

۶۱

معنی چند واژه در مقابل آن «غلط» آمده است؟

- (اشتم: لاف زدن) (حرز: تعویذ) (الماس پیکان: تبر درخشان و جلا داده شده) (خاییدن: فرو بردن) (طومار: یادداشت مختصر) (مکیدت: خدعا) (زاغه: زمین زراعی) (بدل: مردان خدا) (بهره: حق مالک) (حازم: بلندنظر)
- (۱) چهار
  - (۲) پنج
  - (۳) شش
  - (۴) هفت

۶۲

در کدام گروه واژه، رابطه‌ی معنایی واژه‌ها، با سایر گروه‌ها، متفاوت است؟

- (۱) آسمان و ماه - دریا و ماهی - شعر و قصیده
- (۲) تفویق و برتری - عقده و گره - صواب و صلاح
- (۳) حیوان و چنگال - آشپزخانه و چاقو - رمضان و تشنگی
- (۴) خانواده و همسر - مدرسه و تخته سیاه - پادگان و سرباز

۶۳

مفهوم بیت زیر از کدام بیت، دریافت می‌شود؟

- «موقوف نسیمی است ز هم ریختن ما / آماده‌ی پرواز چو اوراق خزانیم»
- (۱) چون برگ خزان رو به زمینیم به پرواز / از شوق فنا سیر نسیمی است پر ما
  - (۲) آب اگر در نوبهاران می‌چکید از روی باغ / می‌چکد آتش ز رخسار گلستان از خزان
  - (۳) لنگر تن روح را نتواند از پرواز داشت / موج دریادیده را نتوان به ساحل بازداشت
  - (۴) در قفس می‌افکند مرغ فلک پرواز را / هر که در ملک عدم می‌بندد) احرام حیات

۶۴

مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، متفاوت است؟

- (۱) گر توانی بر لب خود مهر خاموشی زدن / بی‌سخن هم‌چون سلیمان مهردار عالمی
- (۲) بی‌سخن مستندش از دست سلیمان باشد / سایه گر بر سر مور افکند امداد سخن
- (۳) غنچه‌ی باغ خاموشی ایمن است از برگ ریز / لب بیند از گفت و گو خون در دل غمگاز کن
- (۴) نه ز بی‌دردی بود خاموشی من چون سپند / در گره فریادها دارم برای سوختن

۶۵

در کدام عبارت «غلط املایی» یافت می‌شود؟

- (۱) دوستان دو نوعند: اول آن‌که به صدق رقت و طول دل به موالات گرایند و دوم آن‌که از روی اضطرار مصاحب نمایند.
- (۲) هر کجا کرمی شامل و مروتی شایع است طبع از اهمال حقوق نفور باشد و همت برگزارد مواجب آن مقصور.
- (۳) آن‌چه شرایط آداب خدمت ملوک است، خدم و حشم در مسالک و مدارج آن می‌باید قدم نهند.
- (۴) غایت معرفت هر کس مقام انقطاع اوست به وجود از ترقی، بیابان این ورطه از چه می‌پرسی؟

۶۶

- مفهوم مقابل بیت «نهان گشت آین فرزانگان / پراکنده شد نام دیوانگان» در کدام گزینه مشهود است؟
- (۱) وین پری پیکران حلقه به گوش / شاهدی می‌کنند و جلوه‌گری
  - (۲) دیوانه عشقت ای پری روی / عاقل نشود به هیچ بندی
  - (۳) شاهد ما را نه هر چشمی چنان بیند که هست / صنع را آینه‌ای باید که بر وی زنگ نیست
  - (۴) در پای ناکسان پراکندهام گهر / از دست مهتران نپذیرفتهام عطا

۶۷

- در کدام گزینه تمامی شاعران از سرایندگان نامی رباعی هستند؟
- (۱) مولوی، صائب، خیام
  - (۲) عطار، مولوی، صائب
  - (۳) بابا افضل، عطار، مولوی
  - (۴) بیدل، صائب، خیام

۶۸

- ترتیب آرایه‌های «جناس، پارادوکس، حس‌آمیزی، تشییه» در کدام گزینه آمده است؟
- الف- هر آینه لب شیرین جواب تلخ دهد / چنان که صاحب نوشند ضارب نیشند
  - ب- تو عاشقان مسلم ندیله‌ای سعدی / که تیغ بر سر و سر بنده‌وار در پیشند
  - ج- تو را چه غم که یکی در غمت به جان آید / که دوستان تو چندان که می‌کشی بیشند
  - د- مرا به علت بیگانگی ز خویش مران / که دوستان وفادار بهتر از خویشند
- (۱) د، الف، ب، ج
  - (۲) ج، الف، د، ب
  - (۳) ب، د، ج، الف
  - (۴) د، ج، الف، ب

۶۹

- در متن زیر به ترتیب چند واژه «وندی»، «مرکب» و «وندی-مرکب» دیده می‌شود؟
- «بهمن‌ماه، در هیئت یک ماه شکوهمند، آرام و نرم از یال چند کوه بلند و رنگارنگ و برف‌گیر فرود آمد و در محوطه آفتابی انقلاب، ابدی شد و ما در سایه خورشیدی ترین مرد قرن به بارِ عام رحمت الهی راه یافیم و صبح روشن و دلارام و ملامال آزادی را به تماشا ایستادیم.»
- (۱) پنج، سه، یک
  - (۲) شش، سه، یک
  - (۳) پنج، دو، دو
  - (۴) شش، سه، دو

۷۰

- آرایه‌های مقابل کدام بیت نادرست است؟
- (۱) خستهٔ تیغ فراقم سخت مشتاقم به غایت / ای صبا آخر چه گردد گر کنی یک دم عنایت (تشخیص - تشییه)
  - (۲) دمی که حرف وداعت به گوش می‌آید / دلم به رنگِ جرس در خروش می‌آید (مجاز - تشییه)
  - (۳) خلاص حافظ از آن زلف تابدار مباد / که بستگان کمند تو رستگارانند (تناقض - اغراق)
  - (۴) ای منجم اگرْت شقِ قمر باور شد / بایدتر بر خود و بر شمس قمر خنديدين (نغمه حروف - تلمیح)

۷۱

- کدام گزینه با مفهوم بیت «به ترتیبی نهاده وضع عالم/ که نی یک موی باشد بیش و نی کم» متناسب است؟
- (۱) روی از عالم بگردان، روی در دیوار کن / وضع ناهموار عالم را به خود هموار کن
  - (۲) ما به ابد می‌بریم عشق تو را از ازل / در همه عالم که دید عشق چنین بی‌خلل؟
  - (۳) سر مویی سر عالم ندارم / چه عالم چون سر خود هم ندارم
  - (۴) اگر یک ذره را برگیری از جای / خلل یابد همه عالم سراپای

کدام گزینه با بیت زیر تناسب معنایی بیشتری دارد؟

«کسی نیک بیند به هر دو سرای / که نیکی رساند به خلق خدای»

- (۱) تو جز تواضع و جز طاعت اختیار ممکن / به دست از دو سه روز اختیار خواهد ماند
- (۲) به رونق گل و این باغ دل منه، زنهار! / که گل سفر کند از باغ و خار خواهد ماند
- (۳) به بارنامه دنیا مشو فریفته، کان/ نه دولتی است که بس پایدار خواهد ماند
- (۴) چو زور داری، افتادگان مسکین را/ بگیر دست، که دستت ز کار خواهد ماند

واژگان مشخص شده در کدام گزینه رابطه‌ی «تضاد» دارند؟

- (۱) من نیست شدم نیست شدن مایه‌ی هستی است / این نیست به هستی ابد کم نفوشم
- (۲) دل به دست یار و غم در دل بماند / خارم اندر پای و پا در گل بماند
- (۳) به کوری سوختم چون شمع در بتخانه‌ی غفلت / به سر بردن شبی در کنج محرابی نشد روزی
- (۴) زیر کبودی فلک احسان نمانده است / یا خود برات رزق ز بالا نمی‌رسد

در کدام گزینه به معنی درست واژه‌های «قوت - دونهمت - ادبیار - جیب» اشاره شده است؟

- (۱) خواراک - کوتاه‌اندیشه - دوراندیشی - نوعی ردا
- (۲) توان - دارای طبع پست - اندیشیدن - یقه
- (۳) رزق روزانه - توانا - بدینختی - محل قرار دادن وسائل
- (۴) غذا - کوتاه‌همت - سیه‌روزی - گریبان

اگر بخواهیم ایات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «ایهام تناسب - تضاد - کنایه - پارادوکس - استعاره» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- الف) گردن کشی به سرو سرافراز می‌رسد / آزاده را به عالمیان ناز می‌رسد
- ب) هرچند بی صدادست چو آینه آب عمر / از رفتنش به گوش من آواز می‌رسد
- ج) یعقوب چشم باخته را یافت عاقبت / آخر به کام خویش، نظریاز می‌رسد
- د) آن روز می‌شویم ز سرگشته‌ی خلاص / کانجام ما به نقطه‌ی آغاز می‌رسد
- ه) خون گریه می‌کند در و دیوار روزگار / دیگر کدام خانه برانداز می‌رسد؟
- (۱) ج - د - الف - ب - ه (۲) ه - ب - د - ج - الف (۳) ب - د - الف - ج - ه (۴) د - ج - ب - الف - ه

بیت «هنر خوار شد جادویی ارجمند / نهان راستی، آشکارا گزند» با کدام گزینه تناسب مفهومی ندارد؟

- (۱) از بس که روزگارِ دنی، سفله‌پرور است / از تخم لاله، خار مغیلان برآمده
- (۲) عیب می‌جمله چو گفتی هنرشن نیز بگو / نفی حکمت ممکن از بهر دل عامی چند
- (۳) به پای خویش آخر تیشه خواهی زد به ناکامی / اگر در زور بازوی هنر چون کوه‌کن باشی
- (۴) ز دهر، دانش و سامان سوال کردم گفت / که از نهال هنر برگ و بر نمی‌آید

معنی چند واژه، رویه‌روی آن نادرست نوشته شده است؟

«نفیر: فرستاده / فایق: برگزیده / سپردن: پایمال کردن و زیرپا گذاشتن / تُرگ: کلاه‌خود / الحاج: یاری‌کننده / رشحه:

آمیخته / کلاف: ریسمان پیچیده گرد دوک / رستن: نجات یافتن»

- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

در کدام گزینه، مفهوم بیت «هر شب کواكب کم کنند از روزی ما پارهای / هر روز گردد تنگتر سوراخ این غربالها» بر جسته‌تر است؟

- (۱) بی اجایت، آه، مرغ آشیان گم کرده‌ای است / ناله بی فریادرس تیر نشان گم کرده‌ای است
- (۲) در نیابد هر که چون پروانه ذوق سوختن / در دل دوزخ بهشت جاودان گم کرده‌ای است
- (۳) دل که در زلف پریشان تو می‌جوید قرار / در شب تاریک مرغ آشیان گم کرده‌ای است
- (۴) بی‌نصیبان جست و جوی رزق بی‌جا می‌کنند / نیست چون قسمت، طلب دستِ دهان گم کرده‌ای است

کدام گزینه با بیت «کدام دانه فرو رفت در زمین که نرسن؟ / چرا به دانه‌ی انسان این گمان باشد؟» تناسب معنایی ندارد؟

- (۱) مرغ باغ ملکوت نیم از عالم خاک / چند روزی قفسی ساخته‌اند از بدنم
- (۲) مژده‌ی وصل تو کز سر جان برخیزم / طایر قدسم و از دام جهان برخیزم
- (۳) مغورو ر مشو به خود که اصل من و تو / گردی و شراری و نسیمی و نمیست
- (۴) من آن مرغم که هر شام و سحرگاه / ز بام عرش می‌آید صفیرم

نام پدیدآورنده‌ی چند اثر در رویه‌روی آن نادرست ذکر شده است؟

«ماه نو و مرغان آواره: گوته / سندبادنامه: ظهیری سمرقندی / فيه مافیه: عطار نیشابوری / سه دیدار: نادر ابراهیمی / سمفونی پنجم جنوب: نزار قبانی / من زنده‌ام: معصومه‌آباد / قابوس نامه: خواجه نظام‌الملک / داستان‌های صاحب‌دلان: زهرا کیا / ارزیابی شتاب‌زده: جلال‌آل‌احمد / مرصاد العباد: سنایی غزنوی»

- (۱) سه
- (۲) چهار
- (۳) پنج
- (۴) شش

در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

«امروز که او را رنج افتاد، اگر به همه نوع خویشن بر او عرضه نکنیم و جان و نفس فدای ذات و فراق او نگردانیم، به کفران نعمت منسوب شویم، و به نزدیک اهل مروت، پی‌قدار و قیمت گردیم. و صواب آن است که جمله پیش او رویم و شکر موحبت او باز رانیم، و مقرر گردانیم که از ما کاری دیگر نیاید، جان‌ها و نفس‌های ما فدای ملک است.»

- (۱) چهار
- (۲) سه
- (۳) دو
- (۴) یک

در ایات کدام گزینه، به ترتیب واژگانی به کار رفته است که با واژه‌های «تریاق- رشحه- دیهیم» رابطه‌ی ترادف دارند؟

- (الف) می‌تلخ نباشد چو ز دست تو ستانند / کز دست تو گر زهر بود نوش توان کرد
- (ب) با ابرویی که چون دم شیر است پرگره / بازی‌کنان شجاعت خویش آزموده‌ایم
- (ج) تا توانی از غبار بی‌کسی سر بر متاب / گوهر از گرد یتیمی صاحب افسر بود
- (د) افسردگی تلافی جولان چه همت است / ای قطره از محیط گذشتی گهر برآ
- (ه) درد عشق از خویش درمان سازدت / اندورین زهر یابی پادزهر

- (۱) الف - ب - د
- (۲) الف - د - ه
- (۳) ه - د - ج
- (۴) ه - ب - ج

بیت زیر با کدام بیت تناسب مفهومی دارد؟

- «درویشم و گدا و برابر نمی‌کنم / پشمن کلاه خویش به صد تاج خسروی»
 ۱) خواجو نبرد ره به سراپرده وصلت / درویش کجا خیمه زند در حرم شاه
 ۲) تو دم فقر ندانی زدن از دست مده / مسند خواجگی و مجلس توران شاهی
 ۳) آن را که جای نیست همه شهر جای اوست / درویش هر کجا که شب آید سرای اوست
 ۴) حافظ غبار فقر و قناعت ز رخ مشوی / کاین خاک بهتر از عمل کیمیاگری

پدیدآورندگان «حمله حیدری، زندان موصل، عباس میرزا آغازگری تنها» به ترتیب، چه کسی است؟

- ۱) باذل مشهدی، لطف علی صورتگر، مجید واعظی
 ۲) نعمت الله ولی، لطف علی صورتگر، محمدعلی اسلامی ندوشن
 ۳) نعمت الله ولی، جلال متینی، لطف علی صورتگر
 ۴) باذل مشهدی، اصغر ریاط جزی، مجید واعظی

در کدام بیت «غلط املایی» وجود دارد؟

- ۱) بارها گفته‌ام این روی به هر کس منمای / تا تأمل نکند دیده هر بی‌بصرت
 ۲) دامن دولت چو به دست او فتاد / گر بهلی باز نیاید به دست
 ۳) هر که بیفتاد به تیرت نخواست / وان که درآمد به کمند نجست
 ۴) نیست زمام کام دل در کف اختیار من / گرنه اجل فرا رسد زین همه وارهانمش

معنی چند واژه در مقابل آن غلط آمده است؟

- (عنقا: شاهین) (زنخدان: چاه عمیق) (واله: شیدا) (سفت: کتف) (معلاک: برافراشته) (راغ: دامن کوه) (تغُّد: دلジョیی)
 ۱) دو ۲) سه ۳) چهار ۴) پنج

در متن زیر، چند غلط املایی وجود دارد؟

«ملک به عنایت ازلی و مساعدت روزگار توان یافت و من نه برکسب و دانش و فضیلت خویش وثوقی می‌داشتم و نه به معونت و مظاهرت کسی استضهاری فرا می‌نمودم. نفس من بدین مواعظت انتباخی یافت و به نشاط و رغبت روی به کار آخرت آورد.»

- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

در کدامیک از گزینه‌ها، آرایه‌ی «متناقض‌نما» دیده نمی‌شود؟

- ۱) من از آن روز که در بند توام آزادم / پادشاهم چون به دست تو اسیر افتادم
 ۲) خفته‌ی بیدار باید پیش ما / تا به بیداری ببیند خواب‌ها
 ۳) تو را چون هم زبان دادند و هم گوش / سخن بشنو مباش از شکر خاموش
 ۴) نیست پیش اهل دل دردی ز بی‌دردی بترا / چند تدبیر دوا؟ درد دلی حاصل کنید

۸۹

نوع «واو» (اعطف، ربط) در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) فتح باب من بود در بستان چشم و دهان / می شود از روزن مسدود، دل روشن مرا
- (۲) صورت حال جهان زنگی و من آینه ام / جز کدورت نیست حاصل از دل روشن مرا
- (۳) تیغ بر فرقم زنند و گوهر از دستم برند / چون صد شد دشمن جان گوهر رخسان مرا
- (۴) گوش گل بی پرده از گل بانگ من گشت و هنوز / با غبان سنگ دل نشینیده آواز مرا

۹۰

رابطه‌ی کدام دو واژه از نوع «تضمن» نیست؟

- (۱) فصل و پاییز
- (۲) دریا و آب
- (۳) آفتاب و مهتاب
- (۴) شعله و آتش

۹۱

آرایه‌های بیت زیر، کدام‌اند؟

- «شکرت سور جهانی و جهانی مشتاق / عالمی تشه و عالم همه پر آب زلال»
- (۱) استعاره، ایهام، تضاد، مراعات نظری، شبیه
  - (۲) ایهام، مجاز، مراعات نظری، شبیه
  - (۳) استعاره، ایهام تناسب، مجاز، اغراق

۹۲

کدام بیت با سایر ایيات، قرابت مفهومی ندارد؟

- (۱) خوش است با غم هجران دوست سعدی را / که گرچه رنج به جان می‌رسد امید دوست
- (۲) مگر در این شب دیرانتظار عاشق کش / به وعده‌های وصال تو زنده دارندم
- (۳) مده به دست فراغم پس از وصال چو چنگ / که مطربش بزند بعد از آن که بنوازد
- (۴) همه عمر در فراقت بگذشت و سهل باشد / اگر احتمال دارد به قیامت اتصالی

۹۳

در کدام گزینه، معنی بعضی واژه‌ها نادرست است؟

- (۱) (نوند: اسب) (سهم: تیر) (خایب: سخنچین)
- (۲) (جیب: یقه) (نزنند: زیبون) (راغ: صحراء)
- (۳) (هیئت: ظاهر) (گران: عظیم) (فرط: بسیاری)
- (۴) (متقارب: همگرا) (مقرون: همراه) (محضر: محل حضور)

۹۴

مفهوم بیت «از عمر من آن‌چه هست بر جای / بستان و به عمر لیلی افزای» با کدام بیت معنایی بیشتری دارد؟

- (۱) گر سر برود فدای پایت / دست از تو نمی‌کنم رها من
- (۲) گر جان طلبی فدای جانت / سهلهست جواب امتحانت
- (۳) دو روز باقی عمرم فدای جان تو باد / اگر بکاهی و در عمر خود بیفزایی
- (۴) تو از سر من و از جان من عزیزتری / بخیلم ار نکنم سر فدا و جان ایثار

۹۵

در کدام گزینه فرآیند واجی «افزایش» دیده نمی‌شود؟

- (۱) نیاکان
- (۲) خانه‌ای قدیمی
- (۳) دانایان شهر
- (۴) ماست‌بندی

تریت آرایه‌های حس‌آمیزی، تشبیه، تشخیص، جناس در کدام گزینه درست آمده است؟

- الف- نگه دار از لب پیمانه آن لب‌های میگون را / که با خون شسته است ای خونی شرم و حیا خون را!
- ب- حریف زخم دندان ملامت نیست لب‌هایت / مکن نقل حریم می‌کشان آن نقل موزون را
- ج- مشو غافل ز مکر دختر رز هوش اگر داری / که این مکار می‌گیرد رگ خواب فلاطون را
- د- نمی‌ارزد به حرف تلخ، عیش باده شیرین / پی یک قطره می‌بر لب منه صد کاسه خون را
- (۱) د، الف، ج، ب   (۲) الف، ج، د   (۳) الف، ب، ج، د   (۴) د، ج، الف، ب

در کدام گزینه غلط املایی دیده نمی‌شود؟ ۹۷

- (۱) مهراب جان‌ها طاق ابروی تو است و مسجد دل‌ها حریم کوی تو.
- (۲) و مردمان را نترساند تا ایمن زید، هرچند در ثمرات عفت تأمل بیش کردم، رقبت من در اکتساب آن بیشتر گشت.
- (۳) می‌خواهم تا چون از رایل بیاید طاهر باشم، که پلید به جانب حضرت روی نتوان نهاد.
- (۴) و گفته‌اند که «نژدیکی به دشمن آنقدر باید جست که حاجت خود بیابی و در آن غلو نشاید کرد که نفس تو خوار شود».

مفهوم کدام بیت با معنی متفاوت است؟ ۹۸

- (۱) کدام دانه فرو رفت در زمین که نرسست / چرا به دانه انسانت این گمان باشد
- (۲) تو را چنین بنماید که من به خاک شدم / به زیر پای من این هفت آسمان باشد
- (۳) فرو شدن چو بدیدی برآمدن بنگر / غروب شمس و قمر را چرا زبان باشد
- (۴) مرا به گور سپاری مگو وداع وداع / که گور پرده جمعیت جنان باشد

در کدام بیت آرایه تشبیه بیشتری دیده می‌شود؟ ۹۹

- (۱) زیان خامه ندارد سر بیان فراق / و گرنه شرح دهم با تو داستان فراق
- (۲) بسی نماند که کشتی عمر غرقه شود / ز موج شوق تو در بحر بی‌کران فراق
- (۳) ز سوز شوق دلم شد کباب دور از یار / مدام خون جگر می‌خورم ز خوان فراق
- (۴) دریغ مدت عمرم که بر امید وصال / به سر رسید و نیامد به سر زمان فراق

کاربرد معنایی فعل «ماندن» در کدام بیت، متفاوت است؟ ۱۰۰

- (۱) ای دل بشارتی دهمت محاسب نماند / وز می‌جهان پر است و بت می‌گسار هم
- (۲) دردا که یار در غم و دردم بماند و رفت / ما را چو دود بر سر آتش نشاند و رفت
- (۳) بر آن بودش اندیشه کاندر جهان / نماند کسی از نژاد مهان
- (۴) مکن شادمانی به مرگ کسی / که دهرت نماند پس از وی بسی

با توجه به متن زیر، کدام گزینه غلط است؟ ۱۰۱

«نوجوانی میان بالا با بر و بازوی خوش‌تراش و رعناء، سوار بر اسبی سینه فراخ پیش‌پیش سپاه خود، دروازه‌های غربی تهران را با هیجان و شور بسیار به قصد تبریز پشت سر می‌گذاشت».

- (۱) در متن سه نقش تبعی (معطوف) آمده است.
- (۲) اجزای تشکیل‌دهنده عبارت «نهاد + مفعول + فعل» است.
- (۳) در کل متن، حذف فعل به قرینه‌ی معنوی دو بار یافت می‌شود.
- (۴) نقش «سوار بر اسبی سینه فراخ» و «پیش‌پیش سپاه خود» هر دو قیدی است.

۱۰۲

- (۲) سترگ و عظیم، حلقه و طرق، تلیس و نیرنگ
 (۴) ثقت و اعتماد، طاعنان و عیب‌جویان، تلمذ و شاگردی

آرایه‌های مقابله‌ی همه‌ی ایيات تماماً درست است؛ به جز:

۱۰۳

- (۱) لاله دل در دم جان بخش سحر می‌بندد / غنچه جان پیشکش باد صبا می‌آرد (استعاره، اسلوب معادله)
 (۲) از آن دلبستگی دارد دل ما با سر زلفش / که هر تاری ز گیسویش رگی با جان ما دارد (حسن تعلیل، مراعات نظری)
 (۳) به روز حشر چو بوی تو بشنود خواجو / ز خاک مست برون افتاد و کفن بدرد (حس‌آمیزی، مجاز)
 (۴) چنان کاندر پریشانی سرافرازی کند زلفش / توانایی چشم ساحرش در ناتوانی بود (تناقض، استعاره)

در کدام گزینه، همه‌ی معانی مقابله‌ی واژه، درست است؟

۱۰۴

- (۲) توقيع: فرمان، مهر کردن، نامه‌ی کوتاه
 (۴) مقرر: معلوم، تعیین شده، اقرارکننده
- (۱) حرب: نزاع، شمشیر، نیزه
 (۳) غیرت: رشك پردن، حمیت، تعصّب

کدام واژه‌ها به ترتیب «صفت مفعولی، فاعلی و لیاقت» است؟

۱۰۵

- (۱) افسرده، کمانکش، گفتنی ۲) گریه، دوان، خواندنی ۳) گرفته، گردن، آسمانی ۴) پوشه، خواننده، رویدنی

جمع مكسر همه‌ی واژه‌ها در مقابل آن درست آمده است؛ به جز:

۱۰۶

- (۱) (شی: اشیا) (طریق: طرق)
 (۲) (بنا: اینه) (ملک: ملل)
 (۴) (مکتب: مکاتب) (دلیل: دلایل)
- (۳) (قبیله: قبایل) (سلسله: سلاسل)

ساختمان واژه‌ی قافیه در کدام گزینه متفاوت است؟

۱۰۷

- (۱) کنار حسرتی از طوق قمری تنگ‌تر دارم / نمی‌دانم که چون در بیر کشم سرو روانش را؟
 (۲) اگر بر آسمان ناز رفته است آن هلال ابرو / به زور چرب‌ترمی می‌کشم آخر میانش را
 (۳) که حد دارد نظریازی کند با چین ابرویش؟ / دهانم تلخ شد تا چاشنی کردم کمانش را
 (۴) چه‌سان معلوم گردد رتبه‌ی حسن سخن «صائب»؟ / که دارد در میان گرد گسادی کاروanst را

آرایه‌های ادبی بیت زیر در کدام گزینه درست آمده است؟

۱۰۸

- «از سر زلف عروسان چمن دست بدارد / به سر زلف تو گر دست رسد باد صبا را»
 (۱) ایهام، مجاز، تشییه، کنایه
 (۲) استعاره، مجاز، نعمه‌ی حروف، کنایه
 (۴) تشییه، استعاره، مجاز، کنایه
- (۳) تشخیص، ایهام، واج‌آرایی، تشییه

در کدام بیت واژه مشتق دیده نمی‌شود؟

۱۰۹

- (۱) نامه‌ی آن بنده حق دستگاه / لرزه‌ها انداخت در اندام شاه
 (۲) در دستگاه چرخ اگر اندوه و محنت کم شود / از پیش ما گو: خرج کن جز قدر باید بعد ازین
 (۳) بیداریم بکشت وه، ای ساربان، خموش / کاین سوزم از فسانه شنیدن نمی‌رود
 (۴) دلم ز دیده برون شد، بماند در مژگان / گریز کرد ز باران به ناوдан آویخت

۱۱۰

در میان واژه‌های زیر چند «صفت مرکب» وجود دارد؟

- «کتابخانه - قدبلنگ - طالع‌بین - شانه به سر - شاهکار - دماسنج - پابرهنه - خودآموز - چادرنشینی - دوساله»
 ۴) چهار ۳) سه ۲) پنج ۱) شش

۱۱۱

در کدام عبارت، غلط املایی یافت می‌شود؟

- ۱) از این جهت میان برادران منازعت اتفاق افتاد.
 ۳) اقوال پسندیده مهجور و مردود گشت.

۱۱۲

تعداد واژه‌ای کدام گروه از واژه‌ها یکسان است؟

- ۱) آواشناسی - زبان‌شناسی - ریخته‌گری
 ۳) متبسم - شکفته‌تر - مرکبات
 ۲) جدگانه - استدلال - انباسته
 ۴) بی‌واسطه - تخصصی - مسؤولین

۱۱۳

کدام گزینه، نادرست است؟

- ۱) رباعی با یک هجای بلند آغاز می‌شود.
 ۲) دو بیتی را در فارسی «ترانه» هم می‌گویند.
 ۳) دو بیتی وزنی خاص دارد و از این نظر با رباعی متفاوت است.
 ۴) تنها راه شناخت دویستی از رباعی توجه به درون‌مایه آن‌هاست.

۱۱۴

در منظمه زیر، به ترتیب، چند ترکیب و صفتی و چند ترکیب اضافی یافت می‌شود؟

- «هر دم به روی من / گوید عدوی من / کاین شیوه دری تو چون دود می‌رود / نامش ببرم، به اوچ سما می‌رسد سرم /
 از شوق می‌پرم / صد مرد معتبر / آید بِر نظر»
 ۱) پنج، شش ۲) شش، پنج ۳) پنج، هفت ۴) شش، هفت

۱۱۵

نقش دستوری واژه‌های مشخص شده به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- «شغال نگون‌بخت را شیر خورد / بماند آن‌چه روباه از آن سیر خورد
 دگر روز باز اتفاق افتاد / که روزی رسان، قوت روزش بدار»
 ۱) نهاد - مفعول - قید - مفعول ۲) نهاد - نهاد - مسند - مفعول
 ۳) نهاد - نهاد - قید - مفعول ۴) مفعول - نهاد - مسند - مفعول

۱۱۶

در کدام بیت غلط املایی کمتری به کار رفته است؟

- ۱) تا نام تو شنیدم شد سرد بر دلم / از غایت هلاوت نام تو نام عید
 ۲) تلاش فطرت دون غیر خودنمایی نیست / دماق آبله آماس دوست می‌باشد
 ۳) هر چه در گیتی از معنی خواهنه‌گی است / نام او با سلت نیکو در دفتر اوست
 ۴) از تو ذایل نگشت علت چهل / چون طبیعت کرد عزرا عیل

۱۱۷ معنی فعل «شد» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) منزل حافظ کنون بارگه پادشاه است / دل بر دلدار رفت، جان بر جانانه شد
- (۲) برو ای عقل از عاشق مجوى رای خردمندی / که عشقش در درون آمد، ز خلوت عقل بیرون شد
- (۳) دستم نداد قوت رفتن به پیش دوست / چند به پای رفت و چندی به سر شدم
- (۴) پیش احتمال سنگ جفا خوردنم نماند / که زقت (سستی) اندرون ضعیفم چو جام شد

۱۱۸ مفهوم کدام بیت به مفهوم عبارت زیر نزدیک‌تر است؟

«حکایت‌نویس مباش، چنان باش که از تو حکایت کنند!»

- (۱) بی‌اجل یاد کسی خلق به نیکی نکنند/مرگ، این طایفه را بر سر انصاف آرد
- (۲) نیکی کن ای پسر تو که نیکی به روزگار/سوی تو بازگردد اگر در چه افکنی
- (۳) عشق است عمر باقی، باقی همه حکایت/ما عمر خویشن را ضایع نمی‌گذاریم
- (۴) آنچنان زی که چو از حادثه بر باد روی/حسن معنی نگذارد که تو از یاد روی

۱۱۹ کدام عبارت به ویژگی «سهول ممتنع بودن» کلام سعدی اشاره دارد؟

- (۱) خوشبختانه دامنه کلام و معنی به قدر کافی وسعت داشت که ندانستن مقدار لغت، مانع از برخورداری ما نگردد.
- (۲) از لحظ آشنازی با ادبیات، سعدی برای من به منزله شیر آغوز بود برای طفل که پایه‌ی عضله و استخوان‌بنده او را می‌نهاد.
- (۳) این، تنها خصوصیت سعدی است که سخن به سخن همه شبیه باشد و به هیچ‌کس شبیه نباشد.
- (۴) هیچ حفره‌ای از حفره‌های زندگی ایرانی نیست که از جانب او شناخته نباشد، جمع کننده اضداد: تشرع و عرفان، عشق و زندگی عملی.

۱۲۰ در کدام عبارت «صاحب خبر» نادرست مشخص شده است؟

- (۱) و امیر از آن جهان آمده به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید.
- (۲) بونصر نامه‌های رسیده را به خط خویش نکت بیرون می‌آورد.
- (۳) مرا گفت: «بستان، در هر کیسه هزار مثقال زر پاره است».
- (۴) چون نامه‌ها گسیل کرده شود، تو بازآی.

۱۲۱ معنای کلمات «رقعه - پالیز - طعن - هزاره - آماس» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) نامه‌ی کوتاه - گلزار - سرزنش‌کردن - سروصدای - ورم
- (۲) جامه‌ی کوتاه - دشت - ملامت - فتنه - توزم
- (۳) نامه‌ی کوتاه - باغ - بدگویی - غوغای - باد تند
- (۴) جامه‌ی کوتاه - بستان - عیوب‌جویی - آشوب - باد تند

۱۲۲ آرایه‌های ادبی «استعاره، تشخیص، تشبيه، واج‌آرایی» تماماً در کدام بیت به کار رفته است؟

- (۱) به یاد لعل تو و مست می‌گونت / ز جام غم می‌لعلی که می‌خورم خون است
- (۲) چو چشم تو دل می‌برد از گوششینان / همراه تو بودن گنه از جانب ما نیست
- (۳) پری نهفته رخ و دیو در کرشمه حسن / بسوخت دیده ز حیرت که این چه برعجیست
- (۴) گر دهد دستم کشم وردیده همچون تو تیا / خاک راهی کان مشرف گردد از اقدام دوست

۱۲۳

آرایه ادبی مقابله کدام بیت نادرست آمده است؟

- (۱) از آن به دیر مغامن عزیز می‌دارند / که آتشی که نمیرد، همیشه در دل ماست (استعاره)
- (۲) حافظ از دولت عشق تو سلیمانی شد / یعنی از وصل تواش نیست به جز باد به دست (کنایه)
- (۳) در چمن باد بهاری ز کنار گل و سرو / به هوا داری آن عارض و قامت برخاست (مجاز)
- (۴) مرنج حافظ و از دلبران حفاظ مجوى / گناه باع چه باشد چو این گیاه نرست (تشییه)

۱۲۴

مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) خاکساران ز حوادث خط پاکی دارند / شومی جعد به این خانه‌ی ویران چه کند؟
- (۲) چنین فقس نه سزای چو من خوش‌الجانی است / روم به گلشن رضوان که مرغ آن چمنم
- (۳) چرا به عالم اصلی خویش وائزوم؟ / دل از کجا و تماشای خاکدان ز کجا
- (۴) طایر گلشن قدسم چه دهم شرح فراق / که در این دامگه حادثه چون افتادم

۱۲۵

کدام گزینه با بیت «به ترتیبی نهاده وضع عالم / که نی یک موی باشد بیش و نی کم» ارتباط مفهومی دارد؟

- (۱) از تن خاکی چو مو آسان برآید از خمیر / روح اگر با عالم بالا به هم پیوسته است
- (۲) گرفتم صد هزاران علم در مویی بدانستی / چو مرگت سایه اندازد سر مویی چه دانی تو؟
- (۳) اگر یک ذره را برگیری از جای / خلل یابد همه عالم سراپای
- (۴) آتش عشق چون برافروزد / عالمی را به یک زمان سوزد

۱۲۶

اگر بخواهیم ایات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «تناقض - جناس - تشییه - تضاد - استعاره» مرتب کنیم، کدام

گزینه درست است؟

- الف) زیر و زیر از غایت مستی و چون بنشست / مجلس همه از ولوله زیر و زیر آمد
- ب) نقلم همه شد شگر و بادام که آب بت / با چشم چو بادام و لب چون شکر آمد
- ج) ز آن قد چو شاخ سمن و روی چو گلبرگ / صد شاخ نشاطم چو درآمد به بر آمد
- د) بودیم به هم درشده با قامت موزون / و آن قامت موزون زقیامت بتر آمد
- ه) شب روز شود بعد نسیم سحر و دوش / شد روز دلم شب چون نسیم سحر آمد
- ۱) ج - الف - ب - ب - ه - د - ج - ب - ب ۲) ه - د - ج - الف - ب - ب - ه - د - ج - ب - ب ۳) ه - د - الف - ج - ب - ب - ه - د - ج - ب - ب - ه

۱۲۷

آرایه‌های رو به روی کدام گزینه تماماً درست است؟

- (۱) نبض مرا بگیر و ببر نام خویش را / تا خون بدل به باده شود در رگان من (تشخیص - اغراق)
- (۲) گه به مسجد دل ما گاه به میخانه رود / چون گدایی که از این خانه به آن خانه رود (تشییه - ایهام)
- (۳) اگرچه هیچ گل مرده، دوباره زنده نشد اما / بهار در گل شیپوری، مدام گرم دمیدن بود (تضاد - تشخیص)
- (۴) ما را تو به خاطری همه روز / یک روز تو نیز یاد ما کن (جناس همسان - مجاز)

۱۲۸

جهای خالی ایات زیر با واژگان کدام گزینه کامل می‌شود؟

- به دولت شود آزاد گردنم از ..... / به همتت شود آسوده خاطرم ز عقاب
- آفت دیده‌ی مردم ز غبارست ولی / دیده را از سر کوی تو غبارست .....
- آه از این بخت و طالعی که مراست / وای از این عمر ..... که مراست
- ۱) قرض - غرض - زایعی ۲) غرض - قرض - ضایعی ۳) قرض - ضایعی ۴) قرض - غرض - ضایعی

آرایه‌های بیت زیر، کدامند؟ ۱۲۹

«مرغ دل باز هودار کمان ابرویی است / ای کبوتر نگران باش که شاهین آمد»

- (۱) تشییه، ایهام، ایهام تناسب، استعاره
- (۲) تشییه، ایهام تناسب، حس آمیزی، اغراق
- (۳) استعاره، مجاز، اغراق، ایهام

واژهٔ قافیه در مصراع دوم کدام بیت «وندی - مرکب» است؟ ۱۳۰

- (۱) هم لبان می فروشت باده را ارزان کند / هم دو چشم شوخ مستت رطل را گردان کند.
- (۲) دلم رمیده لولی وشی است شورانگیز / دروغ وعده و قتال وضع و رنگ آمیز.
- (۳) قند بگشا ای صنم تا عیش را شیرین کند / هین که آمد دود غم تا خلق را غمگین کند.
- (۴) دی میان عاشقان ساقی و مطرب میر بود / در هم افتادیم زیرا زورگیراگیر بود.

در کدام بیت بیشترین «ترکیب وصفی» یافت می‌شود؟ ۱۳۱

- (۱) ای آفتاب حسین برون آدمی زابر / کان چهره مشعشع تابانم آرزوست
- (۲) زین همراهان سست عناصر دلم گرفت / شیر خدا و رستم دستانم آرزوست
- (۳) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست
- (۴) جانم ملول گشت ز فرعون و ظلم او / آن نور روی موسی عمرانم آرزوست

خالق «مرصاد العباد، تذكرة الاولیاء، لیلی و مجنوون» به ترتیب، چه کسانی هستند؟ ۱۳۲

- (۱) محمدبن منور، عطار، جامی
- (۲) نجم الدین رازی، عطار، نظامی گنجه‌ای
- (۳) محمدبن منور، سنایی، نظامی گنجه‌ای

معنی چند واژه، «غلط» است؟ ۱۳۳

- (۱) سه
  - (۲) چهار
  - (۳) پنج
  - (۴) شش
- (ورز: بار سنگین) (نکت: نکته) (تمگن: امکان‌پذیر) (لفاف: پارچه و کاغذ) (تحفه: ارمغان) (جلت: بزرگ کردن)
 (نفیسه: گران‌بها) (خرزینه: گنجینه)

کدام بیت «فاقد» مفهوم عبارت زیر است؟ ۱۳۴

- «آنچه دارم از اندک مایه حطام دنیا، حلال است و کفايت است و به هیچ زیادت حاجتمند نیستم.»
- (۱) حرص توست این که همه چیز تو را نایاب است / آز کم کن تو که نرخ همه ارزان گردد
  - (۲) پیران تلاشِ رزق فزون از جوان کنند / حرص گدا شود طرف شام بیش تر
  - (۳) گر به دلخوردن شدی قانع در این مهمان سرا / می توان صائب به چرخ سفله استغنا زدن
  - (۴) گدا را کند یک درم سیم سیر / فریدون به ملک عجم نیم سیر

آرایه‌های مقابل همهٔ ایيات «کاملاً» درست است، به جز: ۱۳۵

- (۱) کم نسازد جام می زنگ دل افگار را / داس صیقل ندرود این سبزه زنگار را (تشییه، استعاره)
- (۲) خلق خوش چون صلح می سازد گوارا جنگ را / می نماید چرب نرمی مومنایی سنگ (اسلوب معادله، تضاد)
- (۳) من شکسته بد حال زندگی یابم / در آن زمان که به تیغ غمت شوم مقتول (پارادوکس، ایهام)
- (۴) کفر باشد دگرم دم زدن از حور بهشت / حور پیش تو به هر عضو قصوری دارد (تلمیح، اغراق)

۱۳۶

در کدام مورد ترکیب و صفتی و اضافی «هردو» موجود است؟

- (۱) اوصاف روی تو، دیوان شعر شاعر
 (۲) نخستین کنگره جهانی، چگونگی برخورد معلم
 (۳) اشیاق شهدای عاشق، غزل معروف حافظ
 (۴) درهای امید من، ارزش میراث صوفیه

۱۳۷

کدام بیت فاقد آرایه «تضاد» است؟

- (۱) دو هفته می‌گذرد کان مه دو هفته ندیدم / به جان رسیدم از آن تا به خدمتش نرسیدم
 (۲) شادی ندارد آن که ندارد به دل غمی / آن را که نیست عالم غم، نیست عالمی
 (۳) اگر لطفش قرین حال گردد / همه ادب‌ها اقبال گردد
 (۴) پیندارم ای در خزان کشته جو / که گندم ستانی به وقت درو

۱۳۸

در کدام بیت «غلط‌املایی یا رسم‌الخطی» یافت می‌شود؟

- (۱) پرس هرچه ندانی که ذل پرسیدن / دلیل راه تو باشد به عزّ دانایی
 (۲) هر که تأهل نکند در جواب / بیشتر آید سخشن ناصواب
 (۳) گر از بسیط زمین عقل منعدم گردد / به خود گمان نبرد هیچ کس که نادانم
 (۴) بلند آواز نادان گردن افراخت / که دانا را به بی‌شرمی بیانداخت

۱۳۹

آرایه‌های ذکر شده در مقابل کدام بیت درست نیست؟

- (۱) در جویار عقل به لنگر خرام کن / در بحر عشق کشتی طوفان رسیده باش: تشییه - تناسب
 (۲) در جست‌وجوی خانه‌ی درسته است «فیض» / دائم چو غنچه سر به گربیان کشیده باش: استعاره - کنایه
 (۳) یاد از نگاه گیر طریق سلوک را / در عین آشنایی مردم رمیده باش: تناقض - ایهام تناسب
 (۴) ماهی زبان بحر شد از فیض خامشی / در بزم اهل حال زبان بریده باش: مجاز - ایهام

۱۴۰

در کدام گزینه به نام شاعری اشاره شده که «جمع‌کننده‌ی اضداد» از القاب اوست؟

- (۱) چه خوش گفت فردوسی پاکزاد / که رحمت بر آن تربت پاک باد
 (۲) سعدیا خوش‌تر از حدیث تو نیست / تحفه‌ی روزگار اهل شناخت
 (۳) ای سنایی کم سنایی گیر / با ثنای شه آشنایی گیر
 (۴) آن پرده طلب که چون نظامی / معروف شوی به نیک‌نامی

۱۴۱

املای واژه‌ها در تمام گزینه‌ها درست است، بهجز .....

- (۱) بدرود شب دوش که چون ماه برآمد / ناخوانده نگارم ز در حجره درآمد
 (۲) سر بنه گر سر میدان ارادت داری / ناگزیر است که گوبی بود این میدان را
 (۳) بر بام صراچه‌ی جمالت / کیوان شده پاسبان هندوی
 (۴) هم‌چو خرم‌دل جوانان در شب نوروز و عید / پای‌ها اندر حنا و دست‌ها اندر نگار

۱۴۲

معنی چند واژه در کمانک رویه‌روی آن نادرست نوشته شده است؟

- «خواجه (ستور) / عرضه‌ده (نشان‌دهنده) / قاعده (اسلوب) / نادره (کم‌یاب) / نیشتن (نوشتن) / کوفته شدن (غذای ناگوار خوردن) / رُقعت (نامه) / رخت کشیدن (نقل مکان کردن و اقامت گریدن)»
- ۱) چهار ۲) سه ۳) دو ۴) یک

کدام گزینه با بیت «منزل حافظ کنون بارگه پادشاهست / دل بر دلدار رفت، جان بر جانانه شد» ارتباط معنایی دارد؟ ۱۴۳

- (۱) سبزه‌ها نو دمید و یار نیامد / تازه شد باغ و آن نگار نیامد
- (۲) روز هجران و شب فرقت یار آخر شد / زدم این فال و گذشت اخت و کار آخر شد
- (۳) ای پادشاه حسن خدا را بسوختیم / آخر سوال کن که گدا را چه حاجت است
- (۴) حافظاً ترک جهان گفتن طریق خوش‌دلی است / تا نپنده‌ی که احوال جهان‌داران خوش است

معنی فعل «شدن» در کدام گزینه متفاوت است؟ ۱۴۴

- (۱) آن سروران که تاج سر خلق بوده‌اند / اکنون نظاره کن که همه خاک پا شدند
- (۲) آن‌ها که سیمیای جهان‌شان فریب داد / بگذاشتند کنج و پی کیمیا شدند
- (۳) بازیچه‌ای است طفل فریب این متاع دهر / بی عقل مردمان که بدین مبتلا شدند
- (۴) خسرو، گریز کن که وفا نیست در جهان / زَ اهل جهان که هم‌چو جهان بی‌وفا شدند

در کدام گزینه صفات «فاعلی، مفعولی، نسبی» دیده می‌شود؟ ۱۴۵

- (۱) سکوت مرموز کویر در سایش بالهای این پرنده شاعر، سخن می‌گوید.
- (۲) عادت کردن روح به شرایط مصنوعی رشتۀ قوی‌تری برای اسارت انسان است.
- (۳) نگاه پرمه‌ر و انسان‌دوست‌آش بیانگر آینه‌پاک و تابناک دلش بود.
- (۴) آینده از آن کسی است که با چشم بینا از نکات خوانده در حیات روزانه بهره گیرد.

کدام گروه از ایيات با هم ارتباط معنایی دارند؟ ۱۴۶

- الف- بنای ظلم در دوران نماند / جهان زین بیش تر ویران نماند
 ب- ظالمی را خفته دیدم نیمروز / گفتم این فتنه است خوابش برده به
 پ- بیاورد ضحاک را چون نوئند / به کوه دماوند کردش به بند
 ت- جفایشگان را بده سر به باد / ستم بر ستم پیشه عدل است و داد
 ث- ظلم شاخ است و بیخ آن ظالم / شاخ را بیخ پرورد دائم
 ج- لب خشک مظلوم را گو بخند / که دندان ظالم بخواهد کند
- (۱) ب، ت، ث   (۲) الف، ث، ج   (۳) الف، ب، ث

اگر ایيات زیر را بر اساس داشتن آرایه‌های «تلمیح، مجاز، کنایه، متناقض‌نما، جناس» مرتب کنیم، گزینه درست کدام است؟ ۱۴۷

- الف- گو شمع میارید در این جمع که امشب / در مجلس ما ماه رخ دوست تمام است
 ب- مرا تحمل باری چگونه دست دهد / که آسمان و زمین بر تناقتند و جبال
 پ- به صحرای هوس تا کی دلا در سر هوای گردی / نمی‌بینی رهی، ترسم که گم گردی چو واگردی
 ت- حاصل ذوق و هنر خون جگر بود مرا / این هم از بی‌هنری‌های هنر بود مرا
 ث- سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی / چه خیال‌ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی
- (۱) الف، پ، ت، ث، ب   (۲) ب، ث، پ، ت، الف   (۳) ث، ب، پ، ت، الف   (۴) ب، ت، ث، الف، پ

آرایه‌های مقابله کدام گزینه نادرست آمده است؟

- (۱) نرگست در طاق ابرو از چه خفتد بی خبر / زان که جای خواب مستان گوشۀ محراب نیست (تشییه، استعاره)
- (۲) مژگان تو خنجر به رخ ماه کشیده / ابروت زده بر سر خورشید کمان را (مراعات نظری، تشخیص)
- (۳) خورشید فروزنده شبی پرده‌نشین شد / کامد به در از پرده مه چارده تو (حسن تعلیل، استعاره)
- (۴) فرهاد شورانگیز اگر در پای سنگی جان بداد / گفتار شیرین بی‌سخن در حالت آرد سنگ را (تناقض، ایهام)

کدام دو بیت تناسب مفهومی بیشتری دارند؟

الف- چون جان سپردنی است به هر صورتی که هست در کوی عشق خوش تر و بر آستان دوست	ب- هر دم که در حضور عزیزی برآوری دریاب کز حیات جهان حاصل آن دم است
ج- مردن اندر کوی عشق از زندگانی خوش تر است تا نگیری دست مهرش کوته از دامن مکن	د- گر بمیرد طالبی در بند دوست سهول باشد، زندگانی مشکل است
(۳) ب، ج	(۲) ب، د
(۴) ج، د	(۱) الف، ب

نوع واژه‌های کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) عهد و پیمان، خطوه و گام، خود و ترگ، تنبه و بیداری
- (۲) شیدا و جنون، آشفتگی و پریشانی، ذوق و قریحه، ارجالاً و بی‌درنگ
- (۳) بزه و گناه، جنحه و جنایت، حلاوت و شیرینی، حرز و تعویذ
- (۴) شاب و شیخ، مجموع و پریشان، ادباز و اقبال، معلوم و مجھول

کدام بیت با عبارت «گل آدم را در تخمیر اندخته و در هر ذره از آن گل، دلی تعییه می‌کرد و آن را به نظر عنایت پرورش می‌داد و حکمت با ملایکه می‌گفت: شما در گل منگردید، در دل نگردید.» تناسب مفهومی دارد؟

(۱) ای خواجه در این کوی که ما را طلبی تو مطلب که به‌جز کوی رضا را نشناسیم	(۲) آری آن روز که از تاکشانان نه نشان بود من هم از خاکنشیان در میکده بودم
(۳) ذره ناچیز ما بر گردن همت گرفت بار سنگین اهانت را که گردون برنتافت	(۴) چون گلرخان به جانب عاشق رو کنند صد چاک دل به ناز نگاهی رفو کنند

مفهوم «اشتیاقِ پایان‌نایذر عاشق» از کدام بیت، دریافت می‌شود؟

- (۱) عشق دعوی می‌کنی بار بلا بر دوش نه / نقد خود بر سنگ زن بنگر عیار خویش را
- (۲) مجوی شربت وصل از بتان که این مردم / همیشه خون جگر داده‌اند مهمان را
- (۳) ز کارهای جهان عاشقی خوش است مرا / و گرنه کار در این کارخانه بسیار است.
- (۴) ما از تو به غیر از تو نداریم تمّاً / حلوا به کسی ده که محبت نچشیده است.

کدام عبارت دارای «شاخص» است؟

- (۱) اول سال که او مدم اینجا مدیرشون هنوز بود، آقا.
- (۲) در این فکر بودم که با نان آقا معلمی چه طور می‌شود چنین هیکلی به هم زد.
- (۳) جا نداریم آقا. این که نمی‌شود هر روز یک حکم می‌دهند دست یکی.
- (۴) ناظم را صدا زدم و گفتم با قلم قرمز برای آقا یک ساعت تأخیر بگذارد.

۱۵۴

کدام واژه «همگی» صفت نسبی‌اند؟

- (۱) گویا، نوشیدنی، خواننده، کودکانه
 (۳) سالانه، چوبین، نیلوفری، جسمانی

- (۲) خندان، آفریدگار، خواندنی، روحانی
 (۴) کودکانه، سیمینه، افسرده، آموزگار

۱۵۵

در کدام گروه کلمه، معنی بعضی از واژه‌ها، «غلط» است؟

- (۱) (ژنده: مهیب) (غو: غریب)
 (۳) (تفرج: گشت و گذار) (کیش: مذهب)

- (۲) (خدو: آب دهان) (راه تافت: ادامه دادن)
 (۴) (یم: دریا) (موالات: پیروی کردن)

۱۵۶

در عبارت زیر به ترتیب چند واژه‌ی «مشتق، مرکب، مشتق-مرکب» وجود دارد؟

«جنگ میان نور و ظلمت در شعر حافظ به صورت جنگ میان دین فروشان ظاهر فریب خلق‌اندیش و دین‌ستیزان باطن‌گرای حق‌اندیش درآمده است. شیخ و زاهد و پیر مسجددار و صومعه‌نشین رهبر و راهنمای گروه دوم که ظاهر اعمالشان مایه‌ی بدنامی و رسوابی در پیش خلق است، هرچه هست ریا و ظاهر فریبی نیست.»

- (۱) دو، ده، یک (۲) دو، ده، سه (۳) یک، نه، سه (۴) دو، هشت، سه

۱۵۷

در تمام گزینه‌ها به استثنای گزینه‌ی ..... معنی همه‌ی واژه‌ها درست است.

- (۱) آذگار: به طور مداوم / خدو: آب دهان / ساعیت: سخن‌چینی
 (۲) خاییدن: جویدن / عنود: ستیزه‌کار / لطفه: نکته‌ی باریک
 (۳) طالع: برآینده / سفاهت: کم‌عقلی / عرض: شکایت
 (۴) حرز: تعویذ / پکال: سر / آبغینه: شیشه

۱۵۸

مفهوم کدام بیت با «این سر به مهر نامه بدان مهربان رسان / کس را خبر مکن که کجا می‌فرستمت» یکسان است؟

بردار مهر نامه، بین تا درو چه‌هاست?
 دم درکش ارنه باد صبا را خبر شود
 یک موی سر به مهر به دست صبا فرست
 ابر صائب چون تواند کرد پنهان برق را؟

- (۱) تو نامه‌ی خدایی و آن نامه سر به مهر
 (۲) حافظ چو نافه‌ی سر زلفش به دست توست
 (۳) زان زلف مشک رنگ نسیمی به ما فرست
 (۴) برگرفت از لب مرا مهر خموشی را ز عشق

۱۵۹

چند مورد از واژه‌های زیر غلط معنی شده است؟

پیراستن: زینت کردن / رغم: کراحت / مطاوعه: فرمان‌برداری / زه آب: چشم‌ه / راغ: بیابان / خطوه: قدم / مطلق:
 رهاکننده / فرقت: دوری / وقیعت: سرزنش / شاهد: متعشو / شبگیر: شب‌هنگام
 (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۶۰

بیت «گر از نیستی دیگری شد هلاک / مرا هست، بطر را ز طوفان چه باک» با کدام بیت، تناسب مفهومی دارد؟

هر که در بحر بمیرد چه غم از بارانش
 وان که شد غرقه نباشد خبر از بارانش
 نبود آگهی از دیده بیدارانش
 چه تفاوت کند از طعنه هم بارانش

- (۱) برو ای خواجه مرا چند ملامت گویی
 (۲) تیر باران بلا را من مسکین سپرم
 (۳) خفته در خوابگه اطلس دیبا با دوست
 (۴) می‌پرستی که بود بی خبر از جام است

۱۶۱

در بیت زیر، نقش واژه‌های مشخص شده به ترتیب، کدام است؟

«ای چشم عقل خیره در اوصاف روی تو / چون مرغ شب که هیچ نبیند به روشنی»

- (۱) منادا، مستند، متمم، قید
- (۲) نهاد، مفعول، متمم، قید
- (۳) منادا، مستند، مفعول، متمم، مفعول

۱۶۲

در کدام گروه اسمی، تعداد «واج‌های صفت» بیشتر است؟

- (۲) نویسنده‌ی شکوهمند زمان
- (۴) شاعر خوش ذوق ایران
- (۱) بهترین شعر کتاب
- (۳) اولین روز مدرسه

۱۶۳

در کدام گروه کلمه، غلط املایی یافت می‌شود؟

- (۱) حشر و قیامت، هول و هراس، خوان و سفره
- (۲) غضنفر و شیر، زنده و مهیب، مطلق و بی‌قید و شرط
- (۳) نزه و باصفا، صواب و صلاح، مضھک و مسخره‌آمیز
- (۴) ثقت و اطمینان، سیادت و سروری، فلا کردن و کلک زدن

۱۶۴

زمان افعال مشخص شده در متن زیر، به ترتیب، کدام است؟

«من بدخت هم دست و پایم را گم کردام، نمی‌دانم چه بگویم. مات و مبهوت، معلم را نگاه می‌کنم. این بار سخت از چادر رفت.»

- (۱) ماضی نقلی، مضارع التزامی، مضارع اخباری، ماضی ساده
- (۲) ماضی التزامی، مضارع اخباری، مضارع التزامی، ماضی ساده
- (۳) ماضی نقلی، مضارع اخباری، مضارع اخباری، ماضی بعید
- (۴) ماضی التزامی، مضارع التزامی، ماضی استمراری، ماضی ساده

۱۶۵

در بیت زیر، کدام واژه «ایهام» دارد؟

«حیبیب، دل به جهان در هوای سود مبند / کز این معامله‌ات جز زیان نمی‌آید»

- (۱) زیان
- (۲) معامله
- (۳) حبیب
- (۴) هوا

۱۶۶

معنی واژه‌های زیر، به ترتیب، کدام است؟

«قلعه، مسخره‌آمیز، درخواست کردن، پررو»

- (۱) ارک، مضحک، الحاج، ستیزه‌روی
- (۲) حصار، تماخره، ابرام، ژنده
- (۳) دژ، تمسخر، رخصت، گستاخ
- (۴) دژ، ریشخند، اصرار، ژیان

۱۶۷

بیت زیر، با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

«از آن صبح نخستین بی‌فروع است / که لاف روشنی از وی دروغ است»

- (۱) به صدق کوش که خورشید زاید از نفس است / که از دروغ سیه‌روی گشت صبح نخست
- (۲) دروغ است آشنایی روشنایی زان مکن باور / سیه شد روزگارم تا نگاه آشنا دیدم
- (۳) گر نسبت خویشی به میان نیست چرا / صبح من و شام من به هم می‌ماند
- (۴) صبح کاذب را ز صادق و اشناس / رنگ می‌را بازدان از رنگ کاس

۱۶۸

در کدام بیت به ترتیب، یک «صفت فاعلی» و یک «صفت مفعولی» یافت می‌شود؟

- (۱) همی از غم نه تنها چشم خون پالای من گرید / که همچون نخل باران‌خورده سر تا پای من گرید
- (۲) نه چون شمعم که شب گرید ولی آرام گیرد روز / که چشمم شب به روز و روز بر شب‌های من گرید
- (۳) مگر ابر بهار امشب غمی چون من به دل دارد / که می‌خواهد بدین‌سان تا سحر همپای من گرید
- (۴) دو چشمم خشک شد امروز از بس که گریه بر دیروز / دگر امشب کدامین چشم بر فردای من گرید

۱۶۹

کدام واژه‌ها «همگی» صفت وندی‌اند؟

- (۲) شیوا، گویا، شکفته، بی‌قرار
- (۴) نامراد، شکیبا، فراوان، هوشمند
- (۱) کودکانه، گلزار، باستان، آموزگار
- (۳) آفریدگار، خندان، روحانی، نیلگون

۱۷۰

در کدام بیت «غلط‌املایی» وجود دارد؟

- (۱) درویش مکن ناله ز شمشیر احبا / کاین طایفه از کشته ستاند غرامت
- (۲) تبه گردد آن مملکت عن غریب / کزو خاطر آزرده گردد غریب
- (۳) گر ز پی غزو غز قصد خراسان کنی / گرد سواران کند چهره‌ی گردون دزم
- (۴) از جرس نفس برآور غریبو / بنده‌ی دین باش نه مزدور دیو

۱۷۱

معنی همه‌ی واژه‌ها در همه‌ی گزینه‌ها درست است، به جز:

- (۲) (الحال: درخواست کردن) (غضنفر: شیر)
- (۴) (هنر: فضیلت) (خدو: آب دهان)
- (۱) (حوالیگر: آشپز) (غزا: جنگ)
- (۳) (پور: فرزند) (مقرون: رانده شده)

۱۷۲

کدام شخصیت‌های ادبی در قالب «دویتی‌های پیوسته» سروده‌هایی دارند؟

- (۱) فریدون مشیری، ملک‌الشعرای بهار
- (۲) سید حسن حسینی، بابا افضل
- (۳) رهی معیری، خیام
- (۴) شفیعی کدکنی، عطار

۱۷۳

کدام بیت، مفهومی معادل بیت زیر دارد؟

- «کسی نیک بیند به هر دو سرای / که نیکی رساند به خلق خدای»
- (۱) توقع مدار ای پسر گر کسی / که بی‌سعی هرگز به جایی رسی
  - (۲) نیکی از بد مجوى و راضى باش / که ز نیکان تو را بدی ناید
  - (۳) بکن نیکی و در دریايش انداز / که روزی در کنارت آورد باز
  - (۴) تو نیکی از آن شهر و کشور مجوى / که دارد در آن بی‌هنر آبروی

۱۷۴

کدام بیت با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

- «یک بار هم ای عشق من از عقل میندیش / بگذار که دل حل بکند مسئله‌ها را»
- (۱) خوش است اندر سر دیوانه سودا / به شرط آن که سودای تو باشد
  - (۲) پندم مده ای دوست که دیوانه‌ی سرمیست / هرگز به سخن عاقل و هشیار نباشد
  - (۳) سرانداز در عاشقی صادق است / که بد زهره بر خویشن عاشق است
  - (۴) مرید عشقم و از یمن این مقام رفیع / خرد که پیر جهانی بود مرید من است

۱۷۵

واژه‌های «وندی، مرکب، وندی - مرکب» به ترتیب، در کدام عبارت، یافت می‌شود؟

- (۱) کم حافظه‌ترین شاگردان، بیش از بیست روز، اوقات خویش را صرف حاضر کردن دروس کرده بودند.
- (۲) بارانی بهاری، شب پیشین، برای شست و شوی صحراء و بوستان چابک دستی کرده.
- (۳) گل‌ها از طراوت درونی خویش، سرمست و چلچله‌ها گردآگرد درختان بزرگ، می‌رقصیدند.
- (۴) دست‌های حنابسته‌ی او نشان می‌داد که او نیز برای رسیدن عید طبیعت، تشریفاتی فراهم آورده است.

آرایه‌های بیت زیر کدامند؟ ۱۷۶

«سمند چرخ که بی تازیانه می‌رقصد / پی سواری او زیر زین زرین باد»

- (۱) تشییه، استعاره، جناس، واچ آرایی
- (۲) کنایه، تشییه، تلمیح، جناس
- (۳) کنایه، جناس، تلمیح، واچ آرایی

در کدام بیت «غلط املایی» وجود دارد؟ ۱۷۷

- (۱) فروغ روی شیرین در دماغش / فراغت داده از شمع و چراغش
- (۲) ز بهر فراقت سفر می‌گزینیم / پس نزهت اندر قضا می‌گریزم
- (۳) ای فراق تو دل ما بندگان را سوخته / صد هزاران شکر یزدان را که رستیم از فراق
- (۴) ور چو پروانه دهد دست فراغ بالی / جز بدان عارض شمعی نبود پروازم

«نقش دستوری» کدام واژه در کمانک رو به روی آن نادرست آمده است؟ ۱۷۸

- (۱) فلک باخت از سهم آن جنگ رنگ / بود سهمگین جنگ شیر و پلنگ (جنگ: نهاد)
- (۲) متاب از روزن ای ماه دل افروزم، چه اصراری / که شمع کشته ام بینی و زندان غما فرا را ((ا): مفعول)
- (۳) در بارگاه قدس که جای ملال نیست / سرهای قاسیان، همه بر زانوی غم است (غم: متهم)
- (۴) از هر طرف که رفتم جز وحشتم نیزرود / زنهار از این بیبان، وین راه بی نهایت (م: مضافقیه)

در متن زیر چند «وابسته‌ی پسین» وجود دارد؟ ۱۷۹

«از یغما نامه‌هایی باقی است که به دانشمندان عصر خویش نوشته است. وی عربی نمی‌دانست و از این زبان بیزار بود. در نوشته‌های خود نیز از به کار بردن واژه‌های تازی پرهیز می‌کرد و به سرهنگی - که در آن زمان مطرح بود - دل‌بستگی نشان می‌داد.»

(۱) ده	(۲) نه	(۳) هشت	(۴) یازده

در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟ ۱۸۰

«و عاجزتر ملوک آن است که از عواقب کارها غافل باشد و مهمات ملک را خار دارد و هرگاه که حادثه‌ای بزرگ افتاد و کار دشوار پیش آید، موضع احتیاط را محمل گزارد و چون فرصت فوت شود و خصم استیلا یابد، نزدیکان خود را متهشم گرداند و به هریک حوالت کردن گیرد.»

(۱) دو	(۲) سه	(۳) چهار	(۴) پنج

نام پدیدآورنده‌ی کدام اثر نادرست ذکر شده است؟ ۱۸۱

- (۱) ماه نو و مرغان آواره: راییندرانات تاگور
- (۲) پیامبر و دیوانه: جبران خلیل جبران
- (۳) کلیله و دمنه: ابوالمعالی نصرالله منشی
- (۴) جوامع الحکایات و ل TAMU الحکایات: محمد بن منور

۱۸۲

در همه‌ی گزینه‌ها «اضافه‌ی تشبیه» وجود دارد، بهجز .....

- (۱) خورشید می ز مشرق ساغر طلوع کرد / گر برگ عیش می طلبی ترک خواب کن
- (۲) نرگس چشم و سرو قامت تو / زینت بوستان بخواهد برد
- (۳) سراسر از شراب عشق سرمست / همه در عشق او جان داده از دست
- (۴) چون گل از دست غمتم جامه دریدیم بس است / گفت و گوها ز برای تو شنیدیم بس است

۱۸۳

در همه‌ی گزینه‌ها هر دو نوع «استعاره» (با ذکر مشبه و با ذکر مشبه) وجود دارد، بهجز .....

- (۱) هر سرو سهی که بر لب جوست / شرمنده‌ی سرو قامت اوست
- (۲) سروها از شرم آب و آب‌ها گردند خشک / بر گلستان بگذر چون سرو خوش‌رفتار تو
- (۳) شرم دارد چمن از قامت زیبای بلندت / که همه عمر نبوده است چنین سرو روانش
- (۴) سرو من بگذشت بر طرف چمن دامن‌کشان / شاخ گل با آن لطافت شرمسار او بماند

۱۸۴

عبارت زیر را با همه‌ی ایيات ارتباط مفهومی دارد، بهجز:

«هر عصب و فکر به منبع بی‌شایه ایمان وصل بود که خوب و بد را به عنوان مشیت الهی می‌پذیرفت.»

- (۱) به درد و صاف تو را حکم نیست خوش درکش / که هر چه ساقی ما کرد عین الطاف است (درد و صاف: ناخالص و خالص)
- (۲) نه بی‌ارادت او بر زمین بیارد ابر / نه بی‌مشیت او بر هوا بجندید باد
- (۳) مرا جفا و وفای تو پیش یکسان است / که هر چه دوست پستند به جای دوست نکوست
- (۴) چنان به یاد تو شادم که فرق می‌نکنم / از دوستی که فراقست یا وصالست این

۱۸۵

آرایه‌های نوشته شده رو به روی همه‌ی ایيات درست است، بهجز:

- (۱) خنده گریند همی لاف زنان بر در تو / گریه خندند همی سوختگان در بر تو (جناس - تناقض)
- (۲) کنون که در چمن آمد گل از عدم به وجود / بنفسه در قدم او نهاد سر به سجود (تضاد - تشخیص)
- (۳) ببل شوریده‌دل را از چمن کردند دور / طوطی شیرین سخن را بی‌شکر گذاشتند (حس‌آمیزی - ایهام)
- (۴) چون کنم نقش، ابرویش بر دل / قد چون تیر من کمان گردد (تشییه - مراعات نظیر)

۱۸۶

کدام واژه از نظر معنایی برای تکمیل بیت، نادرست انتخاب شده است؟

- (۱) همیشه عاشق دیدار اوست دیده بخت / مدام (رشحه - شایق) بالای اوست جامه‌جه
- (۲) (حبه - ورطه) و سیلاپ نداری به پیش / تا خودت کشته و جان ناخداست
- (۳) عقل با عشق (مشتبه - مغتنم) نشود / ذره از آفتاب ممتاز است
- (۴) جمال صورت و معنی ز امن صحت توست / که ظاهرت (دژم - ثقت) و باطن نژند مباد

۱۸۷

مفهوم مقابل عبارت زیر در کدام بیت دیده می‌شود؟

«و در آن مواضع از جهت گریزگاه روز حادثه صد سوراخ ساخته و هریک را در دیگری راه گشاده و تیمار آن را فراخور حکمت و بر حسب مصلحت بداشته.»

- (۱) چو جنگ آوری با کسی برستیز / که از وی گزیرت بود یا گریز
- (۲) سیلاپ‌های حادثه بسیار دیده‌ام / سیل سرشک زان سبب از دیده‌ام دوید
- (۳) نیست ز اندیشه فردا غم امروز مرا / وقت آن خوش که ندانست که فردایی هست
- (۴) عیب درویش و توانگر به کم و بیش بد است / کار بد مصلحت آن است که مطلق نکنیم

۱۸۸

در کدام بیت واژه انتخاب شده نامناسب است؟

- (۱) دلم ببردی و جان هم ببر که مرگ به است / ز زندگانی اندر (تأثیر / شماتت) دشمن
- (۲) نتوان به دست (عقده - ورطه) ز کار جهان گشود / کو برق تا گشاید ازین نیستان گره
- (۳) یکی لشکری (ضرب - گشن) بر سان کوه / زمین از پی بادپایان ستوه
- (۴) آنکه جان دو جهان را به نگاهی نخرد / کی به چشم آیدش این جان (موقر - محقر) که مراست؟

۱۸۹

معنی واژه‌ی «ایستادن» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) بامدادان از برای امتحان / ایستاد او مستظر بر آستان
- (۲) چاکران ایستاده صف در صف / باده‌خوران نشسته دوش به دوش
- (۳) در چاره‌ی کارش ایستادند / وز کار وی آن گره گشادند
- (۴) نه فراغت نشستن نه شکیب رخت بستن / نه مقام ایستادن نه گریزگاه دارم

۱۹۰

در عبارت زیر چند غلط اهلایی وجود دارد؟

«نوشیروان را گفتند: وزیران پدر را چه خطا دیدی؟ گفت: خطایی معلوم نکردم، ولیکن دیدم که هراس من در دل ایشان بی‌کران است و بر عهد من اعتماد کلی ندارند، ترسیدم که از بیم گذند خویش، آهنگ هلاک من کنند.»

- (۱) یک
- (۲) دو
- (۳) سه
- (۴) چهار

۱۹۱

آرایه‌های رویه‌روی کدام بیت تماماً درست هستند؟

- (۱) گفت بر من تیغ تیز افراشتی / از چه افکنندی مرا بگذاشتی؟ (تضاد و جناس)
- (۲) برآرخت پس دست خیرگشا / پی سر بریدن بیفسردد پا (تشیه و تلمیح)
- (۳) فلک باخت از سهم آن جنگ، رنگ / بود سهمگین جنگ شیر و پلنگ (ایهام و اغراق)
- (۴) زره لخت لخت و قبا چاک / سر و روی مردان پر از گرد و خاک (مراعات نظیر و کنایه)

۱۹۲

همه ایيات دارای «مجاز» هستند، به جز:

- (۱) بهسوی هژبر زیان کرد رو / به پیشش برآمد شه جنگجو
- (۲) چو ننمود رخ شاهد آرزو / به هم حمله کردند باز از دو سو
- (۳) پرید از رخ کفر در هند رنگ / تپیدند بُت‌خانه‌ها در فرنگ
- (۴) چنین آن دو ماهر در آداب ضرب / ز هم رد نمودند هفتاد حرب

۱۹۳

بیت «بید مجnoon در تمام عمر سر بالا نکرد / حاصل بی‌حاصلی نبود به‌جز شرمندگی» با کدام بیت ارتباط معنایی ندارد؟

- (۱) بسوزند چوب درختان بی‌بر / سزا خود همین است مر بی‌بری را
- (۲) گفتش تبر آهسته که جرم تو همین بس / کاین موسم حاصل بود و نیست تو را بار
- (۳) آن شاخ که سر برکشد و میوه نیارد / فرجام به جز سوختنش نیست سزاوار
- (۴) به سرو گفت کسی میوه‌ای نمی‌آری / جواب داد که آزادگان تهی دستند

۱۹۴

در کدام گزینه به معنی درست واژه‌های «آین - بیرق - برکه - انکار» اشاره شده است؟

- (۱) رسم - علم - جویبار - پنهان کردن
- (۲) کیش - رایت - حوض آب - باور نکردن
- (۳) مذهب - نیزه - آبگیر - نپذیرفتن
- (۴) دین - پرچم - چشم - نخواستن

۱۹۵

در عبارت زیر، چند «وابسته‌ی پیشین» وجود دارد؟

«توصیف‌های نمادین آن توصیف‌هایی هستند که بر تشییه و مقایسه بنا شده‌اند و منظور از آن‌ها تنها یک ترسیم ساده نیست، بلکه نماد هستند؛ یعنی نماینده‌ی حالتی که اشیا و مناظر در ذهن به وجود می‌آورند. این همان است که در اروپا به آن ادبیات نمادین می‌گویند.»

- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۱۹۶

همه‌ی آرایه‌ها در بیت زیر وجود دارد، به جز ..... .

«صبح می‌خندد و من گریه‌کنان از غم دوست / ای دم صبح چه داری خبر از مقدم دوست؟»

- (۱) تضاد (۲) تشییه (۳) استعاره (۴) واج‌آرایی

۱۹۷

مفهوم عبارت زیر با همه‌ی ابیات «ارتباط معنایی» دارد، به جز ..... .

«پسرک، آوازخوانان از پهلوی ما گذشت، نگاهی به ما کرده، لبخندی زد؛ پنداشتی با زبان‌بی‌زبانی می‌خواهد به ما که مانند خودش از رسیدن بهار سرمستیم، عرض تبریک و تهنیت کند.»

- (۱) خنده می‌بینی ولی از گریه‌ی دل غافلی / خانه‌ی ما اندرون، ابر است و بیرون آفتاب

- (۲) غم دل به کس نگویم که بگفت رنگ رویم / تو به صورتم نگه کن که سرایرَم (= رازهایم) بدانی

- (۳) برگ خزان رسیده، بود ترجمان باغ / از رنگ چهره، حال مرا می‌توان شنید

- (۴) گر بگویم که مرا حال پریشانی نیست / رنگ رخساره خبر می‌دهد از سرّ ضمیر

۱۹۸

مفهوم عبارت «حاله‌ام با همه تمکنی که داشت، به زندگی درویشانه‌ای قناعت کرده بود؛ نه از بخل، بلکه از آن جهت که به بیش‌تر از آن احتیاج نداشت.» با همه ابیات تناسب دارد، به جز ..... .

- (۱) احتیاج شاه از درویش باشد بیش‌تر / کاسه‌ی دست گدایی جام جم باشد مرا

- (۲) الهی تاج فقرم نه به تارک / ردای فقر کن بر من مبارک

- (۳) دو جهان بگذار تا یکتا شوی / آن گهی یکتای بی‌همتا بجو

- (۴) زن و فرزند و مال و جاه بگذشت / به کلی دل ز مهر غیر برداشت

۱۹۹

معنی فعل «گرفتن» در کدام گزینه با بیت «به حرصن ار شربتی خوردم مگیر از من که بد کردم / بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا» یکسان است؟

- (۱) نگیرد طعام و نگیرد شراب / نگوید سخن با سخن گستری

- (۲) حسنت به اتفاق ملاحظت جهان گرفت / آری به اتفاق جهان می‌توان گرفت

- (۳) گرفتمت که رسیدی به آن‌چه می‌طلبی / گرفتمت که شدی آن‌چنان که می‌پایی

- (۴) حافظ ار خصم خطأ گفت نگیریم بر او / ور به حق گفت جدل با سخن حق نکنیم

۲۰۰

معنی واژه‌ی «دُرست» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) اگر در آتش سوزان روم درست آیم / که نقد من به همه حال بر عیار خودست

- (۲) تنش درست و دلش شاد باد و خاطر خوش / که دست دادش و یاری ناتوانی داد

- (۳) گفتم گر این حدیث درست است پس چراست / کاندر وجود معنی و با خلق داوری است

- (۴) می‌کش که درست باد دستت / ای جان جهانیان نثارت

۲۰۱

در کدام گزینه آرایه‌ی «پارادوکس» وجود ندارد؟

- (۱) درد بی‌دردی به جز مردن ندارد چاره‌ای / از علاج مردم بی‌درد می‌باید گذشت
- (۲) ای دل! مشو ز عشق پریشان و جمع باش / اول نگاه کن که پریشان کیستی
- (۳) اگر گویا و پیدایی یکی خاموش پنهان شو / خوش‌خاموش گویا و خوش‌پیدای پنهانی
- (۴) اگرت سلطنت فقر بیخشنده‌ای دل! / کم‌ترین ملک تو از ماه بود تا ماهی

۲۰۲

در کدام بیت غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) با تو اخلاصم دگر شد بس که دیدم نفر عهد / من که در آتش نگردانم عیار خویش را
- (۲) چونک طبعت خو کند با شرط تندش بعد از آن / صد هزاران حاصل جان از درونت حاصل است
- (۳) آن‌چه داری به کف و آن‌چه نداری جز دوست / گر نیاید، مطلب ور برود، بگذارش
- (۴) من از تو سیر نگردم که صاحب استسقا / نه ممکن است که هرگز رسد به سیرابی

۲۰۳

همه گزینه‌ها به جز گزینه ..... با بیت «کسی کاو هوای فریدون کند / سر از بند ضحاک بیرون کند» مفهومی یکسان دارند.

- (۱) ز فکر تفرقه بازآی تا شوی مجموع / به حکم آن که چو شد اهرمن، سروش آمد
- (۲) بر آنان که شد سر حق آشکار / نگردند باطل بر او اختیار
- (۳) کنون چاره این دام را چون کنم / که آسان سر از بند بیرون کنم
- (۴) خلوت دل نیست جای صحبت اخداد / دیو چو بیرون رود فرشته درآید

۲۰۴

آرایه‌های بیت «فرهاد شورانگیز اگر در پای سنگی جان بداد / گفتار شیرین، بی‌سخن در حالت آرد سنگ را» در کدام گزینه درست آمده است؟

- (۱) تشییه، تشخیص، کنایه
- (۲) جناس، استعاره، کنایه
- (۳) تضاد، حس‌آمیزی، تناسب
- (۴) تشخیص، حس‌آمیزی، تلمیح

۲۰۵

در کدام گزینه هر دو فرآیند واجی «افزایش و کاهش» دیده می‌شود؟

- (۱) بخت پیروز که با ما به خصوصت می‌بود / بامداد از در من صلح کنان بازآمد
- (۲) هنر خوار شد، جادویی ارجمند / نهان راستی، آشکارا گزند
- (۳) ابرویش تا رقم قتل من امضا می‌کرد / مژه این حکم برون نامده اجرا می‌کرد
- (۴) ما خیل گدایان که زر و سیم نداریم / چون سیم نداریم، ز کس بیم نداریم

۲۰۶

همه گزینه‌ها با بیت زیر ارتباط معنایی دارند به جز گزینه ..... .

«بخت جوان یار ما، دادن جان کار ما / قافله سالار ما فخر جهان مصطفاست»

- (۱) گمرهان را ز بیابان همه در راه آرد / مصطفی بر ره حق تا به ابد رهبان باد
- (۲) محال است سعدی که راه صفا / توان رفت جز بر پی مصطفی
- (۳) چونک یک گوشه ردای مصطفی آمد به دست / آنک بُد در قعر دوزخ در جنان آوردمش
- (۴) در این ره انبیا چون ساربان‌اند / دلیل و رهنمای کاروان‌اند

در کدام گزینه معنای فعل «شد» با بیت زیر و کلمه مشخص شده از نظر ساخت یکسان است؟ ۲۰۷

«منزل حافظ کنون بارگه پادشاهست / دل بر دلدار رفت جان بر جانانه شد»

- (۱) تنها نه من به دانه خالت مقیدم / این دانه هر که دید، گرفتار دام شد
- (۲) برو ای عقل از عاشق مجو رای خردمندی / که عشقش در درون آمد، ز خلوت عقل بیرون شد
- (۳) ملک را یکی عطسه‌آمد ز دود / سر و گردنش همچنان شد که بود
- (۴) گل عزیزست غنیمت شمریدش صحبت / که به باع آمد از این راه و از آن خواهد شد

در کدام گزینه «فعل مجھول» دیده نمی‌شود؟ ۲۰۸

(۱) اگر کشته گردد کسی زین سپاه / بهشت بلندش بود جایگاه

(۲) خون شد دلم به یاد تو هر گه که در چمن / بند قبای غنچه گل می‌گشاد باد

(۳) ما را ز درد عشق تو با کس حدیث نیست / هم پیش یار گفته شود ماجرا یار

(۴) یکایک از او بخت برگشته شد / به دست یکی بنده بر، کشته شد

در کدام عبارت غلط افلایی دیده نمی‌شود؟ ۲۰۹

(۱) زنان باید چشم از روی بیگانگان دور دارند و روی از نامحرمان مسطور.

(۲) تو جهد خویش و بندگی به جای آوردنی، خدا نمی‌خواهد به قضا رضا ده که ما دادیم.

(۳) بر وصال حریص مباش که صور آن از شیون کمتر است و اندوه بر شادی راجح.

(۴) اگر خار در چشم مستبد افتاد و در بیرون رفتن آن غفلت ورزد و خار دارد بی‌شبہت کور شود.

در کدام گزینه واژه‌ای دیده می‌شود که وضعیت معنایی آن شبیه واژه «شوخ» است؟ ۲۱۰

(۱) چو ضحاک شد بر جهان شهریار

(۲) جهان آفرین را به دل دشمن است

(۳) به غزل‌های تو سوگند دلم می‌گیرد

کدام دو مصraig هم مفهوم هستند؟ ۲۱۱

(۱) سفر دراز نباشد به پای طالب دوست / سفر کن زین جهان پست چون آه سحرخیزان

(۲) نهان گشت آین فرزانگان / ظالم بمرد و قاعده زشت او بماند

(۳) کمال مردی و مردانگیست خودشکنی / نمی‌توان به پر عقل شد فلک پرواز

(۴) خموشی است هان اولین شرط عشق / مهر خاموشی مرا گنجینه اسرار کرد

در کدام گزینه واژه «وندی-مرکب» به کار نرفته است؟ ۲۱۲

(۱) از ما سراغ منزل آسودگی مجو / چون باد، عمر ما به تکاپو گذشته است

(۲) جز بدله و فکرت پستت، چه خصلتی است / از مردم زمانه، تو را کیست دوستدار

(۳) من سیه‌روز و سیه‌کار و سیه‌اقبالم / تو سیه‌زلف و سیه‌چشم و سیه‌مرگانی

(۴) چون که تو را محروم یک روی نیست / جز به عدم رأی زدن روی نیست

۲۱۳

در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) به حرص از شربتی خوردم، مگیر از من که بد کردم / بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا
- (۲) چون موسوم حج رسید برخواست / اشتهر طلبید و محمل آراست
- (۳) به آتش‌های ترک و خون تازیک / ز رود سند و تا جیحون نشیند
- (۴) کز عشق ه غایتی رسانم / کاو ماند اگرچه من نمانم

۲۱۴

در کدام گزینه معنای واژه مشخص شده نادرست ذکر شده است؟

- (۱) تا شده طیار شاهین در هوای همت / پیش مردم در ترازو سنگ وزر یکسان شده (= گناه)
- (۲) ای به بوبیت کرده در غربت طوف تربت / جمله اصناف ملک با مردم حور و پری (= گونه‌ها)
- (۳) بیا که رأیت منصور پادشاه رسید / نوید فتح و بشارت به مهر و ماه رسید (= درفش)
- (۴) قوت شاعره من سحر از فرط ملال / متفرق شده از بنده، گریزان می‌رفت (= بسیاری)

۲۱۵

کدام دو بیت هم مفهوم نیستند؟

- (۱) با تو گویم که چیست غایت حِلم / هر که زهرت دهد شکر بخشش
گر کسی با تو بد کند زنهار / اجز به نیکی جزای آن نکنی
- (۲) از قضا روزی اگر حاکم این شهر شدم / خون صد شیخ به یک مست فدا خواهم کرد
باز فرمود که اندر هر قضا / هر مسلمان را رضا باید رضا
- (۳) عاشق دلشده را پند خردمند چه سود / رند دیوانه کجا گوش به عاقل دارد؟
رشته‌ای نیست نصیحت که بینند پایم / سوزنی نیست ملامت، که بدوزد نظرم
- (۴) سر ارادت ما و آستان حضرت دوست / که هرچه بر سر ما می‌رود ارادت اوست
مزن ز چون و چرا دم که بنده مقبل / قبول کرد به جان، هر سخن که جانان گفت

۲۱۶

مضمون بیت زیر به کدام بیت نزدیکتر است؟

- زور داری، چون نداری علم کار / لاف آن نتوان به آسانی زدن
- (۱) بار درخت علم ندانم مگر عمل / با علم اگر عمل نکنی شاخ بی‌بری
  - (۲) فتح و ظفر به آه سحرگاه بسته است / از تیغ بیش پاس علم را نگاهدار
  - (۳) وقت تدبیر، دانشم یار است / روز میدان، فضیلتام سپر است
  - (۴) ز علم دم نزنم یا ز عقل لاف دگر / که هرچه بود مرا زین متعاعی یار گرفت

۲۱۷

مترادف لغات «اصرار - فریاد و زاری - سریع - خمشگین» به ترتیب در کدام ایيات آمده است؟

- الف) شیخ گفت آن روز من گفتم تو را / که مکن الحاج و بگذر زین دعا
- ب) بسی کرد آفرین بر پاک دادار / چو بر دیو دژم نفرین بسیار
- ج) بیامد سبک پهلوان با سپاه / بیاورد لشکر به نزدیک شاه
- د) آه دردآلد سعدی گر ز گردون بگذرد / در تو کافر دل نگیرد، ای مسلمانان نفیر
- ۱) د - ب - الف - ج   ۲) الف - د - ج - ب   ۳) د - الف - ج - ب   ۴) الف - ج - د - ب

۲۱۸

تلفظ واژه «منکر» در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) منکر نعمت ندانم (نوانم) شد / که شنیدست هرگز اقرارم
- (۲) مردمان منکر عشقند منم کشته او / شیوه ما دگر و شیوه دگر است
- (۳) حق در آنجا به دست حیدر بود / جنگ با او خطا و منکر بود
- (۴) تو کز نیروی عشقت آگهی نیست / مشو منکر که این جز ابله‌ی نیست

۲۱۹

در کدام عبارت غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) هر که دشمن کوچک را حقیر می‌شمارد، بدان ماند که آتش انک را مهمل می‌گذارد و بر هلاکت خود تعجیل می‌نماید.
- (۲) من از جهان نصیب خویش یافتم و آنچه در عزل مقسم بود خوردم؛ سرد و گرم روزگار دیدم و تلخ و شیرین او چشیدم.
- (۳) خردمند اگر به زور و قوت خویش اطمینان تمام دارد، مخاصمت جایز نشمرد و تکیه بر سلاح و شوکت خویش روا نبیند.
- (۴) سیمرغ شادی نمود و قدم به نشاط در کار نهاد. مرغان به استقامت او قوی دل گشتند و عزیمت بر تاختن مصمم گردانیدند.

۲۲۰

معنی واژه‌ی «خداؤند» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) آن خداوندی که از خاک ذلیل / آفرید او شهسواران جلیل
- (۲) خر گریزد از خداوند از خری / صاحبیش در پی زنگوگهری
- (۳) زانک بی حاجت خداوند عزیز / می‌بخشد هیچ کس را هیچ چیز
- (۴) پس چرا لابه کند او یا دعا / که پگردان ای خداوند این قضا

۲۲۱

در کدام گزینه از «شیوه‌ی بلاغی» استفاده نشده است؟

- (۱) شاد و خندان آمدم از کوی دوست / بازگشتم در حقیقت سوی اوست
- (۲) شاد و خندان سوی جانان می‌روم / راه پرخون است، آسان می‌روم
- (۳) شاد و خندان دلبرم آمد به بر / گر تو داری دیده‌ای در من نگر
- (۴) شاد و خندان گفتم این اسرار را / تا بیینی اندر او دیدار را

۲۲۲

معنی واژه‌های «نمط، ورطه، یله، مولع» به ترتیب، کدام است؟

- (۱) روش، زمین کشاورزی، رها، حریص
- (۲) روش، زمین پست، آواره، بسیار مشتاق
- (۳) روش، هلاکت، جوانمرد، شیفته

۲۲۳

کدام بیت، با بیت زیر ارتباط مفهومی دارد؟

- «چنین فقس نه سزای چو من خوش‌الحانی است / روم به گلشن رضوان که مرغ آن چمنم»
- (۱) از کوی حبیب سوی گلزار مخوانید / گلزار من آن‌جاست که دلدار من آن‌جاست
  - (۲) صوفی بیا که کعبه‌ی مقصود در دل است / حاجی به هرزه راه بیابان گرفته است
  - (۳) طاییر گلشن قدسم چه دهم شرح فراق / که در این دامگه حادثه چون افتادم
  - (۴) یار ما چون گیرد آغاز سماع / قدسیان بر عرش دست افshan کنند

۲۲۴

همهی معانی مقابله و ازهها درست است؛ بهجز:

- (۱) بالداهه: بدیهه‌گویی، ارتجالاً
 (۲) سبکسری: حمایت و فرمایگی، نادانی
 (۳) متقارب: نزدیک‌شونده، هم‌گرا
 (۴) صباحت: سفیدی رنگ انسان، سپیدهی صبح

۲۲۵

- «متحیر شدن، سرگیجه و پریشانی، مژده‌رسان، همسو» به ترتیب، معانی کدام و ازه‌هاست؟
 (۱) فرونشاندن، سرسام، مبیّر، مقرون
 (۲) فرونشاندن، هذیان، مباشر، موافق
 (۳) فروماندن، سرسام، مبیّر، متّحد
 (۴) مبهوت، هذیان، مباشر، متّحد

۲۲۶

ایات زیر، با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

- «دوست مشمار آن که در نعمت زند / لاف یاری و برادرخواندگی»
 دوست آن باشد که گیرد دست دوست / در پریشان حالی و درماندگی
 (۱) دوست‌گیری دگر ز دست مده / عهد را عادت شکست مده
 (۲) دوست و دشمن برای جان باید / تن بود کش غذای نان باید
 (۳) معیار دوستان دغل روز حاجت است / قرضی به رسم تجریه از دوستان طلب
 (۴) دوست آن است کا و معاایب دوست / هم‌چو آینه رو به رو گوید

۲۲۷

مجهول افعال زیر، به ترتیب، کدام است؟

«داشت می‌گفت، بگسلد، دارد می‌ریزد»

- (۱) داشت گفته می‌شد، گسلانده بشود، داشته ریخته می‌شد
 (۲) دارد گفته می‌شود، گسته بشود، دارد ریخته می‌شود
 (۳) داشت گفته می‌شد، گسته بشود، دارد ریخته می‌شود
 (۴) داشت گفته می‌شد، گسلانده شود، داشت ریخته می‌شد

۲۲۸

آرایه‌های «استعاره، کنایه، جناس و تضمین» به ترتیب، در کدام ایات آمده است؟

- الف) از دامن شیرین دهنان دست کشیدم / تا بر سر من شور تمّنای تو افتاد
 ب) شهریار مهربان از خواجه یاد آرد که گفت / مهربانی کی سرآمد شهریاران را چه شد
 ج) فرزند عزیز را به صد جهد / بنشاند چو ما در یکی مهد
 د) در مرحله‌ی عشق تو ای سرو قبایش / چندان بدويديم که از سر گله افتاد
 (۱) الف، د، ب، ج   (۲) الف، ب، د، ج   (۳) د، الف، ج، ب
 (۴) د، ج، ب، الف

۲۲۹

در کدام گروه کلمات «فرایند واجی افزایش» وجود ندارد؟

- (۱) مدیران - مهمات - ضمایر - مضایق
 (۲) دانایان - پلکان - هفتگی - زانوان
 (۳) گیسوان - دوشیزگان - خدایگان - زیبایی
 (۴) ترشیجات - گرسنگان - برنامه‌ای - خوانندگی

۲۳۰

در ترکیب «احتمال تکفیر و تعزیر» چند «صامت» وجود دارد؟

- ۱۶ (۴)   ۱۵ (۳)   ۱۴ (۲)   ۱۳ (۱)

۲۳۱

در عبارت زیر چند «وابسته‌ی پیشین» وجود دارد؟

«در ادب فارسی، شاعران و نویسندهان، همواره دلپذیرترین، زیباترین و شکوهمندترین شیوه‌ی تصویرنگاری را در سروده‌های زیبای خویش به کار گرفته‌اند.»

- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

آرایه‌ی نوشته شده در برابر کدام گزینه نادرست است؟ ۲۳۲

- (۱) سر سودای تو در سینه بماند پنهان / چشم تردامن اگر فاش نکردی رازم: تشخیص
 (۲) ماجرا دل خون‌گشته نگویم با کس / زآن کس جز تیغ غمت نیست کسی دمسازم: تضاد
 (۳) مرغسان از قفس خاک هوایی گشتم / به هوایی که مگر صید کند شهبازم: مراعات‌نظیر
 (۴) همچو چنگ ار به کناری ندهی کام دلم / از لب خویش چونی یک نفسی بنوازم: تشبيه

کدام عبارت درباره‌ی «چهارپاره» نادرست است؟ ۲۳۳

- (۱) موضوعات اصلی چهارپاره، مضامین سیاسی و اجتماعی است.
 (۲) در چهارپاره، رعایت وزن پکسان در بندها ضروری نیست.
 (۳) چهارپاره پس از مشروطه در ایران رواج یافت.
 (۴) هر بند چهارپاره چهار مصراع است.

آرایه «تشخیص» در کدام بیت دیده می‌شود؟ ۲۳۴

- (۱) باز امشب ای ستاره تابان نیامدی / باز ای سپیده شب هجران نیامدی
 (۲) با ما سر چه داشتی ای تیره شب که باز / چون سرگاذشت عشق به پایان نیامدی
 (۳) در طبع شهریار خزان شد بهار عشق / زیرا تو خرمن گل و ریحان نیامدی
 (۴) نشناختی فغان دل رهگذر که دوش / ای ماه قصر بر لب ایوان نیامدی

مفهوم عبارت زیر در کدام بیت وجود دارد؟ ۲۳۵

- «شیخ گفت: یا عبدالکریم، حکایت‌نویس مباش، چنان باش که از تو حکایت کنند!»
 (۱) ما راست داغ مهر تو بر سینه یادگار / رفتی ولی ز دل نرود یادگار تو.
 (۲) به نام نیک تو را عمر جاودان بادا / تو نام نیک طلب عمر جاودان این است.
 (۳) نام اگر نیک است اگر بد، سنگ راه سالک است / در طلس نام تا کی چون نگین باشد کسی؟
 (۴) چندت کنم حکایت، شرح این قدر کفایت / باقی نمی‌توان گفت الا به غمگساران (غمخواران)

همه آرایه‌ها در بیت زیر دیده می‌شود به جز: ۲۳۶

- ای آفتاب حُسن، برون آدمی ز ابر / کان چهرهٔ مُشعشع تابانم آرزوست
 (۱) واج آرایی (۲) استعاره (۳) تشخیص (۴) تناسب

اگر بخواهیم نوشته زیر را به زبان تاریخ بیهقی مجھول کنیم، کدام عبارت درست است؟ ۲۳۷

«نزدیک نماز ظهر نامه‌ها را می‌نویسم.»

- (۱) نزدیک نماز پیشین نامه‌ها نبشه می‌شد.
 (۲) نزدیک نماز پیشین نامه‌ها نبشه می‌آمد.
 (۳) نزدیک نماز پیشین نامه‌ها نبشه می‌آید.

در کدام عبارت «مجاز» دیده می‌شود؟ ۲۳۸

- (۱) به رخت‌خوابی که پشت سرمان جمع شده بود و حکم پشتی داشت، تکیه می‌دادیم و سعدی می‌خواندیم
- (۲) خاله‌ام نیز خوش وقت بود که من نسبت به کلام سعدی علاقه نشان می‌دادم.
- (۳) من در آن اتاق کوچک و تاریک با او آشنا شدم، بی‌نظیر همان حجره‌هایی که خود سعدی در آنها نشسته و شعرهایش راگفته بود.
- (۴) این تنها خصوصیت سعدی است که سخن به سخن همه شبیه باشد و به هیچ‌کس شبیه نباشد.

در کدام بیت آرایه‌های «حس‌آمیزی، واج‌آرایی و استعاره» دیده می‌شود؟ ۲۳۹

- (۱) بروید ای حریفان، بکشید یار ما را / به من آورید آخر، صنم گریزیا را
- (۲) به حرص ار مرگ، چو تابوت من روان باشد / گمان میر، که مرا درد این جهان باشد
- (۳) به حرص ار شربتی خوردم مگیر از من که بد کردم / بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا
- (۴) به ترانه‌های شیرین، به بیانه‌های زرین / بکشید سوی خانه، هه خوب خوش‌لقا را

در متن زیر به ترتیب چند ترکیب وصفی و چند ترکیب اضافی وجوددارد؟ ۲۴۰

«شمس، عارفی کامل و مرد حق بود و مولانا که همواره در طلب مردان خدا بود، چون شمس را دید، نشانهایی از لطف الهی را در او یافت، از این رو، به شمس روی آورد و با او به صحبت و خلوت نشست و در خانه بر آشنا و بیگانه بست و تدریس و وعظ را رها کرد. مولانا با همه علم خویش، در این ایام خدمت شمس زانو زد و نوآور گشت، این خلوت عارفانه، چهل روز طول کشید.»

- (۱) هشت - شش
- (۲) هفت - هفت
- (۳) شش - هشت
- (۴) نه - هفت

در همه گزینه‌ها به آرایه‌های بیت زیر اشاره شده است، به جزء: ۲۴۱

دلم چو شد اسیر درد بی‌درمان بی‌دردی / به درد خود دوای بی‌درمان ما کن

- (۱) واج‌آرایی - تکرار - تضاد
- (۲) تضاد - پارادوکس - تشخیص
- (۳) مراجعت نظری - استعاره - تکرار

در کدام عبارت تعداد واژه‌های «غیرсадه» بیشتر است؟ ۲۴۲

- (۱) چون نوبت به دل رسید، گل دل را از بهشت بیاوردند و به آب حیات ابدی سپرشنند و به آفتاب نظر پیروزدند.
- (۲) او در زندگی، اهل صلح و سازش بود و این حالت صلح و یگانگی با عشق و حقیقت، او را بردباری و تحمل عظیم بخشید.
- (۳) پسرک، آوازخوان از پهلوی ما گذشت، به ما نگاه کرد، لبخند زد و به ما که از رسیدن بهار سرمست بودیم، می‌خواست عرض تبریک کند.
- (۴) خاله‌ام نیز خوش وقت بود که من نسبت به کلام او علاقه نشان می‌دادم؛ پس با صبر زیاد مرا همراهی می‌کرد.

با توجه به معنی، به کار بردن کدام واژه نامناسب به نظر می‌رسد؟ ۲۴۳

- (۱) با سیه‌دل چه سود گفتن و عظ / نرود میخ آهنین در سنگ
- (۲) در راه عشق مرحله قرب و طوع نیست / می‌بینمت عیان و دعا می‌فرستمت
- (۳) نیست گفتار او مگر تبییس / نیست کردار او مگر تزویر
- (۴) شد موسم آنکه در گلستان / بلبل به نوا به گفتن آید

۲۴۴

مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) جهان چون چشم و خطوط خال و ابروست / که هر چیزی به جای خویش نیکوست
- (۲) این جهان همچو نقش پرگار است / همه چیزش ز عدل هموار است
- (۳) ضروریات هر کس از کم و بیش / مهیا کرده و بنها ده اش پیش
- (۴) همواره بود وضع جهان در نظر مرا / تا روی خود ز خلق به دیوار داشتم

۲۴۵

در عبارت زیر ..... وابسته‌ی پسین وجود دارد.

«شاید اساسی‌ترین نقش زبان ایجاد ارتباط در میان افراد یک جامعه‌ی زبانی باشد، هدف از هر ارتباط زبانی می‌تواند انتقال اطلاعات به دیگران باشد.»

(۱) هفت   (۲) نه   (۳) شش   (۴) ده

۲۴۶

در کدام گزینه معنای همه‌ی واژگان درست است؟

- (الف) خیمه (چادر) - قلچ (ظرف شراب) - ستوران (چهارپایان) - نحس (یداخته)
  - (ب) فخیم (بالفارخار) - شیر سپهر (آفتاب) - آوند (معلق) - گز (نام درختی است که در مناطق گرم می‌روید)
  - (ج) فسرده (غمگین) - ضماد (مرهم) - معجر (روسری) - ارونند (تخت)
  - (د) گرزه (نوعی مار افعی دارای سم مهلهک) - ارغند (قهرآسود) - سفله (فرومایه) - پس افکند (میراث)
  - (ه) سفیر (فرستاده) - رب النوع (الله و پروردگار) - هول (اطراف) - تاق (درختچه‌ای از تیره‌ی اسفنجیان)
- (۱) الف - د   (۲) ب - ج   (۳) ج - ه   (۴) الف - ب

۲۴۷

در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

«و هر که به غرور فریفته شود، به نزدیک اصحاب خرد از ارباب جهل و ظلالت محدود گردد. و هیچ کس نتواند شناخت که تقدیر در حق وی چگونه رانده شده است و او را مترصد سعادت روزگار می‌باید گزارد یا منتظر شقاوت زیست. لکن بر همگنان واجب است که کارهای خویش بر مقتضای رای‌های صایب می‌گزارند و در مراعات جانب حزم و خرد تکلف واجب می‌بینند.»

(۱) یک   (۲) دو   (۳) سه   (۴) چهار

۲۴۸

ایات کدام گزینه با یکدیگر قرابت مفهومی ندارند؟

- (۱) از خمستان جرعه‌ای بر خاک ریخت / جنبشی در آدم و حوا نهاد از شبین عشق خاک آدم گل شد / شوری برخاست فتنه‌ای حاصل شد
- (۲) چون نبود او را معین خانه‌ای / هر کجا جا دید، رخت آن‌جا نهاد گر نخواهد مهمان دل شد آن یار عزیز / آه چندین خانه‌ی دل را چرا در رفت و روست؟
- (۳) تا تماسای جمال خود کند / نور خود در دیده‌ی بینا نهاد

تا نبیند در همه کون و مکان جز نور او / چشم «جامی» را به نور خود بینا کرد عشق

- (۴) تا کمال علم او ظاهر شود / این همه اسرار بر صحرا نهاد هر چه می‌بینی ز انوار حق است / حکمت اشیا ز اسرار حق است

۲۴۹

همهی گزینه‌ها به جز ..... دارای آرایه‌ی تشییه است.

- (۱) دل صفحه‌ی صفات و ما صوفیان دل / دل خلوت خداست و ما ساکنان دل
- (۲) دل رفت ز بر چو رفت دلب آری / دل از دلب چگونه دل بردارد
- (۳) میدان وفا دل جوانمرد من است / درمان دل‌سوختگان درد من است.
- (۴) تو این الفاظ را دودی شناس از آتش معنی / چو آتش در سرا پنهان بود دودش عیان بینی

۲۵۰

با توجه به درآمدی بر ادبیات حماسی توضیح زمینه‌ی همهی گزینه‌ها به جز ..... درست است.

- (۱) همان زال با فر شاهنشهی / نشسته بر ماه با فر هی (خرق عادت)
- (۲) بیامد کمر بسته زال دلیر / به پیش شهنشاه چون نرهشیر (پهلوانی)
- (۳) پوشید ببر و برآورد یال / بر او آفرین خواند بسیار زال (خرق عادت)
- (۴) چه گفت آن سپهدار نیکوسخن / که با بددلی شهریاری مکن (ملی)

۲۵۱

مفهوم کدام گزینه از بقیه دور است؟

- (۱) نهان گشت آین فرزانگان / پرآگنده شد نام دیوانگان
- (۲) به یزدان هر آن کس که شد ناسپاس / به دلش اندر آید ز هر سو هراس
- (۳) شده بر بدی دست دیوان دراز / از نیکی نبودی سخن جز به راز
- (۴) هنر خوار شد جادویی ارجمند / نهان راستی، آشکارا گزند

۲۵۲

در کدام گزینه واژه‌ای وجود دارد که وضعیت آن در گذر زمان با بقیه یکسان نیست؟

- (۱) رکاب - سپر - یخچال
- (۲) کثیف - زین - تماشا
- (۳) زیبایی - گریه - دست
- (۴) رعناء - دستور - سوگند

۲۵۳

همهی گزینه‌های زیر به جز گزینهی ..... با عبارت «چون به آن‌چه دارم و اندک است قانعم، به هیچ زیادت

حاجتمند نیستم». تناسب مفهومی دارد.

- (۱) خوش آن دم کز استغنای مستی
- (۲) درد دل خسته، دردمندان دانند
- (۳) گرچه ز جهان جوی نداریم
- (۴) روده‌ی تنگ به یک نان تهی پر گردد

۲۵۴

با توضیحاتی که در باب مفهوم دقیق حماسه و شکل‌گیری و ویژگی‌های آن داده شده است، کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) در شعر حماسی، شاعر با داستان‌هایی شفاهی و مدون سروکار دارد که در آن‌ها شرح پهلوانی‌ها و عواطف مختلف مردم آمده است.
- (۲) حوادث قهرمانی که به منزله‌ی تاریخ واقعی یک ملت است، در بستری از تخیلات جریان دارند.
- (۳) شاعر حماسه‌سرا با بهره‌گیری از واژگان و زبان حماسی می‌کوشد انسانی را به تصویر کشد که از نظر نیروی معنوی و مادی ممتاز است.
- (۴) هر ملتی، عقاید ماورای طبیعی خود را به عنوان عاملی شگفت‌آور، در حماسه‌ی خویش به کار می‌گیرد.

مفهوم بیت زیر، از کدام گزینه دورتر است؟ ۲۵۵

پرآگنده شد نام دیوانگان
فرومایه را بخت گردد بلند
گرامی شود کثی و کاستی
گزند آشکارا و خوبی نهان
دل شاهشان سنگ خارا شود

- نهان گشت آیین فرزانگان
(۱) شود خوار هر کس که هست ارجمند
(۲) ز پیمان بگردند و از راستی
(۳) پراکنده گردد بدی در جهان
(۴) نهان بدتر از آشکارا شود

در کدام بیت زمینه‌ی «خرق عادت» حماسه برجسته‌تر است؟ ۲۵۶

چه ماهی به دریا، چه در دشت گور
به گیتی نماند کسی جاودان
همی داشت آن راستی در نهفت
زدم بر زمین همچو یک شاخ بید

- (۱) همی بچه را باز داند ستور
(۲) همه مرگ راییم پیر و جوان
(۳) نشان پدر جست و با او نگفت
(۴) گرفتم کمربند دیو سپید

در جمله‌ی سه جزئی با مستند چند «وابسته‌ی پسین» وجود دارد؟ ۲۵۷

- الف) در دوره‌ی معاصر هم‌پای تحولات در نثر، در درون‌مایه‌ی شعر فارسی دگرگونی‌هایی چشم‌گیر به وقوع پیوست.
ب) در دوره‌ی اسلامی، از همان قرن‌های نخستین هجری، ترجمه‌ی عربی آثار معتبر علمی و فلسفی یونان در دسترس ایرانیان قرار گرفت.
ج) بر اساس نظرات پژوهشگران در آثار گذشته‌ی ادب فارسی، ادبیات تعلیمی نامهای دیگری چون تحقیق، زهد، پند، حکمت، وعظ و تعلیم نیز داشته است.
د) در این نمونه‌ی گرانبها و زیبای شرح حال‌نویسی ادب فارسی، احوال، اقام و کرامات ابوسعید به شیوه‌ای داستانی و جذاب بیان شده است.

۱۰ (۲) ۱۱ (۳) ۱۲ (۴)

مفهوم بیت «زی تیر نگه کرد و پر خویش بر او دید / گفتاز که نالیم؟ که از ماست که بر ماست» با همه ابیات، به جز بیت ..... متناسب است. ۲۵۸

- (۱) بليل از زمزمه‌ی خویش به بند افتاده‌ست / از قفس مرغ به گلشن شود از خاموشی
(۲) شکایت نیست ما را هیچ از غیر / که ما خود خویش را بدنام کردیم
(۳) تو را ملامت رندان و عاشقان «سعدی» / دگر حلال نباشد که خود بلغزیدی
(۴) گر دست‌ها چو زلف درآرم به گردنش / کس را بدین قدر نتوان کرد سرزنش

مفهوم متن زیر، با همه‌ی ابیات به جز بیت ..... متناسب دارد. ۲۵۹

حالی صواب آن باشد که جمله به طریق تعاون قوتی کنید تا دام از جای برگیریم که رهایش ما در آن است. کبوتران فرمان وی بکردند و دام برکنندن.»

- (۱) مورچگان را چو بود اتفاق / شیر زیان را بدراند پوست
(۲) به بارگاه تو چون باد را نباشد بار / کی اتفاق مجال سلام ما افتد؟
(۳) دو دوست با هم اگر یک دلند در همه کار / هزار طعنی دشمن به نیم جو نخرند
(۴) حسنت به اتفاق ملاحت جهان گرفت / آری به اتفاق جهان می‌توان گرفت

۲۶۰

در منظومه‌ی زیر، به ترتیب چند ترکیب وصفی و اضافی وجود دارد؟

«تو نهان از شجاعت، در گوشی روشن وجدان تاریخ ایستاده‌ای / به پاسداری از حقیقت / و صداقت، شیرین‌ترین لبخند بر لبان اراده‌ی توست / بر تلابی از خون خویش در گذرگه تاریخ ایستاده‌ای / با جامی از فرهنگ / و بشریت رهگذار را می‌آشامانی.»

- (۱) سه، پنج   (۲) سه، شش   (۳) چهار، پنج   (۴) چهار، شش

۲۶۱

معنی چند واژه در کمانک مقابله آن نادرست آمده است؟

مساف (رزمگاه) - غضنفر (شیر) - صفير (فرستاده) - بدسگال (بدخواه) - طی (جشن عروسی) - زمره (گروه) - غرایب (نژدیکی‌ها) - عقد (گردن‌بند) - وجاهت (زیبایی) - مشحون (پر) - دها (زیرکی) - مکاس (چانه زدن) - باشی (رئیس)

- (۱) پنج   (۲) چهار   (۳) سه   (۴) دو

۲۶۲

کدام گزینه با متن «گوهر محبت بود که در صد امانت معرفت تعییه کرده بودند و بر ملک و ملکوت عرضه داشته، هیچ کس استحقاق خزانگی آن گوهر نیافته، خزانگی آن را دل آدم لایق بود.» تناسب معنایی ندارد؟

رخش می‌یابد که رستم را به میدان آورد
که چون از لب برون آمد به دست گفت و گو افتاد
بار سنگین امانت را که گردون برنتافت
کیست آید دگر از عهده‌ی این کار برون؟

- (۱) آسمان سست‌پی، مرد شکوه عشق نیست
(۲) امانت دار راز خود مکن مخزن دل را
(۳) ذره‌ی ناچیز ما بر گردن همت گرفت
(۴) دل سرمست اگر بار امانت نکشد

۲۶۳

معنی چند واژه داخل کمانک درست آمده است؟

(مراوده: رفت و آمد)، (قیه: جین)، (رباط: کاروان‌سرا)، (مضيق: کار سخت)، (چارق: روسربی)، (قبضه: مشت)، (صلصال: گل خشک)، (علق: خون غلیظ)، (طوع: فرمان بردن)، (جنحه: مجازات)، (عتاب: ملالت)، (فشار: سخن بیهوده)

- (۱) ده   (۲) هشت   (۳) هفت   (۴) نه

۲۶۴

در گروه کلمه‌های زیر چند غلط املایی است؟

پرتو و بارغه - تهجد و شبازنده‌داری - اوج و حزیر - طباخ و خالیگر - ذغن و موش‌گیر - غلا و کمین - مرحم و ضماد - مقهور و مغلوب - هریوه‌ی پاک‌آیین - نمایش‌های روح‌آزادی - ارقند و قهرآسود - درهای عرسی - اعصار و قرون

- (۱) یازده   (۲) نه   (۳) هشت   (۴) ده

۲۶۵

الگوی هجایی واژه‌های «گل، آن، نامه» به ترتیب با واژه‌های کدام گزینه منطبق است؟

- (۱) تور، دید، بهار   (۲) حال، شد، سرا   (۳) روی، پا، کاشی   (۴) تندر، راه، درد

در کدام بیت «نقش تبعی» وجود دارد؟ ۲۶۶

میروم وز سر حسرت به قفا می‌نگرم
جان عزیز بر کف دست است گو بخواه
خلیل بیخ ارادت برید و من نبریدم
خبر از پای ندارم که زمین می‌سپرم

- (۱) از قفا سیر نگشتم من بدبخت هنوز
- (۲) دل خود دریغ نیست که از دست من برفت
- (۳) حریف، عهد موادت شکست و من نشکستم
- (۴) می‌روم وز سر حسرت به قفا می‌نگرم

در کدام گزینه انواع واژه‌های «مشتق، مرکب و مشتق - مرکب» وجود دارد؟ ۲۶۷

- (۱) بیهقی در بیان واقعی، مانند نویسنده‌ی باریکبین و هنرمند، فضای هر داستان را تصویر کرده است و پیش چشم ما می‌آورد.
- (۲) از مواردی که قدرت نویسنده‌ی بیهقی آشکار می‌شود، نمایش برخورد اشخاص واقعه است در برابر هم یا عکس العمل آنان در قبال رویدادها.
- (۳) در کتاب بیهقی، با اشخاصی روبه‌رو می‌شویم که آن‌ها را به مدد نکته‌بینی و حس بیان او به تدریج می‌شناسیم و با روحیات و کردار آن‌ها آشنا می‌شویم.
- (۴) در بیان قدرت نویسنده‌ی بیهقی، از همه‌ی دلایل زنده‌تر، کتاب گران قدر اوست که پیش روی ماست که به صورت رمانی گیرا و دلچسب نگاشته است.

در متن «آرش» که پهلوانی پیر بود و در همه‌ی سپاه ایران به تیراندازی نامور، برای انداختن تیر گام پیش نهاد، پس برهنه گشت، تن نیرومند خود را به سپاهیان نمود.» به ترتیب چند ترکیب وصفی و چند ترکیب اضافی یافت می‌شود؟ ۲۶۸

- (۱) دو، چهار (۲) سه، سه (۳) چهار، سه (۴) چهار، چهار

گروه بدلی در عبارت: «چشم‌های یوسف، همسر زری، درخشان و فروزنده، متحیر و بهت‌زده، مرا می‌نگریست.» چند واج است؟ ۲۶۹

- (۱) یازده (۲) دوازده (۳) سیزده (۴) چهارده

در عبارت: «این همه تلاش روزانه، این پر کاری درنگناپذیر، این زد و خورد همیشگی از عشقی است که به خدای زیبایی‌ها می‌ورزیم» چند تکواز وجود دارد؟ ۲۷۰

- (۱) سی و پنج (۲) سی و شش (۳) سی و هفت (۴) سی و هشت

آیه‌ی شریفه‌ی (خلق الانسانِ مِن صَلْصَالِ كَالْفَخَارِ) با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟ ۲۷۱

- (۱) آدمی گر خون بگرید از گرانباری رواست / کانچه نتوانست بردن آسمان، بر دوش اوست
- (۲) آدمی در عالم خاکی نمی‌آید به دست / عالمی دیگر بباید ساخت و از نو آدمی
- (۳) شعاع آفتابم من، اگر در خانه‌ها گردم / عقیق و زر و یاقوت، ولادت ز آب و طین دارم
- (۴) سر نشتر عشق بر رگ روح زدند / یک قطره فروچکید و نامش دل شد

در کدام عبارت «نقش تبعی» وجود ندارد؟ ۲۷۲

- (۱) عین القضاط همدانی از مشایخ متصوفه‌ی ایران در آغاز قرن ششم هجری است.
- (۲) ایرج میرزا، جلال‌المعمالک، پسر غلامحسین میرزا حدود سی سال تصدی مشاغل دولتی را بر عهده داشت.
- (۳) پروین اعتمادی تحصیلات ابتدایی را نزد پدر دانشمندش یوسف اعتظام الملک و آموزگار خصوصی فرا گرفت.
- (۴) حکیم ناصر خسرو قبادیانی از بزرگان و دانشمندان و نویسنده‌گان و شعرای ایران و اهل‌گان بزرگ اسماعیلیه است.

اجزای تشکیل دهنده‌ی واژگان کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟ ۲۷۳

- (۲) «خودتراش، زیرنویس، روانداز»
- (۴) «هنرپیشه، دست‌مایه، کمریند»
- (۱) «بالاپوش، زیرگذر، روکش»
- (۳) «کارساز، خودرو، خوشخوان»

کدام گزینه الگوی هجایی واژه‌ی «گفت» می‌باشد؟ ۲۷۴

- (۲) صامت + صامت + صامت + صامت
- (۴) صامت + صوت + صامت + صامت
- (۱) صامت + صامت + صوت
- (۳) صامت + صوت + صامت

کدام گروه از واژه‌ها، همگنی، جمع هستند؟ ۲۷۵

- (۲) ضیاع، سجایا، ازهار، موالات
- (۴) ابزار، عواید، نفووس، مقاتل
- (۱) حکم، سیئ، مصاف، احیا
- (۳) زلزل، سیاف، اوراد، کتاب

در متن زیر چند واژه‌ی مشتق و مشتق-مرکب دیده می‌شود؟ ۲۷۶

«آیا تاکنون نام وکالت‌نامه، قول‌نامه، رهن، استشہادنامه، صورت‌جلسه و ... را شنیده‌اید؟ همه‌ی اسناد تجاری رسمی‌اند و اسناد غیرتجاری مشروط به این‌که در ادارات ثبت یا در دفاتر اسناد رسمی توسط مأموران رسمی در حدود صلاحیت و مطابق مقررات قانونی تنظیم شده باشد، رسمی تلقی می‌شوند.»

- (۱) شش - پنج
- (۲) هفت - پنج
- (۳) شش - چهار
- (۴) هفت - یک

عبارت «به آن‌چه دارم و اندک است قانعم و به هیچ زیادت حاجتمند نیستم». با کدام بیت ارتباط معنایی ندارد؟ ۲۷۷

- (۱) گرچه وصالش نه به کوشش دهند / آنقدر ای دل که توani بکوش
- (۲) ما آبروی فقر و قناعت نمی‌بریم / با پادشه بگوی که روزی مقدّر است
- (۳) گرچه زجهان جوی نداریم / هم سر به جهان فرو نیاریم
- (۴) خوش‌آدم کز استغفای مستی / فراغت باشد از شاه و وزیر

در عبارت: «در زندگی‌نامه‌ها و سروده‌های این دوره که از فرهنگ پربار اسلامی الهام می‌گیرد نگاه تازه به جهان و

بهره‌گیری از نمادهای تاریخی، تاثیری ژرف بر ادبیات ایران داشته است» به ترتیب چند واژه‌ی مشتق، مرکب و مشتق -

مرکب وجود دارد؟

- (۱) چهار - دو - یک
- (۲) پنج - دو - یک
- (۳) پنج - دو - یک
- (۴) پنج - یک - دو

۲۷۹

نقش «تبعی» در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟

- (۱) امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید و تر و تباہ شده بود و برنشست.
- (۲) گفت: «بونصر را بگوی که امروز درستم و در این دو سه روز، بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد.
- (۳) این مرد بزرگ و دبیر کافی، به نشاط قلم در نهاد. تا نزدیک نماز پیشین از این مهمات فارغ شده بود.
- (۴) امیر را یافتم آن جا بر زبر تخت نشسته مختفه در گردن، عقدی همه کافور و بوالعلای طیب آن جا نشسته بود.

۲۸۰

در جمله‌ی «سیر را غم گرسنه نیست». از کدام رابطه‌ی معنایی به مفهوم واژه‌ی «سیر» پی‌می‌بریم؟

- (۱) ترادف
- (۲) تضمن
- (۳) تناوب
- (۴) تضاد

۲۸۱

کدام واژه بر اساس الگوی «صامت+مصور+صامت+صامت» ساخته نشده است؟

- (۱) آب
- (۲) صبر
- (۳) خورد
- (۴) رفت

۲۸۲

عبارت «قاضی بسیار دعا کرد و گفت: «این صلت فخر است، پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست و قیامت سخت نزدیک است، حساب این نتوانم داد.» با همه‌ی ابیات بهجز ..... تناسب مفهومی دارد.

- (۱) اگر عنقا ز بی برگی بسمیرد
- (۲) مکن باور که هر کز ترکند کام
- (۳) عقاب آن جا که در پرواز باشد
- (۴) با عقاب تیز چنگ و با همای تیزپر

۲۸۳

نقش اصلی یا تبعی واژه‌های مشخص شده، در متن زیر به ترتیب کدام است؟

«مرد کت چرمی قلچمامی که ریخت شوفرها را داشت، جواب داد: چه طور صاحب نداره؟ مگر بی صاحب هم می‌شه؟ پوستش، خودش، دست کم پانزده تونم می‌ارزه.»

- (۱) مضافق‌الیه، مفعول، مفعول، بدل، ضمیر
- (۲) وصفی، نهاد، مستند، نهاد، ضمیر
- (۳) مضافق‌الیه، مفعول، مفعول، بدل، قید
- (۴) وصفی، مفعول، مفعول، بدل، قید

۲۸۴

کدامیک از واژه‌های مرکب زیر ساختاری متفاوت دارد؟

- (۱) گلخانه
- (۲) آلویخارا
- (۳) سیاه چادر
- (۴) صورت‌حساب

۲۸۵

در متن زیر، چند ترکیب وصفی و اضافی به کار رفته است؟

«فرزندم، از قریحه‌ی دروغین پیرهیز، بیش تر زندگی‌های به هدر رفته و دوران تلخ پیری، علتی جز، فریفتگی به این قریحه ندارد. تو را می‌بینم که به سنّ نوجوانی رسیده‌ای. سن شدیدترین آشفتگی‌های ذهنی.»

- (۱) هفت - سه
- (۲) هشت - چهار
- (۳) هفت - چهار
- (۴) هشت - چهار

در بین واژه‌های داده شده، چند واژه یافت می‌شود که در اصل یک گروه اسمی هستند که جای هسته و وابسته عوض شده است؟ «آلوبخارا، گل خانه، قندشکن، روزمزد، شب کلاه، چوب لباس، جانماز، گلاب، صورت حساب، کمربند، گردن کلفت، مدادتراش»

(۴) هشت

(۳) هفت

(۲) شش

(۱) پنج

مفهوم عبارت «مجموعه‌ای می‌باشد از هر دو عالم روحانی و جسمانی که هم محبت و بنده‌گی به کمال دارد و هم علم و معرفت به کمال دارد تا بار امانت مردانه و عاشقانه در سفت جان کشد». با کدام بیت تناسب دارد؟

آدم آن پشته‌ی کوه از بر پشت خم زد
دریای آتشینم در دیده موج خون زد
سر زلف سیه را شانه‌ای زد
گل بانگ سربلندی بر آسمان توان زد

- (۱) پشت‌ها کز سخط [قهر] بار امانت بخميد
- (۲) بگذشت و بازم آتش در خرمن سکون زد
- (۳) زآب آتشین پیمانه‌ای زد
- (۴) بر آستان جانان گمر سر توان نهادن

در کدام بیت واژه‌ی «مشتق» وجود ندارد؟

چه در کوه و چه در دریاچه و دشت
ببازد ناگهان سرمایه‌ی خویش
از تن برهد روان پاک من و تو
ثمر کام دل باد و گوهر شکوفه

- (۱) من و تو هر دو گریانیم ای ابر
- (۲) هر آن کس کاو نداند پایه‌ی خویش
- (۳) روزی که بود روز هلاک من و تو
- (۴) نهال برومند اقبال او را

کدام گزینه به مفهوم متفاوتی اشاره دارد؟

- (۱) از سرزنش خلق چه نالیم که از ماست / بر ما به سزا آن چه بگفتند و شنیدیم
- (۲) همی گفت و بر خویشن می‌گریست / که بر خویشن کرده را چاره چیست؟
- (۳) هر جفاایی کز نکورویان رسد باید کشید / صبر بر آزار یار از مهرگیشان خوش نماست
- (۴) نسبته جز بدی من کمر به کینه مرا / ز سنگ گوهر خود نالد آبگینه مرا

کدام گزینه با عبارت زیر تناسب معنایی بیشتری دارد؟ «من هم از آن حساب و توقف و پرسش قیامت بررسم که وی می‌ترسد و آن‌چه دارم از اندک مایه حطام دنیا حلال است و کفایت است و به هیچ زیادت حاجتمند نیستم».

اندیشه از درازی روز حساب چیست?
که ماند از پس و روز حساب نزدیک است
او را که بدین حال تو امروز بکششی
این دو سه روز این‌قدر حساب ندارد

- (۱) کاری کنید کاین شب هجران به سر رسد
- (۲) حساب کرده‌ی خود کن حساب در چه کنی؟
- (۳) دانم که حسابی نبود روز قیامت
- (۴) چند مه و سال عمر خویش شماری؟!

در عبارت زیر به ترتیب چند «صفت پیشین» و چند «صفت پسین» وجود دارد؟

«مولانا خوش‌نامترین و مردمی‌ترین شاعر زمانه‌ی خویش و حتی در سرتاسر ادبیات فارسی است. مریدانش به او «خداآوندگار» و «حضرت مولانا» می‌گفتند. طریقه‌ای که او در عرفان فارسی بنیان گذاشت و به همت فرزند برومندش - بهاءالدین - استمرار و گسترش یافت، بعدها به «مولویه» مشهور شد. این طریقه هنوز هم در ترکیه پرروان زیادی دارد».

- (۱) دو - چهار
- (۲) سه - چهار
- (۳) سه - سه
- (۴) چهار - سه

۲۹۲

- در عبارت زیر، به ترتیب چند «ترکیب وصفی» و چند «ترکیب اضافی» به کار رفته است؟
«رفتارهای سازنده اجتماعی، پرهیز از خشونت و رفتارهای نادرست، از مهم‌ترین موضوعات فرهنگی‌ای هستند که شاعران و نویسندهای باریک‌بین، آن‌ها را دست‌مایه‌ی هر خویش قرار داده‌اند.»
- ۱ - ۵ (۴)   ۲ - ۷ (۳)   ۲ - ۵ (۲)   ۱ - ۷ (۱)

۲۹۳

وز آن که نیز دلم برد اثر نمی‌یابم
که بوی تو ز نسیم سحر نمی‌یابم
بیا که من چو تو یاری دگر نمی‌یابم
که من ز گمشده‌ی خود خبر نمی‌یابم

- در کدام گزینه «نقش تبعی» به کار رفته است؟
- (۱) به جان رسیدم و از دل خبر نمی‌یابم
(۲) بهار آمد و گل‌ها شکفت لیک چه سود؟
(۳) بیا که خسته مرا درد و رنج و محنت عشق
(۴) تو ای عزیز که با یوسفی، غنیمت دان

۲۹۴

- در میان واژگان زیر به ترتیب چند واژه‌ی «مشتق»، «مرکب» و «مشتق-مرکب» وجود دارد؟
«کپکزده - خردمندانه - بدخواه - چرکین - رازناک - بلندپایگی - لجن‌زار - صندوقچه - تندرست - پیش‌اپش - نایينا -
جغدوش - دانش‌سرا - گزین‌گویه - مردانگی»
- (۱) پنج - دو - هشت   (۲) هفت - سه - پنج   (۳) چهار - چهار - هفت   (۴) هشت - دو پنج

۲۹۵

- هسته‌ی گروه اسمی در کدام گزینه به ترتیب «دو وابسته‌ی پیشین» و «دو وابسته‌ی پسین» پذیرفته است؟
- (۱) صحرايي پر از اسب - اين اسب‌ها
(۲) اين چند كتاب - پادشاهان بسيار
(۳) سرايي آراسته - جامه‌ی كنه

۲۹۶

- نمودار وابسته‌های گروه اسمی در کدام گزینه نادرست ترسیم شده است؟
- (۱) زده به نسبت گهرنگ   (۲) خیمه‌ی قبائل تاتار   (۳) دریای تیره‌ی عروس   (۴) آغاز این سال

۲۹۷

- معنی واژگان مشخص شده در کدام گزینه صحیح نیست؟
- (۱) بدزید و بسپرد محضر به پای (بسپرد = زیر پا گذاشت)
(۲) بریده دل از ترس گیهان خدیو (گیهان خدیو = روزگار فریب‌کار)
(۳) شماریت با من باید گرفت (شماریت = محاسبه کردن)
(۴) کزین کوه آتش نایم تپش (تپش = اضطراب و نگرانی)

۲۹۸

- در متن «عادت کرده بود که همه چیز را گذران و همه‌ی احوال عالم را در معرض تبدّل تلقی می‌کرد، لذا، از هیچ پیشامد جالبی زیاده اظهار شادمانی نمی‌کرد و از هیچ حادثه‌ی سوئی هم به شکوه در نمی‌آمد. وقتی یک تن از یاران را غمناک دید، گفت که در دنیا همه‌ی دلتگی‌ها از دل نهادگی بر این عالم است» چند ترکیب وصفی یافت می‌شود؟
- (۱) هشت   (۲) نه   (۳) ده   (۴) یازده

«و» و «ی» در چند واژه صامت به شمار می‌آید؟

- سیلاب - درو - کشیده - عیب - سفینه - تفاوت - کوتاه - نمایش - رایگان - دیگر - شادی - جواب - آینه - پیغام
 ۴) ده ۳) نه ۲) هشت ۱) هفت

همهی واژه‌های مشتق کدام گزینه صفت‌اند؟

- ۱) صنعتی، هفتگی، هم‌درس، گرفته
 ۲) ماندگار، لرزه، پیرایه، خریدار
 ۳) نالان، زیبایی، پیوستگی، ناباروری

www.akoedu.ir

۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

مفهوم صورت سوال و گزینه‌های ۱، ۲ و ۴: مناعت طبع و وارستگی است.

مفهوم کلی بیت گزینه (۳): بی‌ارزش بودن نعمت‌های دو جهان

۲

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه (۱): «می‌کشی» و «امی‌کشی» ← جناس ناقص حرکتی

گزینه (۲): روان ← روح (در مصراج اول)، جاری (در مصراج دوم)

گزینه (۳): چنگ ← ساز (در مصراج اول)، دست (در مصراج دوم)

گزینه (۴): هوا ← باد (در مصراج اول)، آرزو (در مصراج دوم)

۳

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

معنی درست واژه‌هایی که غلط آمده‌اند.

حَشَم: خدمتکاران / متقارب: نزدیک به هم / مبَشِّر: مژده‌رسان، نویددهنده

۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

غیرت: حمیت و مردانگی

۵

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی ایيات:

الف) صوفی با نوشیدن جام می‌عاقل و فرزانه شد. ← تناقض

ب) مصراج دوم «در کار خیر حاجت هیچ استخاره نیست» یک ضرب المثل است.

ج) ماه ← ایهام تناسب: ۱ - ماه آسمان ۲ - ماه سال (سی روزه) که در این بیت ماه سال مورد نظر است و با خورشید تناسب دارد.

د) کف باد صبا ← تشخیص و استعاره

۶

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. املای درست کلمات: مراحل، یغور

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اثبات وجود آرایه‌های هر بیت:

(۱) استعاره: بت (بار)، جور عشق (از نوع تشخیص) / تشخیص (جور عشق) / تناقض: خوش‌تر بودن جور از انصاف / تکرار: تکرار واژه‌های عشق و انصاف

(۲) تناسب: شعله و سوخته / استعاره: لعل (لب)، شعله‌ی حسن (مشبه به محذوف) / کنایه: مرده‌دل / اغراق: در تأثیر خنده و حسن

(۳) کنایه: عنان کشیدن، مرد میدان نبودن، پی گم کردن، هم‌دست نبودن / ایهام: دستان: ۱- دست‌ها ۲- نیرنگ / تشخیص: جان‌بخشی به دل و صبر / حسن تعلیل: ندارد

(۴) استعاره: لعل (لب)، جان‌بخشی به لب / حسن‌آمیزی: شکرخنده (خنده‌ای که مانند شکر شیرین است) / تشخیص: خنده‌یدن (مسخره کردن) توسط لب / تشییه: شکر خنده، تو (بار) به شکر حتی برتر از شکر

۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک صورت سؤال و گزینه‌ی درست: عاشق از رنج عشق شکایت نمی‌کند (سکوت عاشق در برابر سختی عشق).

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) عشق مایه‌ی حیات است.

(۲) سرسپردگی لازمه‌ی عشق است.

(۴) غم عشق شیرین است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

بیت آ: «روس - عروس» و «روم - روس»، جناس نامه‌سان دارند.

بیت ب: «سنگ‌دل» یعنی کسی‌که دلش به سختی سنگ است: تشییه ← سختی دل کنایه از نامه‌بانی و عدم شفقت است (کنایه و تشییه با هم دیده می‌شود).

توجه: شاعر خود را به شمع مانند کرده است و مشبه و مشبه‌به هر دو ذکر شده است، بنابراین استعاره‌ی نوع یک یا دو، هیچ‌کدام قابل قبول نیست.

بیت پ: «باد - چراغ» تضاد دارند. (وزش باد چراغ‌ها را خاموش می‌کرد.)

بیت ت: «باز» در معنی «شاهین» قابل جاگذاری نیست اما به دلیل حضور «بلبل» به ذهن خطرور می‌کند.

بیت ث: «آفتاب» استعاره از چهره‌ی درخشان شمس تبریزی است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

مفهوم گزینه‌های (۱ و ۴): ایمان به یگانگی خداوند

مفهوم گزینه (۳): تجلی خداوند در آفریده‌ها

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

الف: نبردی که در آن، جان از لب خنجر زنده می‌شود، نمردن قتیل عشق، و مردن قتیل با نبود قاتل، متناقض نماست. «قتیل» و «قاتل» نیز تضاد دارند. «مصطف، قتیل»، «مردن، قاتل» در بیت مراعات‌نظری دارند.

ب: «یار» و «بار» جناس دارند. برای غم در بیت شخصیت انسانی درنظر گرفته شده است که این استعاره است.

ج: «باد» و «باده» جناس دارند. «بر باد کاری کردن» کنایه است از کار بی‌پایه و بیهوده / با «تأمل بی‌خبر شدن» متناقض نماست.

د: تشییه: سر زلف به شب و تشییه: موی سیاه دور چهره‌ی سفید به زاغی که در ماه تابان پنجه انداخته است، در بیت دیده می‌شود.

ه: از سر دوستی کسی را دشمن دانستن متناقض نماست.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

املای درست واژه‌ها: بیت (ج): حلول: آغاز، شروع، طلوع / بیت (د): قبطی: مردم قدیم مصر

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی (۴): خودحسابی و آخرت اندیشه

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) دردمندی در دنیا موجب آسودگی در آخرت است.

(۲) گذر سریع عمر و ناپایداری دنیا

(۳) آسودگی ثروتمندان از رنج روزگار

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بهارستان: جامی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه‌ها: قوت: رزق روزانه، خوراک، غذا/ دونهمت: کوتاه‌همت، دارای طبع پست و کوتاه‌اندیشه/ ادبار: بدبختی، سیه‌روزی، متصاد اقبال/ جیب: گریبان، یقه

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه ۱: نصیحت گفتن: وندی - مرکب / سرگردان: وندی - مرکب / پذیرفتن: وندی

گزینه ۲: مشکبوی: مرکب / بستان: وندی / پژمردن: وندی

گزینه ۳: «روان دوم»: وندی / سنگدل: مرکب / سیمین تن: وندی - مرکب

گزینه ۴: بی‌راهی، گواهی: وندی / شهرآرا: مرکب

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. همه‌ی واژه‌ها درست معنی شده‌اند به جز «عصیان» که به معنی نافرمانی است و همچنین گناه و معصیت.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بیت سؤال عاشق به معشوق می‌گوید: تو که مஜذوب زیبایی و حسن خود شده‌ای، معلوم است که به ما عاشقان که آینه‌دار حسن تو هستیم توجهی نداری. پس بیشترین تأکید در این بیت بی‌توجهی معشوق به عاشق است. در گزینه ۳ شاعر می‌گوید: در برابر [چشمان من عاشق] که به غیر از تو به چیزی نمی‌نگرد و تصویری دیگر نمی‌پذیرد، حیف نیست تو به آینه نگاه کنی؟ در این بیت هم تأکید شاعر بر توجه کردن به عاشق است و با هم تناسب مفهومی دارند. مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: همانند بودن ظاهر و باطن مردان خدا (صف و بی‌آلایش بودن مردان حق)

گزینه ۲: کسی که در بند خودنمایی است، ناکام می‌ماند و به کمال نمی‌رسد.

گزینه ۴: انسان نادان و بی‌بهره از حقیقت منکر حقایق است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. الف) اوحدی

ب) رهی معیری

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه ۱ سخن از این است که گوشنه‌نشینی و عزلت سبب کمال و بلندمرتبگی است. در سایر گزینه‌ها مفهوم مشترک این است که فروتنی و تواضع سبب بلندمرتبگی است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در بیت سؤال و گزینه ۲ هر کدام ۵ جمله وجود دارد. بررسی جملات بیت سؤال و سایر گزینه‌ها:

چو گفتمش (۱) که دلم را نگاه دار (۲) چه گفت؟ (۳) / ز دست بنده چه خیزد (۴) خدا نگه دارد (۵)

(۱) گفتمش (۱) مهر فروغی به تو روز افرون است (۲) / گفت (۳) من هم به خلافش دل پرکین دارم (۴)

(۲) قرار و خواب ز حافظ طمع مدار (۱) ای دوست (۲) / قرار چیست؟ (۳) صبوری کدام؟ (۴) و خواب کجا (۵)

(۳) هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت (۱) / آری نداشت غم (۲) که غم بیش و کم نداشت (۳)

(۴) جانان (۱) من برخیز (۲) و بشنو بانگ چاوش (۳) / آنک امام ما غم بگرفته بر دوش (۴)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در هر دو بیت شاعر به مخاطب می‌گوید که اگر تو از خیر و شر عالم مادی نگذشته‌ای، ما گذشته‌ایم و به آن پشت پا زده‌ایم.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گزینه (۱): دعوت به قیام علنی علیه ظالم

سایر گزینه‌ها: جایگزینی ضدارزش‌ها به جای ارزش‌ها (افراد پست و نادان، مقام و آسايش بیشتری دارند و افراد دانا و فاضل در رنج و محرومیت هستند) ← بیانگر فضای حکومتی ضحاک

۲۶

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

گزینه (۱): شوخ ← تحول معنایی (چرک و آلدگی، لطیفه‌گو)

گزینه (۲): سپر ← معنای جدید همراه حفظ معنای قدیم (سپر: وسیله محافظتی در جنگ، وسیله حفاظت در ماشین)

گزینه (۳): دستار ← محدود از فهرست واژگان (دستار: عمامه، سریند)

گزینه (۴): گریه ← کاربرد با همان معنای گذشته (گریستان)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۲۷

مفهوم گزینه (۲) «بی‌ارزش بودن» است، حال آن‌که سه گزینه دیگر مفهوم مشترک «تلاش برای کسب روزی» دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها: ۲۸

گزینه (۱): هم‌مفهوم با جملات «یکی از شب‌ها با خیانت گروهی از شهر، راه برجی به روی محاصره‌گران باز شد.»

گزینه (۲): هم‌مفهوم با جملات «قیامت سخت نزدیک است حساب این نتوانم داد.»

گزینه (۳): یادآور جملات «آنچه دارم از اندک مایه حطاوم دنیا حلال است و کفايت است» و مصراج دوم توصیه به «کنار گذاشتن حرصن و طمع».

گزینه (۴): هم‌مفهوم با جملات «سرورا هیچ از این نیست و همه وقتی خوش است.»

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۲۹گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشنه بودن آب، متناقض‌نما است. این‌جا «تشنه بودن» کنایه از اشتیاق شدید است. «در نظر بودن» کنایه از مورد توجه بودن و اعتبار داشتن است. به «آینه و آب» شخصیت انسانی داده شده است. ۳۰گزینه ۲ پاسخ صحیح است. همه‌ی ابیات به مفهوم ناپایداری دنیا اشاره دارند ولی در بیت دوم از بی‌قراری احوال شخص و بی‌ثباتی روزگار سخن به میان رفته است. ۳۱گزینه ۳ پاسخ صحیح است. توازن: برابری ۳۲گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم صورت سوال و گزینه‌های ۱، ۲ و ۳: جبر و تسليم در برابر قضاوقدار مفهوم کلی بیت (۴): ترجیح رضایت دوست بر همه چیز ۳۳گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک دو بیت: جاودانگی زندگی انسان پس از مرگ (اعتقاد به معاد) مفهوم سایر گزینه‌ها: ۳۴

گزینه (۲): عرفا به این دنیا وابسته نیستند و دل به آخرت می‌بندند.

گزینه (۳): آراستن این دنیا آن‌گونه که چون بهشت در دیده ما جلوه کند.

گزینه (۴): پاییند به عشق تا قیامت

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سوال و گزینه (۱): تحمل سختی‌ها و جفاها و ارزشمندی بررسی سایر گزینه‌ها: ۳۵

گزینه (۲): ارزش‌بخشی و کشش عشق

گزینه (۳): جانبازی در راه عشق

گزینه (۴): درون خود را از غیرخدا خالی کردن

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه (۳) رابطه معنایی همه گروه واژگان تضاد است به جز «الهو و لعب». روابط معنایی کلمات در گزینه (۱): تضاد، در گزینه (۲): مترادف، گزینه (۴): تناسب. ۳۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. املای درست واژگان: شیعه گمنام و غریب، مرغ خوشالhan ۳۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۳۸

در شب سیر کردن: اسرا / سرمستی: نشئه / محجوب: مستور / بخشش: صلت / باع: پالیز ۳۹

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «ویران» در این بیت نقش مستند دارد. ۴۰

در گزینه (۱): «گفته شود»، در گزینه (۳): «کُشته گشت» و در گزینه (۴): «شود خوانده» همگی مجہول هستند. ۴۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۴۲

مفهوم بیت گزینه (۳): اثبات وجود قیامت و روز حشر ۴۳

مفهوم مشترک ابیات دیگر: میل به بازگشت و تعالی به اصل ۴۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نویسنده، ریچارد باخ و مترجم کتاب، سودابه پرتوی است. ۴۵

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۴۶

غلط‌ها عبارتند از: ترجیه و ثواب که درست واژه‌ها، ترجیح (برتری) و صواب (درست) است. ۴۷

واژه‌های قدر، گزارنده، ثقت نیز جزو کلمات مهم املایی هستند. ۴۸

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معنای «نژنده»، «شبیهت» و «فروماندن» درست آمده است. ۴۹

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۵۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۵۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۵۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۵۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۵۴

مفهوم مشترک بیت‌ها: روآوردن به خرسندی و قناعت کردن به حداقل‌ها. ۵۵

معنای بیت سوم: ما مانند مردم عامی نیستیم که کم و زیاد شدن‌ها برایمان مهم باشد، چه تو به ما مهر بورزی چه نورزی، عشق ما نسبت به تو کم نمی‌شود (مضمون بیت عاشقانه است نه تعلیمی). ۵۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۵۷

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها: ۵۸

گزینه (۲): «دختر رز» اضافه شبیهی است. ۵۹

گزینه (۳): تلخ‌کامی از دهان شیرین است: تناقض ۶۰

گزینه (۴): «پرده» مصراح اول «ساز» / «پرده» مصراح دوم «خلوت»: جناس همسان ۶۱

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. الف) عیان ← اعیان / ب) روزه ← روضه / ه) خورد ← خرد ۶۲

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بگذاردن ← بگزاردن ۶۳

گزاردن: انجام دادن، ادا کردن، تعییر کردن، بیان کردن / گذاردن: قرار دادن، رها کردن، اجازه دادن، تأسیس کردن ۶۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۶۵

مفهوم گزینه (۲): ارزشمندی اصل و نسب ۶۶

مفهوم مشترک بیت سوال و سایر گزینه‌ها: خوداگای و نکوهش بالیدن بی‌جا به اصل و نسب ۶۷

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۵۴

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۴): توصیه به بخشنده‌گی و نیکوکاری
مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) نکوهش طمع

(۲) دعا ضامن روزی است، نه طلب و کسب.

(۳) تضمین شده بودن روزی / توکل به خداوند روزی رسان

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۵۵

میرزا سلیمان / نقش: مفعول

شاخص هسته

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۵۶

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۵۷

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۵۸

مفهوم بیت سؤال و گزینه‌ی (۱): دیدار معشوق و مرگ در همان لحظه از شدت ذوق (فداء معشوق شدن)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۵۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۶۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۶۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۲ رابطه‌ی گروه واژگان، «ترادف» و در سایر گزینه‌ها تضمین است. ۶۲

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم هر دو بیت، بیان‌گر به هم‌ریختگی و فناپذیری است. ۶۳

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک ابیات ۱، ۲ و ۴، تأکید بر حاموشی و سکوت است. ۶۴

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. رقبت ← رغبت ۶۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت سؤال: «انسان‌های بد و نابکار معروف شدند و خوبان پنهان شدند»، ولی در ۶۶

گزینه (۱) «ازیبارویان به تجلی آمدند و دیده شدند».

گزینه (۲): تقابل عشق و عقل است یعنی هیچ عاشقی نمی‌تواند در راه عشق از عقل تبعیت کند.

گزینه (۳): معشوق ما را هر چشمی قدرت دیدن ندارد و آن کس می‌بیند که قلبی پاک دارد.

گزینه (۴): ارزش سخن را می‌رساند که شعر و لفظ ارزشمند را برای ناکسان نخواهم گفت.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در کتاب درسی خیام، عطار، مولوی و بابا افضل سرایندگان نامدار ریاعی معرفی شده‌اند. ۶۷

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۶۸

د) جناس: خویش (خود)، خویش (خویشاوندان)

ج) پارادوکس در مصراع دوم: «می‌کشی، اما بیش تر می‌شوند».

الف) حس‌آمیزی: جواب تلغی

ب) تشییه: بنده‌وار

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وندی: شکوهمند، آفتابی، ابدی، خورشیدی ترین، الهی، آزادی ۶۹

مرکب: بهمن ماه، برف‌گیر، دلارام

وندی-مرکب: رنگارانگ - مالامال

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها: ۷۰

گزینه (۱): تیغ فراق ← تشییه / ای صبا ← تشخیص

گزینه (۲): دم ← مجازاً «لحظه» / حرف ← مجازاً «سخن» / به رنگ جرس ← تشییه

گزینه (۳): بستگان رستگار ← تناقض و اغراق ندارد.

گزینه (۴): تلمیح به معجزهٔ پیامبر «شق القمر» / واج‌آرایی «ر» و «ب»

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): آفرینش نظاممند جهان هستی ۷۱

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) توصیه به گوشنهنشینی

(۲) ازلی و ابدی بودن عشق

(۳) بی‌اعتنایی به دنیا و به وجود مادی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): توصیف به نیکی رسانی به خلق ۷۲

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) توصیه به تواضع ۷۲

(۲) ناپایداری دنیا ۷۲

(۳) ناپایداری دنیا

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. واژگان متضاد: زیر ≠ بالا ۷۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نیست (نابود، معدوم، فانی) / است (فعل اسنادی)

(۲) «گل» با تلفظ «گل» خوانده می‌شود.

(۳) «روزی» به معنی «رزق» به کار رفته است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۷۴

معنی درست واژه‌ها: قوت: رزق روزانه، خوراک، غذا / دونهمت: کوتاه‌همت، دارای طبع پست و کوتاه‌اندیشه / ادباء:

بدبختی، سیه‌روزی، متضاد اقبال / جیب: گربیان، یقه

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ایهامتناسب (بیت «ج»): کام: ۱- آرزو (معنی موجود در بیت) ۷۵

۲- دهان (معنی نامتنااسب با بیت، متناسب با چشم)

تضاد (بیت «د»): انجام ≠ آغاز

کنایه (بیت «الف»): گردانکشی به طور کلی کنایه از نافرمانی، در اینجا کنایه از نازکردن / سرافراز بودن کنایه از

بلندمرتبگی و مفتخر بودن

پارادوکس (بیت «ب»): این‌که از یک پدیده‌ی «بی‌صدا»، آواز به گوش برسد.

استعاره (بیت «ه»): خون گریه کردن در و دیوار، تشخیص و استعاره است. / در و دیوار روزگار: اضافه‌ی استعاری

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه (۲): پرهیز از نقد یک‌جانبه ۷۶

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: دگرگونی ارزش‌ها و بی‌قدرتی اهل هنر در روزگار

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه‌ها: نفیر: فریاد و زاری با صدای بلند / الحاج: اصرار، درخواست کردن / ۷۷

رشحه: قطره، تراوش کرده و چکیده

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۴): تقدیرگرایی و اعتقاد به قسمت بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) ملاک، عنایت معشوق است.
- (۲) حال عاشق را تنها عاشق درک می‌کند.
- (۳) آرامش‌بخش بودن عشق / زلف معشوق جایگاه آرام گرفتن دل عاشق است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی (۳): ناپایداری وجود انسان و نکوهش غرور مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: اعتقاد به زندگی پس از مرگ و بازگشت به اصل

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ماه نو و مرغان آواره: رابیندرانات تاگور / فيه ما فيه: مولوی / قابوس نامه: عنصر المعالی / داستان‌های صاحبدلان: محمدی اشتهاردی / مرصاد العباد من المبدأ الى المعاد: نجم رازی (معروف به دایه)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. املای درست واژه‌ها: فراغ: آسايش (فراق: دوری) / موهبت: بخشش

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه‌ها: تریاق: پاذهر / رشحه: قطره، تراوش کرده و چکیده / دیهیم: افسر

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

مفهوم بیت سؤال: گدایی و درویشی خود را با تاج پادشاهی عوض نمی‌کنم. (الفقر فخری) همین مفهوم از بیت «۴» دریافت می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

(حمله حیدری از باذل مشهدی) (زندان موصل از اصغر ریاط جزی) (عباس میرزا آغازگری تنها از مجید واعظی)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هر که بیفتاد به تیرت نخاست (بلند نشد)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. واژه‌های نادرست و معانی صحیح آن‌ها:
عنقا: سیمرغ / زنخدان: چانه

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. استظهار به معنی «پشت گرمی» (از ریشه‌ی «ظهر» به معنی «پشت») و انتباه به معنی «بیدار شدن» (هم‌ریشه با «تبیه» و «متبه») درست هستند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی آرایه‌ی متناقض‌نما در سایر گزینه‌ها:

- (۱) آزادی در عین دریند بودن / پادشاهی در حال اسارت
- (۲) خفته‌ی بیدار / در بیداری خواب دیدن
- (۴) درد بی دردی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی (۱) «واو» از نوع عطف است و در سایر گزینه‌ها «واو» ربط به کار رفته است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. رابطه‌ی «آفتاب» و «مهتاب» از نوع «تناسب» است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. استعاره: شکر و آب زلال استعاره از لب و دهان معشوق / ایهام تناسب: شور ۱- غوغای (معنای مورد نظر) ۲- مزه‌ی شور (موردنظر نیست و با شکر و تشنه و آب تناسب دارد) / مجاز: عالم مجاز مردم / اغراق: زیاده‌روی در توصیف مشتاق بودن همه‌ی جهانیان نسبت به معشوق و همچنین زیاده‌روی در توصیف زیبایی معشوق.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مضمون مشترک گزینه‌های ۱، ۲، ۴: امیدواری و تحمل سختی‌ها برای رسیدن به وصال معشوق. در گزینه‌ی ۳ از معشوق می‌خواهد که پس از وصال، عاشق را به دست هجران و دوری نسپارد.

۹۳

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. املای صحیح واژگان: سهم: ترس / خایب: بی بهره، ناامید

۹۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عاشق آرزو دارد عمرش به معشوق افزوده شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): عاشق همواره به دنبال معشوق است.

گزینه (۲ و ۴): جانبازی در راه معشوق

۹۵

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه (۴) فرآیند واجی کاهش به کار رفته است: ماستبندي ← ماسبندي

گزینه (۱): ک ← نیا + ان / گزینه (۲): خانه + «ای» نکره / گزینه (۳): ی ← دانا + ان

۹۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی بیت‌ها:

د) حرف تلخ = سخن تلخ: حس‌آمیزی

الف) لب‌های میگون: تشییه

ج) مکر دختر رز: تشخیص

ب) بین «حریف» و «حریم»، «ائل» و «ائل»: جناس ناهمسان

۹۷

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. واژگان «قدر»، «خوار» ارزش املایی دارند و با شکل درست خود به کار رفته‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): مهراب ← محراب / گزینه (۲): رقبت ← رغبت / گزینه (۳): ازrael ← عزrael

۹۸

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ به مفهوم «کمال، بالندگی و عروج پس از مرگ ظاهری» اشاره شده

است ولی در گزینه (۴) «گور را دری و پرده‌ای از بهشت» می‌داند.

۹۹

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کشتی عمر / موج شوق / بحر فراق

گزینه (۱): زبان خامه: تشخیص (اضافه استعاری) / سر: مجاز از «مکر و اندیشه»

گزینه (۳): کباب شدن: کنایه / خون جگر خوردن: کنایه / خوان فراق: تشییه

گزینه (۴): مدت عمرم به سر رسید: کنایه از مرگ / به سر: تکرار

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه ۱، به معنی زنده ماندن، باقی ماندن و عمر کردن به کار رفته است و در سایر

گزینه‌ها به معنی باقی گذاشتن و به جا گذاشتن

۱۰۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. معطوف: بازو، رعناء، شور - پشت سر می‌گذشت نیازمند مفعول است. اما حذف فعلی

صورت نگرفته است.

۱۰۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. حرب و نزاع

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «دلستن لاله» و «جان پیشکش آوردن غنچه»: تشخیص و استعاره / بیت فاقد اسلوب

معادله است.

گزینه‌ی ۲: حسن تعلیل: آوردن دلیل غیرواقعی برای دلستگی داشتن دل با سر زلف معشوق / مراعات‌نظریز: زلف، تار، گیسو

گزینه‌ی ۳: حس‌آمیزی: شنیدن بو / مجاز: «خاک» مجاز از گور

گزینه‌ی ۴: تناقض (پارادوکس): توانایی داشتن از ناتوانی / تشخیص و استعاره: سرافرازی کردن زلف

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: حرب: آلت حرب و نزاع؛ مانند شمشیر، خنجر، نیزه

گزینه ۲: توقیع: امضا کردن فرمان، مهر کردن نامه و فرمان

گزینه ۴: مقرر: معلوم، تعیین شده

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

(افسرده: صفت مفعولی) (کمانکش - کمان کشنه ← صفت فاعلی) (گفتنی = صفت لیاقت)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. جمع «دلالت، دلایل» است و جمع دلیل، ادله می‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. روان (رو + ان): وندی. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) میان: ساده

(۳) کمان: ساده

(۴) کاروان: ساده

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. استعاره: عروسان (گل‌ها) / مجاز: چمن (باغ) / نغمه حروف: واج «س» کنایه: دست از

سر داشتن: منصرف شدن

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه (۱): واژه‌های «نامه - دستگاه» هر دو ساده‌اند و واژه‌های «بنده - لرزه» هر دو مشتق‌اند.

گزینه (۳): «بیداری» و «شنیدن» هر دو مشتق‌اند ولی واژه‌های «ساربان» و «فسانه» هر دو ساده هستند.

گزینه (۴): هم واژه مشتق «دیده» است و باز هم واژه‌های «ناودان» و «مزگان» ساده‌اند، البته واژه «باران» نیز مشتق است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

واژه‌های «قدبلند، طالع‌بین و پابرهنہ» صفت مرکب هستند یا اسم مرکب هستند یا صفت مشتق - مرکب.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. املای واژه «خطام دنیا» نادرست آمده است. سایر گزینه‌ها فاقد غلط املایی است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. همه صامت‌ها و مصوت‌ها در واژه را واج گویند.

آواشناسی (۱۰ واج) زبان‌شناسی (۱۱ واج) ریخته‌گری (۹ واج)

- جداگانه (۸ واج) استدلال (۹ واج) انباشته (۸ واج)

متبسئم $\leftarrow m^{\text{۴}} t^{\text{۷}} b^{\text{۶}}$ س س $m^{\text{۷}} = ۱۰$ واج

شکفته‌تر $\leftarrow sh^{\text{۷}} k^{\text{۴}} f^{\text{۷}} t^{\text{۷}} r^{\text{۶}} = ۱۰$ واج

مرکبات $\leftarrow m^{\text{۴}} r^{\text{۷}} k^{\text{۴}} b^{\text{۶}} t^{\text{۷}} = ۱۰$ واج

- بی‌واسطه: (۸ واج)

تخصصی: (۹ واج)

مسؤولین: (۸ واج)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. چون درون‌مایه رباعی و دوبیتی، تقریباً یکسان است تنها وزن رباعی و دوبیتی، می‌تواند

نوع شعر را معین کند، رباعی با هجای بلند و دوبیتی با هجای کوتاه آغاز می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. وصفی: هر دم، این شیوه، شیوه دری، صد مرد، مرد معتر (۵ مورد) ۱۱۴

اضافی: روی من، عدوی من، شیوه تو، نامش، اوج سما، سرم، بِ نظر (۷ مورد)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برای تشخیص بهتر نقش‌های دستوری، جمله را به نثر روان برمی‌گردانیم. ۱۱۵

شیر شغال نگون بخت را خورد و آنچه بماند، رویاه سیر از آن خورد

نهاد نهاد قید

دگر روز باز اتفاق افتاد که روزی رسان قوت روزش را بدار.

مفوعل

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در این گزینه املای واژه‌ی «هلاوت» نادرست است و باید به صورت «حلووت» نوشته ۱۱۶

شود. ولی در سایر گزینه‌ها بیش از یک واژه‌ی نادرست وجود دارد.

ب: دماق ← دماغ / آماض ← آماس

ج: خواهندگی ← خواهندگی / سلت ← صلت

د: ذایل ← زایل / عزراییل ← عزرائیل

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در همه‌ی گزینه‌ها فعل «شد» در معنای رفتن به کار رفته است ولی در گزینه‌ی ۴ فعل شد ۱۱۷

فعلی استنادی است و حالتی را نشان می‌دهد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت ۴ به نیک زیستن و زندگانی نیکو اشاره دارد به گونه‌ای که حسن معنی و یاد ۱۱۸

خیر و نیک نمی‌گذارد که فرد نیکوکار فراموش گردد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۱۹

سهول ممتنع سخنی است که ظاهراً آسان به نظر برسد، ولی کسی نتواند به سادگی آن را بگوید. این مفهوم در عبارت

گزینه‌ی ۳ وجود دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. همه‌ی عبارات مشخص شده صاحب خبر (=نهاد) هستند غیر از واژه‌ی نکت در گزینه‌ی ۱۲۰

دو که مفعول و بخشی از گزاره است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۲۱

رقعه: نامه‌ی کوتاه / پالیز: گلزار، باغ، کشتزار / طعن: سرزنش کردن، ملامت، عیب‌جویی / هزاہز: سروصدای غوغای فتنه و

آشوب، اضطراب / آماس: ورم، تورم

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۲۲

لعل: استعاره از لب / چشم مست: تشخیص / میگون و جام غم: تشییه، واج آرایی در واج «ام» و «کسره اضافه»

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیت ۴ تشییه ندارد. چو در این بیت به معنی وقتی که است. ۱۲۳

بیت ۳: چمن، مجاز از باغ / بیت ۱: آتش، استعاره از عشق / بیت ۲: باد به دست داشتن کنایه از بی‌ثمر بودن و دست

حالی بودن.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۱: ستایش خاکساری / بی‌تأثیر بودن پدیده‌های ناخواهایند بر وارستگان ۱۲۴

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: بازگشت به اصل

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی ۳: نظم و هدفمندی کامل در جهان آفرینش

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱۲۵

(۱) رشد معنوی روح باعث آسانی مرگ و دل بریدن از دنیاست.

(۲) بی اعتباری دانسته‌ها با فرا رسیدن مرگ

(۴) گدازندگی و فraigیر بودن عشق

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۱۲۶

تناقض (بیت ه): این که در اثر آمدن نسیم سحر، شب فرابرد.

جناس (بیت د): قامت و قیامت

تشبیه (بیت ج): قد به شاخ سمن / رو به گلبرگ / شاخ نشاط

تضاد (بیت الف): زیر ≠ زیر

استعاره (بیت ب): بیت: استعاره از یار

۱۲۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تضاد: زنده و مرده، تشخیص: دمیدن بهار در گل شیپوری

در سایر گزینه‌ها:

۱: اغراق: تبدیل خون به باده، تشخیص ندارد. / ۲: تشبیه: چون گدایی، ایهام ندارد. / ۴: روز مجاز از وقت، جناس همسان ندارد.

۱۲۸

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قرض (وام) - غرض (مقصود و هدف) - (ضایع: تباہ و فاسد)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (مرغ دل: تشبیه) (باز: ایهام تناسب ۱) (دوباره ۲) نام پرنده که با مرغ و کبوتر و شاهین، تناسب دارد. (ای کبوتر نگران باش: استعاره) (نگران: ایهام ۱) نگریستن ۲) ناراحت و نگران)

۱۲۹

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (گیراگیر ← وندی - مرکب)

۱۳۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

ترکیب‌های وصفی عبارتند از:

آن چهره، چهره مشعشع، چهره تابان (۳ مورد)

گزینه ۲ (این همراهان، همراهان سست عناصر (۲ مورد)

گزینه ۳ (قند فراوان (۱ مورد)

گزینه ۴ (آن نور (۱ مورد)

۱۳۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (مرصاد العباد: نجم الدین رازی) (تذکره الاولیا: عطار) (لیلی و مجnoon: نظامی گنجه‌ای)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه‌ها: (نکت: نکته‌ها) (تمکن: توانگری، ثروت) (لفاف: پارچه و کاغذی که

روی چیزی پیچند) (جلت: بزرگ است)

۱۳۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

از گزینه ۱، ۳ و ۴) مفهوم قناعت طبع دریافت می‌شود که با مفهوم عبارت مورد سؤال، یکسان است.

۱۳۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه «۳» آرایه پارادوکس وجود دارد، اما فاقد «ایهام» است.

۱۳۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

اشتیاق شهدای عاشق / غزل معروف حافظ

هسته مضاف‌الیه صفت هسته صفت مضاف‌الیه

۱۳۵

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۳۷

گزینه ۱) رسیدم و نرسیدم، گزینه ۲) شادی و غم، گزینه ۳) ادب و اقوال، «همگی» آرایه تضاد دارند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. که دانا را به بی‌شرمی بینداخت. ۱۳۸

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مجاز: می‌توان «زبان» را به تعبیری مجاز از «سخن‌گو» دانست / ایهام: - بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تشییه: جویبار عقل (اضافه‌ی تشییه‌ی)، بحر عشق (اضافه‌ی تشییه‌ی)، تشییه مخاطب به کشتی / تناسب: جویبار، بحر / لنگر، بحر، کشتی، طوفان

۲) استعاره: این که غنچه سر به گریبان کشیده باشد، استعاره از نوع تشخیص است. / کنایه: سر به گریبان کشیدن کنایه از انزوا گزیدن

۳) تناقض: رمیده بودن در عین آشنازی / ایهام تناسب: عین: ۱- اصل و ذات و نفس هر چیز ۲- چشم (متنااسب با نگاه مردم) / مردم: ۱- انسان‌ها ۲- مردمک چشم (متنااسب با نگاه)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۴۰

عنوان «جمع‌کننده‌ی اضداد» معرف سعدی شیرازی و ویژگی «سهول ممتنع» بودن شعر اوست.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. املای درست واژه: سراچه ۱۴۱

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه: کوفته شدن: ضربه خوردن ۱۴۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بین سوال و گزینه ۲: فرارسیدن هنگام وصال. مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) غم فراق با وجود فرارسیدن فصل بهار

۳) گدازندگی هجران و طلب عنایت از معشوق

۴) ترک تعلقات دنیوی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فعل «شدن» در این گزینه در معنی «رفتن» به کار رفته است و در سایر گزینه‌ها در معنی اسنادی.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۴۵

گزینه (۱): این صفت‌های پسین ندارد.

گزینه (۲): مصنوعی: صفت نسبی / قوی‌تر: صفت برتر

گزینه (۳): پرمهر: صفت بیانی / انسان‌دوستانه: صفت نسبی / پاک و تابناک: صفت بیانی

گزینه (۴): بینا: صفت فاعلی / خوانده: صفت مفعولی / روزانه: صفت نسبی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک ابیات مورد نظر: ناپایداری ظلم و ظالم ۱۴۶

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تلمیح بیت «ب» به آیه قرآنی «أَنَا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ...»

مجاز بیت «ث»: «سر» مجاز از «تصمیم»

کنایه بیت «پ»: «سر در هوا بودن» کنایه از «حواس پرتنی»

متناقض‌نما بیت «ت»: بی‌هنری‌های هنر

جناس بیت «الف»: ما و ماه، جمع و شمع

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تناقض در این بیت دیده نمی‌شود. شیرین: ایهام (نام معشوق، دلنشیں) ۱۴۸
گزینه (۱): نرگس (استعاره از «چشم») / طاق ابرو (اضافه تشییه)

گزینه (۲): مژگان و رخ و ابرو (مراعات نظری) و همچنین خنجر و کمان، ماه و خورشید / رخ ماه (تشخیص) / خنجر کشیدن مژگان (تشخیص)
گزینه (۳): مه چهارده (استعاره از چهره معشوق) و شاعر علت غروب خورشید را شرمندگی از چهره زیبای معشوق می‌داند (حسن تعلیل)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۴۹

- الف) حال که مرگ در پیش است بهتر آن که در راه دوست باشد.
- ب) حاصل عمر انسان لحظاتی است که در حضور دوست به سر رفته باشد.
- ج) مرگ در راه دوست از زندگی بهتر است.
- د) مرگ در راه دوست آسان است و زندگانی بدون او مشکل.
- مفهوم ایيات «ج» و «د» با یکدیگر تناسب دارد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ واژگان ترادف دارند. در گزینه (۴) تضاد دارند. ۱۵۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۵۱
متن داده شده «چگونگی آفرینش انسان را نشان می‌دهد که چگونه بار امانت عشق را انسان به دوش کشید». همین مفهوم از بیت (۳) دریافت می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت ۴: ما فقط از تو «معشوق» خواهان عشق و محبت هستیم و سیری ناپذیریم. ۱۵۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۵۳
گزینه (۱) آقا: منادا   گزینه (۳) آقا: منادا   گزینه (۴) آقا: متمم

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه ۳ واژه‌ها «همگی» صفت نسبی‌اند. در سایر گزینه‌ها «همگی» صفت‌اند اما نسبی نیستند. ۱۵۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (راه تافتن: راه را کج کردن، تغییر مسیر دادن) ۱۵۵

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ۱۵۶
مشتق: دوم، رسوایی
مرکب: دین‌فروشان / ظاهرفریب / خلق‌اندیش / دین‌ستیزان / باطن‌گرا / حق‌اندیش / مسجددار / صومعه‌نشین / رهبر / راهنمای → ۱۰ واژه
مشتق-مرکب: بدنامی / ظاهرفریبی

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. پکال: صورت ۱۵۷

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. بیت سوال و بیت دوم هر دو می‌گویند که: «از عشق نباید آشکار شود.» ۱۵۸

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. مطلق: رها شده، آزاد / شبگیر: صبح زود، سحر ۱۵۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۶۰

مفهوم بیت متن سوال: کسانی که از نظر مادی بینیاز هستند، از حال تهی دستان و درماندگان بین خبرند و تأسی فرآورده اند. در بیت گزینه (۳) شاعر می‌گوید: آن کس که در خواب ناز و بستر نفیس آسوده به خواب رفتند است، از حال سایر افراد بین خبر است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (چشم عقل: گروه نهادی) (خیره: گروه مستندی) (مرغ شب: گروه متممی) (هیچ: گروه مفعولی) ۱۶۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۲: شُک و هُم ن د (۹ واژ) ۱۶۲

گزینه‌ی ۱: بهترین (۸ واژ)

گزینه‌ی ۳: اولین (۸ واژ)

گزینه‌ی ۴: خوش ذوق (۷ واژ)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این گروه کلمه، املای واژه‌ی «مضحك و مسخره‌آمیزی» غلط است. ۱۶۳

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (گم کردهام ← ماضی نقلی) (نگاه می‌کنم: مضارع اخباری) (در رفت: ماضی ساده) ۱۶۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. حبیب، ایهام دارد ۱ - دوست ۲ - شخصی به نام حبیب ۱۶۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ارک: قلعه) (مضحك: خنده‌آور، مسخره‌آمیز) (الحاج: اصرار، درخواست کردن) (ستیزه‌روی: گستاخ و پررو) ۱۶۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معنی بیت ۱: راستی ورز تا سخن تو چون مهر عالمتاب، درخشندگی و تأثیر داشته باشد، چه بامداد نخستین (صبح کاذب) که دروغین ادعای روشی داشت از تاریکی چهره‌اش سیاه شد و رسوا گشت. مفهوم این بیت معادل بیت سوال است. ۱۶۷

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. چشم خون پالا = چشم خون پالاینده: صفت فاعلی مرکب مرخّم
نخل باران خورده: صفت مفعولی مرکب ۱۶۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. صفت‌ها عبارتند از: (آفریدگار ← صفت فاعلی) (خندان: صفت فاعلی) (روحانی: صفت نسبی) (نیلگون: صفت نسبی) همگی صفت وندی‌اند. در گزینه‌ی ۱، گلزار و باغستان اسم وندی‌اند و در گزینه‌ی ۲، شیوا صفت ساده و در گزینه‌ی ۴ فراوان صفت ساده است. ۱۶۹

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تبه کردن آن مملکت عن قریب. ۱۷۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. پور: پسر، فرزند) (مقرن: پیوسته، همراه) ۱۷۱

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «دویتی‌های پیوسته» یا چهارپاره، ابتدا در دوره‌ی مشروطه سروده شده است. سرایندگان مشهور آن عبارتند از: فریدون توللی، فریدون مشیری و ملک‌الشعرای بهار ۱۷۲

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت سوال: نیکی کردن به دیگران، نتیجه و ثمر خواهد داد. همین مفهوم از بیت ۳ دریافت می‌شود. ۱۷۳

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت سوال: تقابل عقل و عشق است. از بیت ۴ مفهوم تقابل عقل و عشق دریافت می‌شود. ۱۷۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۷۵

دروني: وندی

گرداگرد: وندی - مرکب

سرمست: مرکب

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. چرخ: استعاره از آسمان و روزگار، سمند چرخ: اضافه‌ی تشییه‌ی، چرخ می‌رقصد: استعاره، در مصراع دوم، واج «ز، ی، ر» تکرار شده است ← واچ‌آرایی ۱۷۶

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ز بهر فراغت سفر می‌گزینیم. ۱۷۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. غم: مضافق‌الیه. زانوی غم گروه متممی است، که در آن غم م. الیه به شمار می‌رود. ۱۷۸

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. وابسته‌های پسین: ها / ی / ان / عصر / خویش / ها / خود / واژه / ها / تازی (۱۰) (وابسته) ۱۷۹

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. املای درست واژه‌ها: خوار: پست، بی اعتبار (خار: تیغ) / مهمل: بیهوده، بیکار رها شده (همحل: کجاوه، هودج) / گذاردن: رها کردن، ترک کردن (گزاردن: به جا آوردن) ۱۸۰

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. جوامع‌الحكایات و لوامع‌الروايات: محمد عوفی ۱۸۱

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی اضافه‌ی تشییه‌ی در سایر گزینه‌ها: ۱۸۲

(۱) خورشید می / مشرق ساغر

(۲) نرگس چشم / سرو قامت

(۳) شراب عشق

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. استعاره با ذکر مشبه‌به: ۱۸۳

استعاره با ذکر مشبه: نسبت دادن شرم‌ساری به سرو

«سرو قامت» اضافه‌ی تشییه‌ی است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) استعاره با ذکر مشبه‌به: سرو (مصراع دوم) استعاره از قامت معشوق

استعاره با ذکر مشبه: نسبت دادن شرم به سرو و آب

(۳) استعاره با ذکر مشبه‌به: سرو: استعاره از معشوق

استعاره با ذکر مشبه: نسبت دان شرم‌ساری به چمن

(۴) استعاره با ذکر مشبه‌به: سرو: استعاره از معشوق

استعاره با ذکر مشبه: نسبت دادن شرم‌ساری به شاخه‌ی گل

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم «راضی بودن به رضای خدا» که در عبارت صورت سؤال است، در همه ایات به جز بیت ۲ به نوعی دیده می‌شود. بیت ۲ می‌گوید: هیچ امری از اراده خداوند بیرون نیست. ۱۸۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. حس‌آمیزی: شیرین سخن (ایهام ندارد، زیرا شیرین و شکر که واژه‌های ایجاد کننده ایهام می‌توانند باشند، اینجا در یک معنی به کار رفته‌اند). ۱۸۵

بررسی سایر ایات:

بیت گزینه ۱: جناس همسان: بر، بر / جناس ناهمسان: بر، در / تناقض: خنده گریند، گریه خنندند

بیت گزینه ۲: تضاد: عدم، وجود / تشخیص: سر به سجده نهادن بنفسه

بیت گزینه ۴: تشییه: قد چون تیر / مراجعات نظری: تیر، کمان- ابرو، دل، قد

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. رشحه به معنای قطره در این بیت نادرست و شایق به معنای آرزومند و مشتاق مناسب است. ۱۸۶

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم عبارت صورت سؤال «تدبیر و دوراندیشی» است و مفهوم مقابل آن «اندیشه فردا را نداشتن» در بیت گزینه ۳ دیده می‌شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معنی واژگان با توجه به کاربرد آنها در ایات:

(۴) محقر: کوچک	(۳) گشن: انبوه	(۲) عقده: گره	(۱) شمات: ملامت
----------------	----------------	---------------	-----------------

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واژه‌ی «ایستادن» در این گزینه در معنی «مشغول شدن و اقدام به کار» به کار رفته است و در سایر گزینه‌ها در معنی «ماندن».

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. املای درست واژه: گزند: آسیب، آفت

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تضاد (افراشتی ≠ افکندی) و جناس (تیغ و تیز) بررسی سایر ایات:

بیت گزینه ۲: تلمیح به جنگ خیر دارد، ولی تشبیه ندارد.
بیت گزینه ۳: اغراق در هولناک بودن جنگ (رنگ آسمان پرید)، ولی ایهام ندارد. (البته سهم در دو معنای ترس و تیر ایهام تناسب دارد.)

بیت گزینه ۴: «ازره و قبا» و همچنین «سر و رو» مراعات نظیر دارند، ولی کنایه‌ای در بیت دیده نمی‌شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. این بیت، کنایه، تشبیه و تشخیص دارد. مجازها در سایر ایات عبارتند از:

بیت گزینه ۱: هژیر زیان ← حضرت علی (ع)
بیت گزینه ۳: هند و فرنگ ← سرزمین‌های کفار
بیت گزینه ۴: حرب ← ابزار حرب (جنگ)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه ۴: بی‌تعلقی نشانه‌ی آزادگی است. مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: نکوهش بی‌ثمری

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه‌ها: آیین: دین، مذهب، کیش / بیرق: پرچم، رایت، علم / برکه: آبگیر، حوض آب / انکار: باور نکردن، نپذیرفتن

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. وابسته‌ی پیشین: آن / یک (۲ وابسته)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) تضاد: خندیدن ≠ گریستن

(۳) استعاره: مخاطب قرار گرفتن صبح و خندیدن آن و باخبر بودنش از مقدم دوست، تشخیص و استعاره دارد.
(۴) واج آرایی: تکرار صامت‌های «م» و «د» (۶ بار)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه ۱: تفاوت ظاهر و باطن
مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: ظاهر، نشان‌دهنده‌ی باطن است. / از کوزه همان برون تراود که در اوست.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه ۱: قدرتمندی عین نیازمندی است.
مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: ترک تعلقات دنیوی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فعل «گرفتن» در این گزینه و بیت سوال در معنی «موآخذه کردن» به کار رفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) خوردن

(۲) تصرف کردن

(۳) فرض کردن

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واژه‌ی «دُرست» در این گزینه در معنی «صحیح» به کار رفته است، و در سایر گزینه‌ها در

معنی «سالم».

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آرایه‌ی پارادوکس در سایر گزینه‌ها:

(۱) درد بی دردی

(۲) خاموش گویا / پیدای پنهان

(۳) سلطنتِ فقر

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. املای درست واژه: نقض

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گفار شیرین: حس آمیزی / کل بیت: تلمیح، اشاره به داستان فرهاد و شیرین / در حالت

آرد سنگ را: تشخیص، کنایه

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گزینه (۱): بازآمد حذف همزه در گفتار ← کاهش

گزینه (۲): جادویی: «ی» صامت میانجی ← افزایش

گزینه (۳): ابرویش: «ی» صامت میانجی ← افزایش، امضا: حذف همزه ← کاهش

گزینه (۴): گدایان: «ی» صامت میانجی ← افزایش

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در همه گزینه‌ها همانند بیت به کار رفته در سوال، شاعر پیامبر را بهترین پیشوا در راه

رسیدن به عشق الهی می‌داند، ولی در گزینه (۳) به شفاعت پیامبر اشاره کرده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «بارگه» واژه وندی است و «شد» در معنای «رفت» به کار رفته است. در گزینه (۲) هم

واژه «خردمندی» وندی است و «شد» در معنای «رفت».

گزینه (۱): «شد» در معنای فعل «اسنادی» است، گرفتار: وندی

گزینه (۳): «شد» در معنای فعل «اسنادی» است، واژه وندی ندارد.

گزینه (۴): «شد» در معنای شفعل «رفت» به کار رفته ولی واژه وندی ندارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه (۱): کشته گردد (کشته شود) / گزینه (۳): گفته شود / گزینه (۴): کشته شد

در فعل مجھول: صفت مفعولی با صرف فعل «شد» در زمان فعل اصلی همراه می‌شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه (۱): مستور / گزینه (۳): سور / گزینه (۴): خوار (دوم)، شکل درست کلمات

است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «سوگند» مانند «شوخ» تحول معنایی یافته است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه (۴)، هر دو بیت دعوت به «خاموشی و سخن نگفتن» می‌کند.

۲۱۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این گزینه واژه «وندی-مرکب» به کار نرفته است و اگر به واژه «سیه‌مژگانی» شک کردہ‌اید، بهتر است بدانید این واژه به‌این صورت بوده است: تو سیه‌مژگان هستی و «ای» مخفف فعل است و به واژه مربوط نیست. سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): تکاپو / گزینه (۲): بددلی / گزینه (۳): رأی زدن

۲۱۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این گزینه فعل «برخواست» نادرست است و باید به صورت «برخاست» نوشته شود.

۲۱۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در این گزینه «وزر» به معنای «بار سنگین» است.

۲۱۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه ۱: توصیه به خوب رفتار کردن در مقابل بدی دیگران / گزینه ۲: واژه‌های قضا در دو بیت اول قابل توجه هستند، از قضا: اتفاقاً، قضا: سرنوشت / گزینه ۳: نصیحت‌ناپذیری فرد / گزینه ۴: تسلیم در برابر امر خدا

۲۱۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت صورت سؤال توصیه به علم‌آموزی و کارданی است و آن را عامل پیروزی می‌داند. در بین ایات، بیت گزینه ۳ هماهنگی و یکسانی بیشتری با آن دارد؛ بیتی که شاعر در آن علم و فضیلت را یار و نگهدار خود می‌داند.

۲۱۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
الحاج: اصرار، پافشاری   سبک: سریع   دژم: خشمگین   نفیر: فریاد و زاری

۲۱۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «منکر» به معنای «انکار‌کننده» در ایات گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ وجود دارد و واژه بیت گزینه ۳، «منکر» به معنای زشت است.

۲۱۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. املای درست واژه: ازْل: زمان بی‌آغاز (عزل: برکنار کردن، بازداشتن از کار)
۲۲۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. واژه‌ی «خداؤند» در این گزینه در معنی «صاحب» به کار رفته است و در سایر گزینه‌ها در معنی «خداؤند متعال»

۲۲۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) تقدّم فعل بر متمم: شاد و خندان آمدم از کوی دوست
(۳) تقدّم فعل بر متمم: شاد و خندان دلبرم آمد به بر
تقدّم فعل بر مفعول: گر تو داری دیده‌ای
(۴) تقدّم فعل بر مفعول: شاد و خندان گفتم این اسرار را
تقدّم مفعول بر متمم: تا بینی اندر او دیدار را

۲۲۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (نمط: نوع، روش) (ورطه: مهلکه، هلاکت، زمین پست) (یله: آزاد، رها) (مولع: شیفته، آزمند، بسیار مشتاق، حریص)

۲۲۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. معنی بیت سؤال: تنگنای دنیا، شایسته‌ی پرنده‌ی خوش‌نوایی چون من نیست، به بهشت بر می‌گردم زیرا من پرنده‌ی آن گلزار هستم. همین مفهوم از بیت ۳ دریافت می‌شود.

۲۲۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (صباحت: خوب‌رویی و سفیدی رنگ انسان، زیبایی)

۲۲۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (فروماندن: متحیر شدن) (سرسام: سرگیجه و پریشانی، ورم مغز، هذیان) (مبشر: نویددهنده، مژدهرسان) (متّفق: همسو، هم‌عقیده، موافق)

۲۲۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. معنی ایات سوال: کسی که در وقت توانمندی، لاف دوستی می‌زند، دوست واقعی نیست. دوست واقعی کسی است که زمان درمانگری و نیازمندی به انسان کمک کند. همین مفهوم از بیت ۳ دریافت می‌شود.

۲۲۷) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (داشت می‌گفت: داشت گفته می‌شد) (بگسلد: گستته بشود) (دارد می‌ریزد: دارد ریخته می‌شود)

گزینه ۳ یا سخ صدیح است. ۲۲۸

الف) دست کشیدن: کنایه

ب) در این بیت، شهر پار، مصراع دوم را از حافظ «تضمین» کرده است.

ج) «جهد و مهد» جناس ناقص

د) «سر و قیایو ش»، استعاره از یار

بنای این، «د، الف، چ، ب» درست است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) داناپان: دانا + ی + ان / پلکان: پله + ک + ان / هفتگی: هفته + گ + ی / زانوان: زان + و + ان

^(۳) گیسوان: گیسُّ + و + ان / دوشیزه‌گان: دوشیزه + گ + ان / خدایگان: خدای + گ + ان / زیبایی: زیبا + ی + ی

۴) ترشیجات: ترشی + ج + ات / گرسنگان: گرسنه + گ + ان / برنامه‌ای: برنامه + ا (ء) + ی / خوانندگی: خواننده

ی + گ +

^{۲۳۰} گزینه ۲ پاسخ صحیح است. صامت‌ها: ئ / ح / ت / - / م / ل / - / ات / ئ / ک / ف / ئ / ر / او / ئ / ت /

۱۴ صامت / ر / ز / ا / ع

گزینه ۲ با سخن صحیح است. تضاد ندارد.

دستورات

۱) تشخیص: «تر دامن» (الوده) بودن چشم و این که چشم بتواند راز را فاش کند تشخیص دارد.

(٣) م اعات نظر : م غ، ففس، حصل، شهاد

۴) تنشیه: خود [شاعر] به حنگ / خود [شاعر] به نم

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. چهارپاره شعری است که از چند بند هم وزن تشکیل شده است و هر بند آن شامل چهار مصraع است که مصراع‌های زوج آن هم فایه است. این قالب شعری، پس از مشروطه در ایران ابداع شد و رواج یافت و شامل مهضو عات سراسر و احتمام است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در ابیات گزینه‌های ۱ و ۴، ستارهٔ تابان، سپیدهٔ شب هجران و ماه قصر همگی استعاره از معشوق هستند و مناداً واقع شدن و یا نسبت دادن کارهای انسان به آن‌ها، تشخیص به حساب نمی‌آید. همچنین در بیت گزینه ۳، خرمن گل و ریحان تشبيه است.
اما در بیت گزینه ۲، شب تیرهٔ مناداً واقع شده و تشخیص است.

^{۲۳۵} گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «توصیه به یاقی گذاشتن نام نیک» در عبارت صورت سؤال و بیت ۲ دیده می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واج آرایی: واج / ب / ۲۳۶

استعاره (آفتاب حُسن = معشوق)

تناسب (آفتاب، مُشَعَّشَعَ، تابان)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در ساختن جمله مجھول، ابتدا نهاد را حذف می‌کنیم (حذف شناسه «- م» در این جمله). ۲۳۷

سپس «را»ی مفعولی را برمی‌داریم. در مرحله بعد باید ساختار فعل مجھول را به‌شکل «بن ماضی + ه + شد / آمد /

گردید» در آوریم. از آنجا که زمان جمله اصلی ما مضارع است، باید فعل مجھول نیز به زمان مضارع برود؛ بنابراین

افعال «می‌شد، می‌آمد، می‌گردید» هیچ‌یک مناسب این زمان نیستند، چون به زمان گذشته بازمی‌گردند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «سعدي» در معنای مجازی «آثار سعدی» به کار رفته است. ۲۳۸

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. حس آمیزی، ترانه‌های شیرین ۲۳۹

واج آرایی: تکرار صفات‌های «ا» و «-» و صامت «ن»

استعاره: «قه» استعاره از یار

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ترکیبات وصفی: عارفی کامل - لطف الهی - این رو - همه علم - این ایام - این خلوت - ۲۴۰

خلوت عارفانه - چهل روز

ترکیبات اضافی: مرد حق - طلب مردان - مردان خدا - در خانه - علم خویش - خدمت شمس

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دلم اسیر شده؛ استعاره و تشخیص ۲۴۱

تکرار: واژه «درد» / تکرار صامت‌های «د»، «ر» و صامت «ب»

پارادوکس: «درد بی دردی»

تضاد: «درد» و «دوا»

مراعات نظری: درد، دوا، درمان

کنایه: اسیر شدن: مبتلا شدن

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پسرک: وندی / آوزاخوان: مرگب / لبخند: مرگب / رسیدن: وندی / سرمست: مرگب ۲۴۲

در سایر گزینه‌ها:

(۱) ابدی: وندی

(۲) زندگی: وندی / سازش: وندی / یگانگی: وندی / بردبازی: وندی - مرگب

(۴) خوش وقت: مرگب / همراهی: وندی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. طوع به معنای فرمانبری در این بیت نامناسب است و جمله معنای مناسبی ندارد. در اصل ۲۴۳

بیت به جای این واژه، لغت «بعد» به کار رفته است که متضاد واژه «قرب» می‌باشد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این بیت شاعر تا زمانی وضع جهان را هموار و روبه‌راه می‌داند که چشمش به مردم ۲۴۴

دنيا نباشد، آسایش را گوشگیری از خلق و مردم می‌داند. در حالی که سایر ابیات به «نظم و اعتدال جهان خلقت» اشاره

می‌کنند. به این مفهوم در بیت زیر از حشی بافقی اشاره شده است: (درس ستایش صفحه ۱۰)

به ترتیبی نهاده وضع عالم / که نی یک موی باشد بیش و نی کم

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. وابسته‌های پسین عبارتند از:

نقش زبان	ارتباط زبانی
انقال اطلاعات	ایجاد ارتباط
اطلاع + ات	میان افراد
دیگر + ان	افراد جامعه

جامعه‌ی زبانی

۲۴۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کلمات نادرست در گزینه‌ها عبارت است از:

فخیم: استوار، محکم، والاقدر و ... / فسرده: منجمد، یخزده / هول: ترس و بیم

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

املای درست واژه‌ها: ضلالت: گمراهمی / گذاردن(روزگار): گذاردن و سپری کردن(روزگار)

۲۴۶

گزینه ۲ پاسخ صحیح می‌باشد. مفهوم ایات:

گزینه ۱: عشق سبب آفرینش انسان و شور و هیچان او گشت.

گزینه ۲: بیت اول: وحدت وجود (یا وجود عشق در تمام مکان‌ها) / بیت دوم: جای بار، دل است.

گزینه ۳: بینایی بخشی به انسان برای کسب بیش و عقیده‌ی درست (یا رؤیت عشق)

گزینه ۴: وحدت وجود

۲۴۷

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱ دل همانند صفة‌ی صفا است / و ما مانند صوفیان هستیم. در گزینه‌ی ۳ میدان

وفا تشییه است / میدان وفا مشبه به برای دل جوانمرد من است. درد من مانند درمان دل‌سوختگان است. در گزینه‌ی ۴

الفاظ همانند دود هستند و معنی همانند آتش است.

۲۴۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مورد گزینه‌ی ۳ زمینه‌ی پهلوانی است که به یال و کویال رستم در میدان نبرد اشاره دارد.

۲۵۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نکوهش غرور و ناسپاسی

مفهوم دیگر گزینه‌ها: خوبی و نیکی نابود و پنهان اما بدی و بدسریرتی آشکارا و نمایان شد.

۲۵۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کثیف و تماشا تحول معنایی هستند اما زین هم معنی قدیم (زین اسب) را حفظ کرده و

هم معنی جدید گرفته (زین دوچرخه و موتور)

گزینه‌ی ۱: معنای قدیم را حفظ کرده‌اند معنای جدید نیز گرفته‌اند.

گزینه‌ی ۳: با همان معنای قدیم ادامه می‌دهند.

گزینه‌ی ۴: تحول معنایی

۲۵۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم ستایش، درویشی و قناعت است.

۲۵۳

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. حوادث فهرمانی به منزله‌ی تاریخ خیالی یک ملت است و در بستری از واقعیات جریان

دارد.

۲۵۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت گزینه‌ی ۴: دوروبی و تفاوت درون و برون انسان:

انسان‌ها سیرتشان از ظاهرشان بدتر می‌شود و دلشان مثل سنگ سخت می‌گردد.

مفهوم مشترک بیت سوال و سایر گزینه‌ها: خوار شدن ارزش‌ها، ارزشمند شدن بدی‌ها

۲۵۵

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. زمینه‌ی خرق عادت، یعنی حوادث، انسان‌ها و موجوداتی که با منطق عینی و تجربه‌ی علمی همسازی ندارند. نظری سیمرغ، دیو سپید، اسفندیار رویین تن، بیت مطرح شده در گزینه‌ی ۴ بیانگر وجود «دیو سپید» است.

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. عبارت «ب» اسلامی / ها / نخستین / هجری / عربی / آثار / معتبر / علمی / فلسفی / یونان / ایرانیان / ان / (۱۲ وابسته)

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۴: بهره‌مندی اندک از معشوق شایسته‌ی ملامت نیست!
مفهوم مشترک بیت سوال و سایر گزینه‌ها: از ماست که بر ماست.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۲: دست‌نیافتنی بودن معشوق و نامید بودن عاشق از وصال
مفهوم عبارت سوال و سایر گزینه‌ها: اثر بخش بودن هم‌دلی و اتحاد

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ترکیب‌های وصفی ← گوشی روش، شیرین‌ترین لبخند، بشریت رهگذار
ترکیب‌های اضافی ← گوشی وجود، وجود تاریخ، لبان اراده، اراده‌ی تو، خون خویش، گذرگه تاریخ

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. صفير = آواز، فرياد (= چون صفيری بشنوی از مرغ حق ...) / سفير = فرستاده /
غرايب = شگفتی‌ها، غريب = عجیب، شگفت، دور / قریب = نزدیک

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. تمام گزینه‌های این مطلب اشاره می‌کنند که دل انسان لیاقت نگهداشتن گنج معرفت الهی
را دارد و گزینه‌ی (۲) معتقد است راز خود را بر ملا مکن که دیگر راز نخواهد بود!

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.
چارق: کفش چرمی / قبضه: یک مشت از هر چیزی / جنحه: بزه، گناه / عتاب: ملامت، خشم

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. بارقه - حضیض - خوالگیر - زغن - مرهم - قلا - مرحم - روحوضی - ارغند - ارسی

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

الگوی هجایی کلمات «گل: ص + م + ص»، «آن: ص + م + ص»، «نامه: ص + م + ص + م» است که منطبق است
با کلمات گزینه‌ی (۲).

الگوی هجایی کلمات گزینه‌ی (۱): ص + م + ص، ص + م + ص + ص + م + ص + ص

الگوی هجایی کلمات گزینه‌ی (۳): ص + م + ص، ص + م، ص + م + ص + م

الگوی هجایی کلمات گزینه‌ی (۴): ص + م + ص + ص، ص + م + ص، ص + م + ص + ص

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. دل، خود، دریغ نیست که از دست من برفت: در این مصراح «خود» بدل از دل است و
نقش تبعی دارد.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. مشتق: نویسنده‌گی، نمایش مرکب: رویداد، برخورد مشتق - مرکب: برابر

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. وصفی: پهلوانی پیر، همه‌ی سپاه، تن نیرومند (۳ مورد)

اضافی: سپاه ایران، انداختن تیر، تن خود (۳ مورد)

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. بدل = همسر زری ← هـ / مـ / سـ / اـ / رـ / اـ / زـ / اـ / رـ / اـ / اـ (۱۱ واژ)

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. تکوازها: این / همه / تلاش / روز / انه / این / پر / کار / ای / درنگ / نا / پذیر / این / زد / و / خورد / همیشه / [گ]ای / از / عشق / ای / است / ف / که / به / خدا / [ای] / زیب / ای / ها / می / ورز / یم (۳۷ تکواز)

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی آیه‌ی شریفه‌ی «انسان را از گل خشک همچون سفال آفرید» که اشاره‌ای است به خلقت انسان از گل و خاک، «ولادت ز آب و طین دارم» نیز اشاره‌ای به خلقت آدم از گل است. (طین: گل)

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در عبارت ۱ نقش تبعی که عبارت است از تکرار، بدل، و معطوف است وجود ندارد.

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌های دیگر در همه‌ی واژه‌ها بن مضارع حضور دارد.

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. گ / _ / ف / ت /

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. مفرد واژه‌های این گزینه به ترتیب «حکمت»، «سیرت»، «مصف» و «حی» است.

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. مشتق: تجاری - رسمی (۴ بار) - صلاحیت - قانونی

مشتق مرکب: غیرتجاری

مرکب: وکالت‌نامه - قول‌نامه - استشهادنامه - صورت جلسه

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم عبارت سوال و گزینه‌ی ۲ و ۳ و ۴ ← استغنا، بینیازی و قناعت

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. مشتق: سروده - اسلامی - تاریخی - ادبیات / مرکب: پربار / مشتق - مرکب: زندگی‌نامه - بهره‌گیری / کلمه‌ی دوره ساده است.

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در هر سه گزینه‌ی ۱ و ۲ و ۳ نقش معطوف وجود دارد درحالی‌که در گزینه‌ی ۴ معطوف به چشم نمی‌خورد: گزینه‌ی ۱: تر و تباه / گزینه‌ی ۲: علت و تب / گزینه‌ی ۳: مرد بزرگ و دیگر کافی

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. (تضاد) ۰/۲۵

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. (آب) ۰/۲۵

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در عبارت اصل پرسش و گزینه‌های «۱، ۲ و ۳»، عزّت نفسی مردان و عدم بهره‌گیری از داشته‌های دیگران بیان شده است. لیک در گزینه‌ی «۴» سخنی از عزّت و قناعت نیست بل نزدیک به مضمون «کبوتر با کبوتر باز با باز» در سخن آمده است.

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. کت چرمی قلچماق

هسته صفت صفت صفت

ریخت شوفرها را داشت (چه چیزی را داشت؟ ریخت شوفرها را). صاحب نداره (چه چیزی؟ صاحب). مفعول

پوستش، خودش ، دست کم پانزده تومن می‌ارزه.
بدل قید

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. واژه‌های «گلخانه - آلو بخارا - صورت حساب» با فرمول (اسم + اسم ← اسم) ساخته شده است، ولی واژه‌ی «سیاه چادر» با فرمول (صفت + اسم ← اسم).

- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ترکیبات وصفی: قریحه‌های دروغین، بیشتر زندگی، زندگی‌های بهادر رفته، دوران تلخ، این قریحه، شدیدترین آشفتگی، آشفتگی‌های ذهنی
ترکیبات اضافی: فرزندم، دوران پیری، سن نوجوانی، سن آشفتگی‌ها
- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. (گلخانه، خانه‌ی گل) (روzmزد، مزد روز) (شب کلاه، کلاه شب) (گلاب، آب گل)
کمربند، بندکمر)

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. آفرینش آدم و کشیدن بار امانت عشق است.

- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. بررسی واژه‌های مشتق در سایر گزینه‌ها:
- ۱) گریان: گری + ان $\Leftarrow$ مشتق / دریاچه: دریا + چه $\Leftarrow$ مشتق
  - ۲) پایه: پا + [پ]ه $\Leftarrow$ مشتق
  - ۴) برومند: بر + ونمد $\Leftarrow$ مشتق / شکوفه: شکوف + ه $\Leftarrow$ مشتق

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۳: جفاکشی عاشق / مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: از ماست که بر ماست.

- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی (۲): رسیدگی به حساب خود پیش از روز
قيامت

بررسی سایر گزینه‌ها:

- مفهوم گزینه‌ی (۱): شکوه از سختی هجران یار
مفهوم گزینه‌ی (۴): زودگذر بودن عمر انسان

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

صفت‌های پیشین $\leftarrow$ خوش‌نام‌ترین، مردمی‌ترین و این (در گروه اسمی $\leftarrow$ این طریقه)

صفت‌های پسین $\leftarrow$ فارسی (ادبیات فارسی)، فارسی (عرفان فارسی)، برومند (فرزنдан برومند) و زیاد (پیروان زیاد)

- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ترکیب‌های وصفی (۷ مورد): رفتارهای سازنده / رفتارهای ... اجتماعی / رفتارهای نادرست / مهم‌ترین موضوعات / موضوعات فرهنگی / شاعران ... باریک‌بین / نویسنده‌گان باریک‌بین
ترکیب‌های اضافی (۲ مورد): دست‌مایه‌ی هنر / هنر خویش

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

-
- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. واژه‌های مشتق (۸ واژه):
خردمدانه (خرد + مند + انه) / چرکین (چرک + ین) / رازناک (راز + ناک) / لجن‌زار (لجن + زار) / صندوقچه (صندوق + چه) / نابینا (نا + بین + ا) / جغدوش (جغد + وش) / مردانگی (مرد + انه + [گ]ای)
واژه‌های مرکب (۲ واژه): بدخواه (بد + خواه) / تندرست (تن + درست)
واژه‌های مشتق-مرکب (۵ واژه): کپکزده (کپک + زد + ه) / بلندپایگی (بلند + پا[ی] + ه + [گ]ای) / پیشاپیش (پیش + ا + پیش) / دانش‌سرا (دان + ش + سرا) / گزین‌گویه (گزین + کوی + ه)

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. هسته‌ی گروه اسمی در «این چند کتاب» دو وابسته‌ی پیشین پذیرفته است:

۱- این (وابسته‌ی پیشین) / چند (وابسته‌ی پیشین) / کتاب (هسته)

هسته‌ی گروه اسمی در «پادشاهان بسیار» دو وابسته‌ی پسین پذیرفته است:

پادشاه (هسته) / ان (وابسته‌ی پسین) / بسیار (وابسته‌ی پسین)

نکته: وابسته‌های پیشین عبارت‌اند از: صفت اشاره، صفت پرسشی، صفت تعجبی، صفت شمارشی، صفت عالی، صفت

مبهوم

وابسته‌ی پسین عبارت‌اند از: نشانه‌ی ناشناس، نشانه‌ی جمع، صفت شمارشی ترتیبی، مضافق‌الیه، صفت بیانی

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. تعدد صفت برای موصوف را با صفت صفت اشتباه نکنید. دریای عروس (موصوف و

صفت)، دریای تیره (موصوف و صفت)

دریای تیره عروس

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. «گیهان خدیبو = خداوند گیهان»، گیخان، کیهان، امروز به «جهان» تبدیل شده است و

«خدیبو» ساخت قدیمی «خداوند» است. البته در گذشته «خدا» به معنی «صاحب و مالک» نیز بوده است.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. به ترکیب‌های وصفی نگاه کنید:

۱- همه چیز ۲- همه‌ی احوال ۳- هیچ پیشامدی

۴- پیشامد جالبی ۵- هیچ حادثه‌ی سوء ۶- حادثه‌ی سوء

۷- یک تن از یاران ۸- همه دل تنگی‌ها ۹- این عالم

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. «او» و «ای» در واژه‌های زیر صامت هستند و با ستاره مشخص شده‌اند.

سیلاب - درو - عیب - تفاوت - نمایش - رایگان - جواب - آینه - پیغام - باید در نظر داشت که (او-ای) در صورتی

* * * * *

مصوّت بلند هستند که دومین حرف هجا باشند.

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در این گزینه‌ها همه‌ی واژه‌ها صفت هستند، لیک در گزینه‌های دیگر واژه‌های

محرمانه (قید مشترک با صفت)، دهانه، دیدار، لرزه، پیرایه، زیبایی، پیوستگی، و ناباوری صفت نیستند.

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴
۲۱	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴
۲۶	۱	۲	۳	۴
۲۷	۱	۲	۳	۴
۲۸	۱	۲	۳	۴
۲۹	۱	۲	۳	۴
۳۰	۱	۲	۳	۴
۳۱	۱	۲	۳	۴
۳۲	۱	۲	۳	۴

۳۳	۱	۲	۳	۴
۳۴	۱	۲	۳	۴
۳۵	۱	۲	۳	۴
۳۶	۱	۲	۳	۴
۳۷	۱	۲	۳	۴
۳۸	۱	۲	۳	۴
۳۹	۱	۲	۳	۴
۴۰	۱	۲	۳	۴
۴۱	۱	۲	۳	۴
۴۲	۱	۲	۳	۴
۴۳	۱	۲	۳	۴
۴۴	۱	۲	۳	۴
۴۵	۱	۲	۳	۴
۴۶	۱	۲	۳	۴
۴۷	۱	۲	۳	۴
۴۸	۱	۲	۳	۴
۴۹	۱	۲	۳	۴
۵۰	۱	۲	۳	۴
۵۱	۱	۲	۳	۴
۵۲	۱	۲	۳	۴
۵۳	۱	۲	۳	۴
۵۴	۱	۲	۳	۴
۵۵	۱	۲	۳	۴
۵۶	۱	۲	۳	۴
۵۷	۱	۲	۳	۴
۵۸	۱	۲	۳	۴
۵۹	۱	۲	۳	۴
۶۰	۱	۲	۳	۴
۶۱	۱	۲	۳	۴
۶۲	۱	۲	۳	۴
۶۳	۱	۲	۳	۴
۶۴	۱	۲	۳	۴

۶۵	۱	۲	۳	۴
۶۶	۱	۲	۳	۴
۶۷	۱	۲	۳	۴
۶۸	۱	۲	۳	۴
۶۹	۱	۲	۳	۴
۷۰	۱	۲	۳	۴
۷۱	۱	۲	۳	۴
۷۲	۱	۲	۳	۴
۷۳	۱	۲	۳	۴
۷۴	۱	۲	۳	۴
۷۵	۱	۲	۳	۴
۷۶	۱	۲	۳	۴
۷۷	۱	۲	۳	۴
۷۸	۱	۲	۳	۴
۷۹	۱	۲	۳	۴
۸۰	۱	۲	۳	۴
۸۱	۱	۲	۳	۴
۸۲	۱	۲	۳	۴
۸۳	۱	۲	۳	۴
۸۴	۱	۲	۳	۴
۸۵	۱	۲	۳	۴
۸۶	۱	۲	۳	۴
۸۷	۱	۲	۳	۴
۸۸	۱	۲	۳	۴
۸۹	۱	۲	۳	۴
۹۰	۱	۲	۳	۴
۹۱	۱	۲	۳	۴
۹۲	۱	۲	۳	۴
۹۳	۱	۲	۳	۴
۹۴	۱	۲	۳	۴
۹۵	۱	۲	۳	۴
۹۶	۱	۲	۳	۴

۹۷	۱	۲	۳	۴
۹۸	۱	۲	۳	۴
۹۹	۱	۲	۳	۴
۱۰۰	۱	۲	۳	۴
۱۰۱	۱	۲	۳	۴
۱۰۲	۱	۲	۳	۴
۱۰۳	۱	۲	۳	۴
۱۰۴	۱	۲	۳	۴
۱۰۵	۱	۲	۳	۴
۱۰۶	۱	۲	۳	۴
۱۰۷	۱	۲	۳	۴
۱۰۸	۱	۲	۳	۴
۱۰۹	۱	۲	۳	۴
۱۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۱۹	۱	۲	۳	۴
۱۲۰	۱	۲	۳	۴
۱۲۱	۱	۲	۳	۴
۱۲۲	۱	۲	۳	۴
۱۲۳	۱	۲	۳	۴
۱۲۴	۱	۲	۳	۴
۱۲۵	۱	۲	۳	۴
۱۲۶	۱	۲	۳	۴
۱۲۷	۱	۲	۳	۴
۱۲۸	۱	۲	۳	۴

۱۲۹	۱	۲	۳	۴
۱۳۰	۱	۲	۳	۴
۱۳۱	۱	۲	۳	۴
۱۳۲	۱	۲	۳	۴
۱۳۳	۱	۲	۳	۴
۱۳۴	۱	۲	۳	۴
۱۳۵	۱	۲	۳	۴
۱۳۶	۱	۲	۳	۴
۱۳۷	۱	۲	۳	۴
۱۳۸	۱	۲	۳	۴
۱۳۹	۱	۲	۳	۴
۱۴۰	۱	۲	۳	۴
۱۴۱	۱	۲	۳	۴
۱۴۲	۱	۲	۳	۴
۱۴۳	۱	۲	۳	۴
۱۴۴	۱	۲	۳	۴
۱۴۵	۱	۲	۳	۴
۱۴۶	۱	۲	۳	۴
۱۴۷	۱	۲	۳	۴
۱۴۸	۱	۲	۳	۴
۱۴۹	۱	۲	۳	۴
۱۵۰	۱	۲	۳	۴
۱۵۱	۱	۲	۳	۴
۱۵۲	۱	۲	۳	۴
۱۵۳	۱	۲	۳	۴
۱۵۴	۱	۲	۳	۴
۱۵۵	۱	۲	۳	۴
۱۵۶	۱	۲	۳	۴
۱۵۷	۱	۲	۳	۴
۱۵۸	۱	۲	۳	۴
۱۵۹	۱	۲	۳	۴
۱۶۰	۱	۲	۳	۴

۱۶۱	۱	۲	۳	۴
۱۶۲	۱	۲	۳	۴
۱۶۳	۱	۲	۳	۴
۱۶۴	۱	۲	۳	۴
۱۶۵	۱	۲	۳	۴
۱۶۶	۱	۲	۳	۴
۱۶۷	۱	۲	۳	۴
۱۶۸	۱	۲	۳	۴
۱۶۹	۱	۲	۳	۴
۱۷۰	۱	۲	۳	۴
۱۷۱	۱	۲	۳	۴
۱۷۲	۱	۲	۳	۴
۱۷۳	۱	۲	۳	۴
۱۷۴	۱	۲	۳	۴
۱۷۵	۱	۲	۳	۴
۱۷۶	۱	۲	۳	۴
۱۷۷	۱	۲	۳	۴
۱۷۸	۱	۲	۳	۴
۱۷۹	۱	۲	۳	۴
۱۸۰	۱	۲	۳	۴
۱۸۱	۱	۲	۳	۴
۱۸۲	۱	۲	۳	۴
۱۸۳	۱	۲	۳	۴
۱۸۴	۱	۲	۳	۴
۱۸۵	۱	۲	۳	۴
۱۸۶	۱	۲	۳	۴
۱۸۷	۱	۲	۳	۴
۱۸۸	۱	۲	۳	۴
۱۸۹	۱	۲	۳	۴
۱۹۰	۱	۲	۳	۴
۱۹۱	۱	۲	۳	۴
۱۹۲	۱	۲	۳	۴

۱۹۳	۱	۲	۳	۴
۱۹۴	۱	۲	۳	۴
۱۹۵	۱	۲	۳	۴
۱۹۶	۱	۲	۳	۴
۱۹۷	۱	۲	۳	۴
۱۹۸	۱	۲	۳	۴
۱۹۹	۱	۲	۳	۴
۲۰۰	۱	۲	۳	۴
۲۰۱	۱	۲	۳	۴
۲۰۲	۱	۲	۳	۴
۲۰۳	۱	۲	۳	۴
۲۰۴	۱	۲	۳	۴
۲۰۵	۱	۲	۳	۴
۲۰۶	۱	۲	۳	۴
۲۰۷	۱	۲	۳	۴
۲۰۸	۱	۲	۳	۴
۲۰۹	۱	۲	۳	۴
۲۱۰	۱	۲	۳	۴
۲۱۱	۱	۲	۳	۴
۲۱۲	۱	۲	۳	۴
۲۱۳	۱	۲	۳	۴
۲۱۴	۱	۲	۳	۴
۲۱۵	۱	۲	۳	۴
۲۱۶	۱	۲	۳	۴
۲۱۷	۱	۲	۳	۴
۲۱۸	۱	۲	۳	۴
۲۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۲۰	۱	۲	۳	۴
۲۲۱	۱	۲	۳	۴
۲۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۲۴	۱	۲	۳	۴

۲۲۵	۱	۲	۳	۴
۲۲۶	۱	۲	۳	۴
۲۲۷	۱	۲	۳	۴
۲۲۸	۱	۲	۳	۴
۲۲۹	۱	۲	۳	۴
۲۳۰	۱	۲	۳	۴
۲۳۱	۱	۲	۳	۴
۲۳۲	۱	۲	۳	۴
۲۳۳	۱	۲	۳	۴
۲۳۴	۱	۲	۳	۴
۲۳۵	۱	۲	۳	۴
۲۳۶	۱	۲	۳	۴
۲۳۷	۱	۲	۳	۴
۲۳۸	۱	۲	۳	۴
۲۳۹	۱	۲	۳	۴
۲۴۰	۱	۲	۳	۴
۲۴۱	۱	۲	۳	۴
۲۴۲	۱	۲	۳	۴
۲۴۳	۱	۲	۳	۴
۲۴۴	۱	۲	۳	۴
۲۴۵	۱	۲	۳	۴
۲۴۶	۱	۲	۳	۴
۲۴۷	۱	۲	۳	۴
۲۴۸	۱	۲	۳	۴
۲۴۹	۱	۲	۳	۴
۲۵۰	۱	۲	۳	۴
۲۵۱	۱	۲	۳	۴
۲۵۲	۱	۲	۳	۴
۲۵۳	۱	۲	۳	۴
۲۵۴	۱	۲	۳	۴
۲۵۵	۱	۲	۳	۴
۲۵۶	۱	۲	۳	۴

۲۵۷	۱	۲	۳	۴
۲۵۸	۱	۲	۳	۴
۲۵۹	۱	۲	۳	۴
۲۶۰	۱	۲	۳	۴
۲۶۱	۱	۲	۳	۴
۲۶۲	۱	۲	۳	۴
۲۶۳	۱	۲	۳	۴
۲۶۴	۱	۲	۳	۴
۲۶۵	۱	۲	۳	۴
۲۶۶	۱	۲	۳	۴
۲۶۷	۱	۲	۳	۴
۲۶۸	۱	۲	۳	۴
۲۶۹	۱	۲	۳	۴
۲۷۰	۱	۲	۳	۴
۲۷۱	۱	۲	۳	۴
۲۷۲	۱	۲	۳	۴
۲۷۳	۱	۲	۳	۴
۲۷۴	۱	۲	۳	۴
۲۷۵	۱	۲	۳	۴
۲۷۶	۱	۲	۳	۴
۲۷۷	۱	۲	۳	۴
۲۷۸	۱	۲	۳	۴
۲۷۹	۱	۲	۳	۴
۲۸۰	۱	۲	۳	۴
۲۸۱	۱	۲	۳	۴
۲۸۲	۱	۲	۳	۴
۲۸۳	۱	۲	۳	۴
۲۸۴	۱	۲	۳	۴
۲۸۵	۱	۲	۳	۴
۲۸۶	۱	۲	۳	۴
۲۸۷	۱	۲	۳	۴
۲۸۸	۱	۲	۳	۴

۲۸۹	۱	۲	۳	۴
۲۹۰	۱	۲	۳	۴
۲۹۱	۱	۲	۳	۴
۲۹۲	۱	۲	۳	۴
۲۹۳	۱	۲	۳	۴
۲۹۴	۱	۲	۳	۴
۲۹۵	۱	۲	۳	۴
۲۹۶	۱	۲	۳	۴
۲۹۷	۱	۲	۳	۴
۲۹۸	۱	۲	۳	۴
۲۹۹	۱	۲	۳	۴
۳۰۰	۱	۲	۳	۴